

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF.
Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR.
Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr.,
egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám Budapesten 4 kr., vidéken 5 kr.

Közjogi vita.

Budapest, október 2.

(v.) Megmondtuk a minap ugy-e bár, hogy a delegacionális intézmény helyettesítésének kérdése közjogi doktorkérdés marad? Lám, az is maradt, — legalább *pro nunc*. Hogy jövő évre mi lesz, azt mostanában ha kedvünk volna is, de nincs okunk kutatni. Ausztriában tegnaptól mára még lehet politikát csinálni, de máról holnapra már nem. Nos, a ma gondjai elhárultak; a holnapéval majd törődünk holnap. Ne mondjátok ezt az okoskodást könnyelműnek. Amit előre kilehet számítani, azzal szemben állást is lehet előre foglalni. Am Ausztriát sem ki-, sem beszámítani többé nem lehet. Eddig a valószínűtlenségeknek volt hazája; ma már a képtelenségeké. Ime, most is kik csinálják benne azt az új politikát, mely szakít a szláv áramlattal s visszakanyarodik a német hegemoniához? Csinálja a többi közt *Kniazolucsky* és *Sibirál!* Itt aztán igazán visszavonul a logika és átengedi az egész teret a pszikopáthiának... No de mindegy, delegáció lesz az idén, s így tehát egészen elfogulatlanul szólhatunk hozzá ahhoz a közjogi doktorkérdéshez, amelyet a függetlenségi párt publicistái még egyre tárgyalgatnak.

Mostanában Bartha Miklós szentel a kérdésnek egy egész cikkelysort. Pennájának erejét ismeri s háját gyönyörűséggel élvezzi a magyar közönség. De tartunk tőle, hogy ezuttal meddő feladatra pazarolja tudását és művészetét. Annak, amit e sorozatból eddig láttunk, egy érdekes közjogi tétel a gerince. A tétel ez: A közös ügyek intézési módjának megszűnése megszűntelné magukat a közös ügyeket is. A tétel érdekességével — sajna — fordított arányban áll az igaz-

ságtartalma. A baj — gondolom — az, hogy a kiindulópontnál van valami eszmezevar. A Bartha Miklós okoskodása ugyanis abból indul ki, hogy a közös ügyeknek illetően közjogi tulajdonsága és intézésük jelenlegi módja között okozati kapcsolat van. Idáig helyes a tétel. A kérdés csak az, vajjon a kettő közül melyik az ok és melyik az okozat? Vajjon azért van-e delegáció, közös minisztérium és kvóta, mert vannak közös ügyek? Avagy azért vannak-e közös ügyek, mivel van delegáció, közös minisztérium és kvóta? Azon fordul meg minden, e kettő közül melyik a helyes álláspont. Ha a közös ügyek eddigi kezelésének törvényes módja az ok, amelyből a közös ügyek intézménye okozatszerűen folyik, akkor igenis végezhető, sőt véghez is viendő az a művelet, amelyet a mi igen tisztelt mesterünk és bajtársunk, mint a közös ügyeknek a közösségből való kihámozását jelez. Am ha az okforrás az, hogy vannak közös ügyek, amelyek, míg a pragmatika szankció jogilag fennáll, mindig közös ügyek maradnak, akkor az utóbbiak kezelési módja csupán okozat, amely módosulhat, sőt meg is szűnhet a nélkül, hogy vele együtt módosulnia, vagy megszűnnie kellene magának az oknak is. Beszéljünk konkrétebbül. Ha a delegációból, a kvótából és a közös kormányból folynának a közös ügyek, akkor az utóbbiak nem élhetnének túl az eddig törvényesen divott kezelési módot. De a megfordított esetben az eddig törvényesen divott kezelési módnak lehetetlenné válása után is fennmarad még a közös ügyeknek közjogi intézménye. Bartha Miklós — igaz — szóval sem állítja, hogy a kezelési mód az ok s a közös ügyek intézménye az okozat. Az merőben ki van zárva, hogy ez a kitűnő publicista ilyen tévedésbe essék. De amit erről

az okozati kapcsolatról mond, abban némi homály van s a homálynak borongós légkörében született meg a félreértés.

Deák Ferenc közjogi műve elosztatja ezt a tévedést. Abból kiderül, hogy mind az, amit az 1867: XII. t. c. mint közös ügyet az akkor életbehivott új kezelési módnak területére utalt, nem a kiegyezés révén lett közös ügygyé, hanem az volt mindenha a pragmatika szankcióból. Az 1867: XII. törvény-cikknek ezek a szakaszai nem tekinthetők egyebnek, mint a pragmatika szankció kifejtésének, vagy még világosabban: a király és a nemzet közt létrejött ez alapszerződés törvényhozási magyarázatának. Közjogilag tehát úgy áll a dolog, hogy közös ügyek voltak a delegáció intézménye előtt is s lesznek utána is mindaddig, amíg vagy a pragmatika szankció vesztí el joghatályát, vagy király és nemzet törvényhozási uton meg nem állapodik ez alapszerződésnek valamely újabb magyarázataiban. Amíg e két esetnek egyike be nem következik, a hadügynek és a külügynek az a része, a melyet az 1867: XII. t. c. közös ügynek nyilvánított, közös fog maradni, akár van delegáció és kvóta és közös kormány, akár nincs. A különbség csak az lesz, hogy a használhatatlanná vált régi kezelési mód helyébe újat és használhatóat kell majd tenni. Ekkor az az eset fog beállani, amely a fizikai és szellemi világban minden pillanatban előfordul, hogy t. i. egyazon ok más-más viszonyok között más-más okozatot szül. S itt hangsúlyoznunk kell, hogy ez az álláspont nem prejudikál semminek, tehát a perszonál uniónak sem. Hiszen az a mód, ahogy az 1848-iki törvényhozás rendezte a közös ügyek intézését, szintén lehetővé válik, míhelyt Ausztriában *állandóan* megszűnik a parlamenti kormányzatnak rendszere. Akkor igenis vissza lehet térni

T Á R C A.

Óh, nem vagyok féltékeny.

(Monológ.)

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

A. Charcay nyomán írta: **Telekes Béla.**

(Szín: Előkelően berendezett szoba. Középen kis íróasztal; rajta egyebek között néhány fénykép s fölbontatlan levél.)

Ilona.

Tíz óra még csak. Óh jaj, rémitő!
Sehogy sem múlik ez a rest idő.
Legalább már túl volnék mindenem!
Ah belepusztul minden idegem.
S így mulnak immár napok és hetek
S vonatra még tán ma sem ülhetek.
Óh ez a sok hűségizittelés!
Hány napja már! És még ez mind kevés.
Óh e robot, e napszám! Jaj nekem,
Hogy már hajnalban el nem kezdhetem.
Ma Deresyné, a grófék, Margotén —
S mit tudom én, kik vannak még soron.
S az ember legyen ilyenkor vidám
S boldog, ha mindjárt spleen is győtri tán;
Mert mindenütt oly szörnyen szeretik,
Mutassa ő is, milyen jól esik,
Hogy mielőtt oly messze útra kel,
Néhány perccel még velők tölthet el...
De hát hiába. Meg kell lennie.
Hisz még így is lesik, de mennyire,
Hogy mért szállt meg a vágy oly hirtelen:
Pár hónapig mulatni más helyen...
Mióta neki — csak lessék miattam! —
Mióta neki az utját kiadtam...
Gyanakszik mind s összefüggést keres...
Mintha bizony — még csak ez kéne az!
Mintha bizony gyötörne holmi emlék,
Vagy nem tudom, mi s most feledni mennék.

Feledni?! Hm! Hisz én kergettem őt el...
Mit is kezdhettem volna én Jenővel?!
Hogy néha-néha udvarolt nekem,
Már azt suttogták: szép egy pár lesznek!
No hát ezt rólam senki, sohasé mondja!
Hiszen Jenő Elzáának a bolondja...
A kis Elzáé! Istenem, no lám,
A kicsi béka jól befonta ám...
Mi közöm hozzá?... Csak a társaság...
Vigyázzom kell, mert még azt mondanák:
Szegény! Faképnél hagyta őt Jenője,
Elhódította azt Elzácska tőle —
S ő most — világos, mint az egyszeregy, —
Vigaszt keresni és feledni megy.
Ha-há! Beh gyorsan volna megcsinálva
A féltékenységet új tragédiájára!
Óh én féltékeny esőppet sem vagyok!
Féltékeny? Ah, neveltséges dolog.
Féltékeny, én? Mikor? Miért? Kire?
Nem voltam még a volt férjemre se'...
Igaz, hogy ő túl volt az ötvenen,
Mikor szívét úgy adta át nekem
S husz éves alig multam volt el én
Válópörünknek dicső idején
S most, most volnék féltékeny?... Még kevésbé!
De bosszankodva vajjon ki ne nézné,
Hogy az az Elza, az a kis liba,
Máris milyen csupa raffinéria!
Hogy adta multkor, ah, a bájosat,
Mint aki mítsem bánva ugy mulat;
S legyezőjével ah mit nem csinált...
Folyton Jenőre kasintgatva át!
... Közöm hozzá elvégre nincs nekem;
Amint mondtam, nem féltékenyekedem;
De ha eszembe jut, hogy akkor, ott,
Jenőhöz egyre mint tokolótt,
Hogy csak magának foglalhassa le,
Minden szava s minden tekintete
Majdnem hogy — — —
Ah, de hát sok, ami sok,
Én illet békén nézni nem bírok.

Lapunk mai száma tizenhat oldal.

... Hát még az a bűbájós éneke!
Hogy esattogott a kis fülemüle!
Pedig hát hangja — édes istenem —
Nem is cseng épp valami kedvesen...
S a dalt is hogyan választotta meg,
Mily számítóan a kedves gyerek,
Hogy elbájozza Jenőt azzal is,
Jenő dalát daloította a hamis.
Hm! Számítás! Nem, e szó nem elég! —
Nöietlenség! Kacsér nyegleség!
Sőt szemtelenség... De csak hadd legyen!
Elvégre hozzá mi közöm nekem?

S a rózsadisz ah, beh illett neki!
És hogy? pompáztak a hajfürtjei.
Hm! Aranyzín volt egykor a haja,
De akkor — rőten fakult tétova.
S a szeme, ah, az ő kék szeme ott
Akkor mily zöldes-szürkén pislogott!
S alakja — bárki mondja is finomnak —
Tulajdonképpen kissé törpe volt csak.

Szegény Elzácska! No hát szó mi szó,
Bizony nem éppen Jenőhöz való,
Amilyen szép és daliás Jenő,
Oly törpe volna s csúf mellette ő.

Megváltozott, megváltozott nagyon...
S bármint kedveltem is őt egykoron,
Most — isten tudja, mért, de azt hiszem,
Köszönteni sem tudnám szívesen.

S Jenő? — Ah — el van ragadtatva tőle!...
Ibolyáját kétezer ejtette ő le
Csupán azért, hogy Jenő fölvegye
És Jenő kétszer hajolt érte le.

S mikor ráadta a köpönyeget,
A csitri lopva hogy ránevetett,
Csupán, hogy arca gödröskéivel

arra az állapotra, amelyet az 1867. XII. t. c. 5. §-a e szavakkal jellemez: „Ezelőtt Magyarországot illetőleg mindazokra nézve, mik az érintett viszonyokra vonatkoznak, a magyar országgyűlés és a magyar király közegyetértséssel intézkedtek, és ez intézkedések megállapításánál más ország befolyással nem bírt, mert a magyar király, mint az uralkodása alatt álló többi országok abszolút fejedelme, azon országoknak érdekeiről és teendőiről abszolút hatalommal rendelkezett.“ Am, itt van az a pont, ahol a legszigorubb megkülönböztetésnek van helye.

Mint fakultatív következmény igenis maga után vonhatja az eddigi kezelési módnak megszűnése az 1848-iki állapotnak restaurálását; de ez csak az egyik lehetőség s nincs kizárva, hogy kinálkozik akkor a régi kezelési módnak valamely más, alkalmasabb helyettesítése is. A kérdés itt nem jogi kérdés többé, hanem merőben politikai. A magyar nemzet, ha Ausztria nem ad delegációt, meg fogja vizsgálni, milyen természetű okok hozták létre ezt a tünetet, vajjon mulóak, tartósak, avagy állandóak-e ezek az okok; s e kutatás eredményéhez fogja szabni a maga intézkedését.

A tévedés a legkézzelfoghatóbban a szélsőbali okoskodásnak abban a tételében szöggel ki, amely szerint delegáció nélkül azért szünnék meg a közös ügyek, mivel lehetennék a közös intézkedés. Ez az Achilles-sarka az egész okoskodásnak. Ha Ausztria nem ad delegációt, akkor nem a közös intézkedés válik lehetetlenné, hanem csakis a közös intézkedésnek az az egyik módja, amelyet az 1867. XII. t. c. alkotott meg. Közösen intézkedni azután is lehet még, csak fel kell állítani a törvényes módját és rendjét a közös ügyek új kezelésének. Ha azt mondaná Bartha Miklós, hogy legyen ez az új kezelés a perszonál unió, akkor jogi szempontból nem lehetne kifogást emelni a konkluziója ellen. De ő nem azt mondja, hogy legyen perszonál unió, hanem azt, hogy ebben az esetben törvényesen és logikusan nem lehet más kezelési mód, mint a perszonál unió. Nekünk úgy tetszik, hogy itt a jogi kérdés öszszavartatik a politikai kérdéssel. Mi ezutal csupán a dolog jogi oldalát kívánunk tisztázni s ezért tettük meg Bartha Miklósnak nagyérdékű fejtegetéseire ezeket az észrevételeinket. Kapacitáljuk egymást idejekorán;

nagy baj volna a nemzetre, ha az osztrák válságnak elmérgesedése közjogi eszmezavarban érné a magyar nemzetet.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Budapest, október 2.

Az országgyűlés mindkét háza ülést tartott ma. A képviselőház napirendjén volt a kvóta-bizottság tagjainak megválasztása és Kossuth Ferenc indítványának megokolása.

Ezt megelőzőleg az elnök a meleg részvét hangján parentálta el gróf Pejacesich Artur elhunyt képviselőt, majd az előterjesztések során a képviselő bizottság előadója benyújtotta a kérvények tizenegyedik sorjegyét, köztük a Hentzi-szoborra vonatkozókat is, az állandó igazoló-bizottság előadója pedig bemutatta az időközben megválasztott képviselők megbízóleveléről szóló jelentést.

Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter több jelentést nyújtott be, amelyek helyiérdékű vasutak engedélyezéséről és a vasárnapi munkaszünet tárgyában kiadott rendeletről szólnak.

Kossuth Ferenc csak néhány szóval okolta meg az október hatodikának megünneplése céljából bejegyzett indítványát, amelynek tárgyalását Széll Kálmán miniszterelnök javaslatához képest a Ház a holnapi ülésre tűzte ki.

Végül tíz tagot küldött ki a képviselőház a kvótábizottságba s ezzel az ülés napirendje ki-merült.

A főrendiház délben tízenként órákor ült össze, hogy megválassza a kvótábizottság öt tagját. Egyéb tárgya nem volt az ülésnek.

I. A képviselőház ülése október 2-án.

— Kezdeté délelőtt 10 órákor. —

Elnök: Percezel Dezső.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, báró Fejérváry Géza, Hegedüs Sándor, Darányi Ignác, Wlassics Gyula, Pósz Sándor.

Elnök: Megnyitja az ülést s bejelenti gróf Pejacesich Artur elhalálását. A Ház elhatározta, hogy jegyzőkönyvben fejezi ki részvétét.

Belicska Béni, az állandó igazoló bizottság előadója bejelenti, amely szerint az időközben megválasztott képviselők mandátumait a bizottság igazolja.

Elnök: Kimondja, hogy a bejelentett képviselőket, Fassie Tódort, gróf Béhlen Balintot, Ponori Sándort, Vési Józsefet és Vörösmarty Bélát a Ház végleg igazolja.

Közeghy Sándor előadó benyújtja a kérvényi bizottság jelentését a letárgyalt kérvényekről.

Molnár Béla indítványozza, hogy a jelentéssel együtt tárgyalja a Ház a Hentzi-ünnepra vonatkozólag ma érkezett és ezután beadandó kérvényeket.

Thaly Kálmán hozzájárul ehhez, de kívánja, hogy ha valamely később érkező kérvény új szempontokat vet föl, azt külön tárgyalják.

Csak volna itt, no hisz adnék neki!

Bár térden esusznek élém az a lány,

Bűnét soha meg nem bocsátánám.

(Gyöny nevétéssel.)

De lássuk, mit rejt még a levele?

Micsoda ömlengéssel lesz tele?!

(Olvasa. Növekvő esodálkozásal.)

„Még rokonságba is jutunk, remélem;

Hisz észrevetted bizonyára régen,

Hogy szivemet — ah, Miklós nyerte meg,

Miklós, akit én oly rég szeretek;

Téged pedig, lásd, ne tagadjál el,

Miklósom bátyja, Jenő érdekel ...

A ki, szegény, mert az utját kiadtad,

Sértett-büszkén majd eleped miattad.

Tanácsolom, tedd jóvá vétkeidet,

Legyünk sögornök! Pá! Legyen eszed!”

(Szünet. Aztán nagy megindultsággal.)

Most jó meg, vagy most megly el az eszem?

Hát így tévedtem? Elzám! Kedvesem!

(Kétség örméssel.)

Te édes, drága, óh te jó, te szép!

Hamar, hamar! Szent isten! hol a kép?

(Féltvezi az imént eldobott arcképet s úgy nézi hosszán.)

Óh te kedves aranyhajú baba!

Egészín szemednek fényes sugara

Oh, hadd ragyogjon mielőbb reám!

Gödröskés állad édes mosolyán

Hadd vidulok föl! Ah, megyek, megyek,

Hogy csókoljak, hogy öleljelek!

(Készülődök.)

S bocsásd meg ...

(Zavarlan.)

Mit is bocsásd meg nekem?

Hiszen te miről sem tudsz, kedvesem.

Hát mi bajom volt? Ah talán, — de nem, nem!

Vagy hátha mégis? Oh, az lehetetlen!

Féltékenykedtem volna egy kicsit?

Ha-ha! S mindjárt vagy hisz bűcsüvizít ...

S az utazás? ... Nos, kissé elhalasztom.

Jóbb az akkor, ha az ember menyasszony!

Elnök: Ilyen értelemben mondja ki a határozatot.

Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter bejelent egy törvényjavaslatot a vasuti árufuvarozás tárgyában Bernben kötött nemzetközi szerződés beikélyezéséről; továbbá egy miniszteri jelentést a nagy-tapolcsány—bocsány—trencsényi helyiérdékű gőzmozdonyu vasut engedélyezéséről. Bejelenti továbbá a Háznak az ipari munkának vasárnapi szüneteléséről szóló 1891. XII. törvénycikk 3. §-a alapján kiadott rendeletét.

(Október hatodika.)

Elnök: Következik Kossuth Ferenc indítványának megokolása.

Kossuth Ferenc: T. Ház! (Halljuk! Halljuk!) Kérdem, van-e szükség indítványomat megokolni? Nem-e megbántás a t. Ház hazafias érzelmének az, ha érvével támogatom azt a javaslatomat, hogy a nemzet képviselőit, az országgyűlést és a kormány tagjait részt a nemzet gyászünnepeiben? (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Ez az ünnepe nem egy pártunk ünnepe, hanem az egész nemzeté. Ötven év előtt, midőn szabadságunk, jogaink, alkotmányunk és a nemzet élete meg lettek támadva, nem egy párt védte a nemzet életét, hanem az egész nemzet. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Most pedig az egész nemzet készül leróni elismerése, hála és megemlékezése adóját a haza vértanui iránt.

Kötelességet teljesít a nemzet, ha megragadja az alkalmat, amely hála leovására kínálkozik. Egy félszázad mult el azóta, hogy a magyar vértanuk kiszévedtek. Fél század előtt a kétségbeesés elnémitotta az ajkukat, és megfagyasztotta a szíveket. Romba döntötte az önkény azt az oltárt, amelyen a hazafiság vallása áldozott. De a gondviselés úgy akarta, hogy ne a letiport nemzet söpörtesek el, hanem az a téves rendszer, az a vétkes rendszer: a kényuralom, amely akkor vakon süllyt a hóhér pallosával. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Maga az uralkodó söpörte el ezt a rendszert, mint olyat, amely vést és szenvedést hozott népeire és önmagára.

Ámbár hazánk még nem teljesen független és szabad, mégis szabad már a gondolat, a szó és a toll, szabad visszaemlékezni, szabad hazafiságot éreztetni és hirdetni, szabad a honférieneket magasztalunk a nemzet vértanuiból.

Vannak tán, kik vonakodnak részt venni a nemzet gyászünnepein, mert attól tartanak, hogy ez talán nebezteletet szülne a legfelsőbb helyen. Ezeknek azt mondom, hogy nem jól szölgájék a koronát és a hazát, ha folyton ellentéteket igyekeznek belemagyarazni a nemzet és korona érzelmeibe. (Élénk helyeslés a szélsőbaloldalon.) Erre semmi ok nincs és nem lehet, mert 32 év előtt már kibé- kült a korona az élőkkel és fel nem tehető új keresztény fejedelemtől, hogy ki ne békült volna a halottakkal. (Élénk helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Nagyon röviden dokoltam meg indítványomat és csak azt tesztem hozzá, hogy a képviselőház és a kormány nem különíthetik el magukat az egész nemzet érzelmétől, mely október 6-ikán csak egy érzelem lehet: végtelen kegyelet a haza mártírjai iránt. (Zajos tetszés és éljenzés a szélsőbaloldalon.)

Széll Kálmán miniszterelnök: T. Ház! A mai napon Kossuth Ferenc képviselő ur indítványa felvételre tűzött ki. A házszabályok értelmében a felvétel napján az indítvány érdemileg nem tárgyalható. Ma határozatot csak a fölött keletkeztetik, hogy kitűzi-e a Ház tárgyalásra az indítványt, igen vagy nem? Minthogy én magam is óhajtom, hogy e kérdésben a Ház határozatot hozzon, most pedig nem hozhat, kérem a t. Házat, méltóztassék ez indítvány tárgyalását a holnapi ülésre kitűzni. (Általános helyeslés.)

Elnök: Ehhez képest mondja ki a határozatot

(A kvóta-bizottság.)

Elnök: Következik a kvóta-bizottság tíz tagjának megválasztása.

Megválasztották a bizottságba: gróf Apponyi Albert, gróf Csáky Albin, Falk Miksa, Horánszky Nándor, Tisza Kálmán, Matlekovics Sándor, Pulszky Ágost, gróf Andrássy Gyula, Láng Lajos és Tomassics Miklós.

Elnök az ülést fél 12 órákor berekesztette.

II. A főrendiház ülése.

— Kezdeté délben 12 órákor. —

Elnök: Báró Vay Béla.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán, báró Fejérváry Géza.

Elnök: Megnyitván az ülést, bemutatja a belügyminiszter levelét, mely szerint október 4-én, a király nevenapján a budavári Mátyás-templomban délelőtt 10 órákor ünnepi istentisztelet lesz; bemutatja továbbá a budapesti október 6-iki emlékünnep-rendezőbizottság levelét, mely szerint október 6-án délelőtt 10 órákor az aradi vértanuk kivégzésének 50-ik évfordulója alkalmából a Ferencrendiek-templomban ünnepes gyász-istentisztelet lesz.

Jelenti, hogy ifj. gróf Széppáry Pál vagyoni kiegészítése alapján kéri a királyi meghívólevél kieszéklését és a főrendek közé való beiktatását.

A mentelmi bizottság jelentését, mely szerint gróf Almásy Tasziló mentelmi jogát nem függesztették fel a hevesi szolgabírószék mezkérésé- Tudomásul vették.

Végül egyhangúlag megválasztották a követségi bizottságba gróf *Dessowff* Aurélt, báró *Harkönyi* Frigyeset, *Lukács* Antalt, ögróf *Pallavicini* Edét és *Szencsényi* Pál székeséi püspököt. Az ülés végződött 1/2 óraker.

BELFÖLD.

Tallian Béla beszámolója. Tallian Béla, a képviselőház alelnöke ma tartotta beszámolóját törökkanizsai választói előtt. Tallian Béla egyik legszimpatikusabb, legképzettebb tagja a Háznak s így érdekkel bírhat mindaz, amiben kritikáját adja a lefolyt ülészek működésének és ami fejtegetése a jövő feladatainak.

Beszámolójában megemlékezően *Szell* Kálmánra a kiegyezés körül szerzett érdemeiről, behatóan méltatja a helyzetet, amely szerinte nyugodt és normális jövővel alig biztat, hisz az ausztriai állapotok még ma is fokozott éberségre intenek és erre nézve garanciát lát *Szell* Kálmán hazafiásában és fényes tehetségeiben. Beszámolójában jelentékeny részt juttat a közigazgatási reform kérdésének. E reform Tallian szerint is csak az állami igazgatás elvi alapján szervezhető, de a magyar viszonyoknak teljes figyelembevételével. Pann nem tartható továbbra az, hogy a községek által fizetett közlegek lassák el a helyhatóságoknál az állam teendőit. Ez a községi közlegeket annyira elfoglalja, hogy autonómikus igazgatási teendőik ellátására idejük alig-alig marad s ez az egész országban már erősen jelentkező jogos panasza vezet, míg ezzel szemben a községi lakosság érdekében tett irásbeli és egyéb munkálataikért minden esetben külön magándíjazást vannak jogosítva a községi közlegek követelni! Ez sem nem igazságos, sem nem méltányos: az állami adminisztrációt teljesítő közlegeket az államnak kell fizetni, míg a község által díjazott elöljárók a község és lakosságának ingyenes rendelkezésére kell, hogy álljanak. Hogy azonban a reform helyesen érvényesülhessen, föltiltenül szükségesnek tartja, hogy a közigazgatási tisztviselők fizetése minden fokozaton a mai igényekhez mérten egy emeltessék, hogy abból tisztességesen és gond nélkül meg tudjanak élni. Legalább is szükségesnek tartja, hogy a fizetésrendezési kérdés ha nem teljesében, de korpótlék és egyéb címen az állami költségvetés keretén belül találjon előbbi megoldást, mert különben tart tőle, hogy a mai kilátások mellett a korrupció napról-napra még jobban fog terjedni. Sürgősnek tartja továbbá az egyenes adók reformját, a földadó terheinek könnyítését; a progresszív elvnek kellő korlátok között való alkalmazásával, a valuta rendezésének befejezését, a telepítési kérdések szélesebb alapú megoldását és a kongrua rendezését. Azután a szabadelvű pártban állítólag észlelhető elégedetlenségéről és az országgyűlés időelőtti feloszlásáról nyilatkozott. Az előbbire nézve természetesen tartja, hogy a létesült nagy pártszaporodás után az asszimiláció még nem történt meg teljesen, de meggyőződése, hogy a közjogi és liberális kérdésekben teljesen egyetértéssel a párt tagjai s a kormány által adott pártprogramot minden tag magának vallja. Nem lát oly momentumot és okot, amely pártbontás, vagy pártból való nagyobb részű kilépés szükségességéről meg tudná győzni, mivel személyes motívumok erre elég alapul nem szolgálhatnak.

És addig, míg ez valami komolyabb incidens folytán meg nem változik, nem lát okot arra sem, hogy az országgyűlés most feloszlatásuk, akkor különösen Ausztriában oly dezolált állapotok vannak, melyekkel szemben Magyarországon stabilis és a választások esélyeitől ment országgyűlésnek kell lennie. Biztosítja választói arról, hogy a mostani kormány intencióit és terveit ismerve, azt teljes odaadással támogatni fogja.

A beszámolót a választók élénk tetszésnyilatkozatokkal kísérték és végül lelkesen megjelénzték. A beszámoló után banket volt, ahonnan a miniszterelnököt táviratilag üdvözölték.

A képviselőház állandóan követelt gyakorlattához képest szerdán, e hónap 4-én 6 felségének nevenapján nem fog ülést tartani.

Versec a magyar kultúra ellen. Versec város közönsége, amely csak a minap harmonyelvű felírast rendelt Erzsébet királyné szobrára, legújabbban a magyar kultúra fölényét vonta kétségbe. A közgyűlés tudvalevőleg elhatározta, hogy memorandumot küld a miniszterhez avégett, hogy Versec törvényesek állítassák föl. A memorandum egy helyen azaz is érvel, hogy a törvényesek felállításának emelné a magyar kultúrát is. Ez ellen felszólalt dr. *Hadasi* Lajos, a szerbek vezére, mert és tiltakozott az ellen, hogy az „ugynevezett” magyar kultúrát más nemzetiségek kultúrájának árán ápolják és ezért az illető passzus törlését kívánta.

Utána *Rottler* Ferenc jelentette ki, hogy neki mint német embernek ugyanaz a véleménye. Azt kívánja, hogy a német kultúrát legalább is úgy ápolják, mint a magyart; mindazonáltal a mellett van, hogy a „magyar kultúra”-ról szóló mondatot hagyják meg a memorandumban, nehogy a magyar lapok itteni tudósítói ebből vádat koholjanak a város hazafiasságá ellen.

Jelölmezi a városi viszonyokat, hogy mikor dr.

Hadasi (tulzó szerb radikális) és *Rottler* (a németek vezére) beszéde elhangzott, nem akadt a közgyűlésen egyetlen egy ember sem, aki a magyar kultúra ellen intézett támadásra egyetlen szót is választott volna.

A Hentzi-ügy a Házbán. Mint félhivatalosan jelentik, a képviselőház a jövő hétfői ülés napirendjére tülzi ki a kérvényi bizottság által ma benyújtott sorjegyzéket. E sorjegyzék tudvalevőleg magában foglalja a Hentzi-ügyre vonatkozó kérvényeket is.

KÜLFÖLD.

A megoldott válság.

Budapest, október 2.

A tegnapi nap folyamán sikerült végre gróf *Claryn*ak kiegészítenie a kabinetjét. Két tárccára kellett még vezetőt szerezni, a pénzügyire és igazságügyire s azonkívül gondoskodni *Galiciá*-nak a kabinetben való képviseléről. A *Böhm-Bawer*kkel folytatott pourparlerk eredménytelensége után gróf *Clary* *Kölbenstein*al is értekezett s végre báró *Kniazowlucki*, a pénzügyminiszterium elnöki osztályának eddigi vezetőjét nyerte meg a pénzügyi tárca vezetésére; igazságügyminiszter *Kindinger* lovag, triestri országos törvényszéki elnök lett, s a lengyel miniszteri tárcát, mint már előbb említettük volt, *Chledowski* vette át. Ezek szerint az új kabinet összeállítása a következő:

Gróf *Clary-Aldringen*, a minisztertanács elnöke és földmiveltügyi miniszter;

Dr. *Körber* Ernő, belügyminiszter;

lovag *Hartel*, a közoktatásügyi miniszterium vezetője;

lovag *Kindinger*, igazságügyminiszter;

Báró *Kniazowlucki*, a pénzügyminiszterium vezetője;

Dr. *Stibrál*, a kereskedelemügyi miniszterium vezetője;

Witte lovag, vasutügyi miniszter;

gróf *Welsersheimb*, honvédelmi miniszter és *Chledowski* lengyel miniszter.

Ezt a miniszteri névsort ma délben terjesztette jóváhagyás végett a felség elé gróf *Clary*, s a holnapi hivatalos lap fogja közzölni a Thun-miniszterium elbocsátását és az új kormány kinevezését, amelynek a fölesketése holnap délelött tíz óraker fog végbemenni. Ő felsége azután néhány napra vadászatra megy *Neuberg*be.

Az új kormány egyik első feladata lesz a *reichsrath* egybehívására vonatkozó intézkedések megtétele. A *reichsrath* összeülése e hó 12-ére volt kitüzve; de mivel a kabinet megalakítása tovább tartott, semmint előre gondolták, a parlament összeülése is valószínűleg néhány napi haladékot fog szenvedni.

Bécs, október 2.

Ő felsége kegyesen elfogadta a miniszterium lemondását és egyidejűleg a mai napon kelt kézzel gróf *Clary-Aldringen* Manfréd v. b. t. tanácsos és *Stájerország* helytartóját földmiveltügyi miniszterré nevezte ki, akit egyszersmind ideiglenesen megbízott a minisztertanácsban való elnökléssel. Kinevezte továbbá gróf *Welsersheimb* Zeno tábornagyot újra honvédelmi miniszterré, dr. *Witte* v. b. t. tanácsos újra vasutügyi miniszterré, dr. *Körber* Ernő v. b. t. tanácsos belügyminiszterré, dr. *Kindinger* Ede lovag valóságos belső titkos tanácsos és triestri tartományi föltörvényszéki elnököt igazságügyminiszteré, dr. *Chladowski* Kázmér miniszterelnökségi miniszteri tanácsos miniszteré; továbbá megbízta: dr. *Hartel* Vilmos lovag v. b. t. tanácsos és osztályfőnököt a vallás- és közoktatásügyi miniszterium vezetésével, dr. *Stibrál* Ferenc osztályfőnököt a kereskedelmi miniszterium vezetésével és *Kniazowlucki* Szeverin lovag osztályfőnököt a pénzügyminiszterium vezetésével.

Ő felsége gróf *Thun-Hohenstein* Ferenc eddigi miniszterelnöknek és a belügyminiszterium vezetőjének a Szent Istvánrend nagykeresztjét, dr. *Witte*, dr. *Ruber*, gróf *Bylandt-Rheidt*, báró *Kast*, dr. *Kaizl*, dr. *Jedzowicz* lovag és báró *Dipauli* volt minisztereknek az I. osztályú vaskoronarendet adományozta.

Bécs, október 2.

Az ellenzék két legnagyobb pártja, a német néppárt és a német haladópart ma este ülést tartott. Az előbbiben dr. *Hochenburger* referálta a helyzetről és a felségnél volt audienciájáról. A párt elhatározta,

hogy a további állásfoglalás dolgában szabad kezét tart fenn magának, mert a helyzet eddig nem tisztázódott, követelni fogja a németek nemzeti és politikai jogainak érvényesítését és a 14. §-szal való visszaéléseket meg fogja akadályozni.

A német haladópart konferenciáján *Pergelt* változta a helyzetet és jelentést terjesztett elő a párt követendő magartatása tárgyában. E fölött hosszabb vita fejlődött ki, amelyben valamennyi szónok azt a nézetét fejezte ki, hogy a pártnak tovább is várakozó állást kell elfoglalnia.

Jaworski október 5-ére hívta össze a többségi pártok klubelnökeit. Képviselőklubban azt beszélik, hogy *Fuchs* nem vállalja el újra a házelnöki állást; ebben az esetben *Kathreint* fogják elnökek megválasztani.

Bécs, október 2.

Az alkotmányhü nagybirtokosok lapja, a *Montagspre*ssse ma figyelemreméltó cikket közöl ily cím alatt: *A rend minisztériuma*, amelyben megvilágítja ennek a pártnak a hivatalnok-minisztériummal szemben elfogalándó állását. A cikkben a többi közt a következők olvashatók:

Mi a félmúlt időben uralkodott zavarok idején sokszor hangoztatuk a rend és a csillapulás regiméjének szükségességét. Nem tagadhatjuk meg tehát rokonszenünket a legutóbbi politikai alakulástól. Bár birodalmunkban a németek törzssókök jogát temérek erős hatalom igyekszik megintatni, e pillanatban mégis kedvező előjeleket vélünk látni. Az uralkodó magához hívatta a német pártok vezetőit és hosszabb beszélgetésben azt az örvendetes meggyőződést keltette bennük, hogy a korona a jövőben nem engedi meg, hogy az államkormányzat alapelvei és az ausztriai németek nemzeti érdekei közt szakadás álljon be. Kevés nappal ezelőtt a trón magaslátáról jött a cáfolat arra az állításra, hogy Ausztriát a németek nélkül vagy a németek ellen is lehet kormányozni. Mi a császári kegye s nyilvánulását kedvező előjelnek tartjuk a császári hivatalnokok kormányára nézve, amely hivatva van a birodalmat új korszakba vezetni. Ezzel nem mondtuk azt, hogy a politikai elővigyázattal most már félhagyhatunk és időelőtti diadal mámorba essünk. Remény van azonban arra, hogy ezental ismét a sárga-fekete szín lesz a hatalom Ausztriában. Az osztrák államhaji ne szerepeljen többé a szláv trikolór egyedüli jelzőszelő gyanánt.

Gráo, október 2.

Hochenburger képviselő mult pénteki kihallgatásáról cikket közöl egy itteni újságban. Cikkében a többi közt a következőket mondja: Már most a német pártoknak dolga, hogy megtegyék a magukét, hogy a változás, amely eddig csak óhajlásuk volt, megvalósuljon és megmaradjon. A merev tagadás épp oly baj volna, mint a túlzott reménykedés.

Pága, október 2.

A nemzeti szabadelvű párt végrehajtó bizottságának mai üléséről a következő kommunikét adták ki:

A nemzeti szabadelvű-párt végrehajtó bizottsága ma ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy a tartománygyűlési és *reichsrathi* képviselők pártkőre és a párt bizalmi férfiai azonnal összehívandók és bizonyos javaslatok terjesztendők eléjük a kormány ellen való legerélyesebb oppozició megindításáról és végrehajtásáról. Elhatározták továbbá, hogy a *reichsrathi* képviselők klubjának megbízottjai a jobboldal végrehajtó bizottságában a mellett szálljanak sikkra, hogy a jobboldal a jelenlegi hivatalnok-kormány ellen való ellenzéki eljárásban szolidaritás maradjon.

Pága, október 2.

A *Narodni Listy* a horsi és münchen-gráci cseh klubok felhívását közli, melyben a cseh képviselőket felszólítják arra, hogy a kormánynak a leghatározottabb ellenzéke legyenek.

Bécs, október 2.

A délszláv klub elnöke, dr. *Pforsche* ma kijelenti a *Hoven*ben, hogy a legutóbbi kihallgatások alkalmával nem hitték meg ő felségéhez, habár ezt elvárta volna; de úgy látszik, hogy a délszlávokat minden fontosabb ügyben szándékosan mellözik.

Bécs, október 2.

*Pilsen*ből táviratozzák, hogy ott ma nagy tüntetéseket rendeztek a csehnek a németek és a szlávok ellen. A demonstrációkra a cseh sajtó izgatta föl a zavarókat. Sok ezren a német színház elé, majd azokhoz a házakhoz vonultak, ahol a németek laknak és cseh dalokat énekelve szidták a németeket. Egyéb cseh nem tettek a tüntetők.

A transvaali háboru.

Budapest, október 2.

Senki sem hiszi ma már Angliában és Transvaalban, hogy a háboru kitérse még megakadályozható. Anglia nem küldte ugyan még el az ultimátumát, de egy londoni táviratunk már konstatálja, hogy a háboru állapot Dél-Afrikában Transvaal és Anglia közt megkezdődött. A vasuti összeköttetés teljesen megszűnt. A transvaali vonalon a vasutak csak katonaságot szállítanak. Mind a két fél lázas sietséggel viszi csapatait Natal határára és minden pillanatban megdöröghetnek az ágyuk. Ezen az állapoton sem diplomatizálás, sem közbelépés nem segíthet többé. A két ellenfél közt a helyzet annyira kiélesedett, addig okolták egymást kölcsönösen a hadikészülődésekkel, hogy az ágyuk szinte maguktól fognak elsülni. Lesz-e eroje Transvaal népének, Dél-Afrika többi fajrokonától támogatva még egyszer győzelmesen megbirkóznia az angolok túlnyomó erejével, ezen fordul meg nemesek Transvaal, hanem egész Dél-Afrika sorsa.

Mai távirataink a következők:

London, október 2.

Dundeeben több jel arra vall, hogy a boerok támadólag fognak fellépni. Öt ezer bír már egész közel a határhoz van összpontosítva.

London, október 2.

A londoni omnibusz-társaságot utasították, hogy a Fokgyarmatnak ezer lovat bocsásson rendelkezésére.

London, október 2.

A Reuter-ügynökségnek jelentik Dél-Afrikából: Egy Berkshire-czred Grahamstownból Naauportba, a Middelburgtól északra lévő vasuti esomópontra indult. Cronje parancsnok körülbelül kétezer burghert mozgósít Malmani mellett Mafeking közelében. A búrok nyolc mérföldnyire Vriheittől táboroznak és a Buffalo folyó mentén két ponton, csak egy napi jársnyira Dundeeitől, kezdenek gyülekezni. A Charlesownból Johannesburgba menő postavonatot a transvaali kormány rendeletére Volksrustban megállították és az utasokat visszaküldték Natalba. A pretóriai csapatok tegnap a lakosság lelkes ovációi mellett elindultak a határra. A volksraadnak néhány tagja az elinduláskor ezt kiáltotta:

— Ez a mi ultimátumunk!

Pretóriában hirdetményt tettek közzé, amely szerint valamennyi polgári bíróság zárva marad és a járásbírók további intézkedésig elhagyják tárgyalásait. Tuliban, Rhodesia és Transvaal határa közelében, hirtel jár, hogy Pietersburgtól ötven mérföldnyire nagy bur hadierő van összehívva. A Limpopo folyó mentén előőrsöket állítottak föl. A natáli tüzerseg a múlt éjjel D'Urbanból Ladysmithbe indult. A johannesburgi német önkéntes-csapat, amelyben gróf Zeppelin parancsnoksága alatt kétezer ember van, azt a parancsot kapta, hogy holnap a határra induljon.

Fokváros, október 2.

Volksrustban 4000 boer gyűlt össze. Newcastle a város védelmére karabélyosokat várnak. Hír szerint a boerok Volksrustban valószínűleg defenzivára fognak szorítokzni. Sok jel arra vall, hogy Oranje szabadállam élénk katonai tevékenységet fejt ki. Vredeben gyorsan halad a csapatok összevonása. A glencoei táborból távirat érkezett, amely szerint a natáli önkéntesek Ladysmithbe érkeztek. Egyrésztük Alpmakaarba ment a határ védelmére. Erősen tartja magát az a hír, hogy az éjjel a csapatok nagy előnyomulása várható.

London, október 2.

A Daily Mailnak jelentik Pietermaritzburgból tegnapi kelettel: Idevaló katonai körökben azt hiszik, hogy sikerülni fog a búroknak ellentátni a segődcsapatok megérkezéseig.

A Standardnak jelentik Newcastleből tegnapi kelettel: Kétségtelen, hogy legalább is 20.000 lör, lovakkal bőven ellátva, Transvaal natáli határának egyes pontjain állást foglalt. Nem titkolják a dolgot, sőt azzal dicsekszenek, hogy szerdán be akarnak nyomulni Natalba és az összes angolokat a tenyerbe kergetik. Csakugyan úgy látszik, mintha Natalba nagy csapatok készülének betérni.

London, október 2.

A Reuter-ügynökségnek azt jelentik Ladysmithből (Natal) tegnapi kelettel, hogy Albertinában (Oranje) 600 polgár áll készenlétben, akik határ felé szándékoznak előnyomulni. Valószínű, hogy Ladysmith ellen vonulnak. Mihelyt számuk

elég nagy lesz. Egy Harrysmithből való tekintélyes angol embert, dr. Wilson-t az oranjei hatóságok katonai szolgálata kényszerítették.

Amsterdam, október 2.

A transvaali ügyek legutóbbi fordulata itt nagy izgatottságot keltett, mert még az utolsó pillanatban is azt hitték, hogy a háboru elkerülhető lesz. Dr. Leyds, a transvaali nagykövét, hosszabbabban tárgyalt a külügyminiszterrel és dr. Müller Henrikkel, Oranje állam nagykövétével. A két délafrikai köztársaság haderejét az önkéntesekkel együtt 50.000 fegyveres emberre teszik. A hollandi kormány nem fogja megengedni hollandi tiszteket, hogy a háboruban bárhogyan is résztvegyenek, mert Howard, az amsterdami angol nagykövét kijelentette, hogy a tiszteket e célra való szabadságolását kormánya ellenségeskedésnek minősítene.

Róma, október 2.

Garibaldiista körökben Transvaal részére segődcsapatot szándékoznak toborozni. A vezetőség már érintkezésbe is lépett a hollandi bizottsággal.

Lisszabon, október 2.

Az Amastor cirkálóhajó szerdán Lorenzo Marques'ra indul. Nemsokára az Afric szállítóhajó is kőveti.

HIREK.

„Jean, majd holnap!”

Jean — az a pincér. A valóságban talán Péter vagy Pál. De ott is csak így: Péter vagy Pál. En csak Jeannak mondok, mert ha jól emlékezem, ez volt a neve valamikor a novellákban.

— Hé, Jean! Pszt, Jean! Fizetni, Jean!

Hiszen önök is jól tudják ezt, gyakorlatból. A pincérek senki sem tudja a családnevét, a keresztnevén szólítja mindenki. Pedig van neki családneve is, minden valóság szerint. De azért a kávéházban, a vendéglőben, sőt még az utcán is csak Jean, ámbátor az utóan a legtöbbször nem ismeri meg az ember Jeant. Lehet, hogy azért, mert ott frakk nélkül jár. De lehet annak csiklandósabb oka is. No, nem kell a dolgot feszegetni. Megegett ez már sok emberfiával.

Nem is arról akarok beszélni. De Jean most aktuális, mert Jean meguntta, hogy mindig csak Jean legyen. Meg akarja követelni, hogy a kávé, a vendéglős, de minden vendég is a családnevén szólítsa. Mert van neki családneve. S bár annyi ideje szólítják csak Jeannak, ő még nem felejtette el a családnevét. De talán fél, hogy elfelejti. S azért összeáll valamennyi Jean és gyűlésben akar végezni a régi titulussal. Ugy képzeli, hogy egyesült erővel meg tudja ölni. Azontul nevezik mindegyiket a családnevén, ahogy más tisztesség embert. Elvégre az emberiség átlag csak azt szólítja a keresztnevén, akit vagy mindenk föltött tisztelet, mint a királyokat, vagy mindenk föltött megvet, mint Janót, az üveges tótot. (A rokonságot és a jóbarátokat persze leszámítva.) A pincér pedig tudja, hogy a tiszteletben nem áll olyan nagyon magosan, mint a királyok; viszont olyan utolsó rangban nem akar állani, mint Janó. Tehát megköveteli, hogy a családnevén szólítsák s ez nem olyan neveltség. Ha hiúság, ha önérzet: egyik sem nevetni való.

Más dolog, hogy megvalósulhat-e a kívánsága. Budapesten sok a kávéház, több a pincér, még több a vendég. Amíg a pincért keresztnevén kellett szólítani, arra valahogy rá lehetett hibáznai. Az embert azt mondta: hé, Izé, Jean! S a pincér már megfordult, mert valami keresztnevet hallott. De honnan az ördögöl sejtse a budapesti ember, hogy minek hívják azt a sok pincért? Hogy mi a családnevük? Akár Sándor, akár János — a keresztnevre még rá lehet hibáznai. De hogy Kropacsok, Hajdiniári, Salétrom, vagy Hay valakinek a családneve, azt legfőlebb úgy találhatná ki az ember, ha minden kávéház falán nagy betűkkel volna felírva a felszolgáló pincérek családneve. Akkor az ember elkülölné az egyiket vagy valamennyit és valamelyik pincér csak ta-

lálva érezné magát. De csak ugy vaktában nem kiálthatja el az ember, hogy: hallja, Kohn! — mint a bürzén. Még a kávéházakban is megeshetnék, hogy több vendég fülel a névre, mint pincér. A keresztneven való szólítást tehát csak ugy lehetne megszüntetni, ha valami generális megszólitással pótolnák.

Példánl:

— Hé, garçon!

Vagy:

— Kérem, pincér!

S ez körülbelül most is így van. Keresztneven csak a törzsvendég szólítja a pincért. És az a vendég, aki bizonyos okokból talán bizalmasabb lábón is áll a pincérről. S ugy lehet, hogy a pincérek mozgalma voltaképpen ezeknek szól. Mert hiszen, ahogy a mozgalom programját olvasom, Jean azt is ki akarja vinni, hogy senkinek se keljen hiteleznie. Hát ez magában is nagyon komoly kivánság, mert sehogy sines rendjén, hogy a pincér tartozik elszámolni minden pikkolóval a gazdának, de a vendég igenis adós maradhat neki. A gazda biztosan megkapja minden garasát, a pincér talán a forintok nyomát is bottal ütheti. Ha ez Jeannak nem tetszik, meg lehet azt érteni. Hát még ha az ember elgondolja, hogy aki adós marad, az szokta legbizalmasabban sutogni:

— Jean, majd holnap! Aufschreiben!

Nincs ez így jól. „Jean, fizetni!” — ez még elég jól hangzik és ezzel Jean még megbarátkozhatik. De „Jean, majd holnap!” — ez bántó. Duplán is bántó. S Jean némi joggal gondolhatja, hogy ez az ur megadhatná vagy a titulusomat vagy a pénzemert. Mert mind a kettővel adós maradni, az fáj, az rosszul esik Jeannak. Éppen azért én azt hiszem, hogy mégis csak a program második része a komolyabbik: hogy ne kelljen hitelezni. Ha mindenki fizet, akkor maradhat a Jean. Ugy-e, Jean?

K.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Szeptember 30-án uj előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— Személyi hír. Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter e hó 15. és 20. dika közt Fiuméba megy, hogy megtekintse az ottani forgalmi és ipartelegeket. — Leracki Árpád miniszteri tanácsos szabadsága után visszatért és megkezdte hivatalos működését.

— A herceggímás — a tüdőbetegek szanatoriumának. Az a mozgalom, amelyet az egész magyar sajtó a szegénysorsu tüdőbetegek érdekében tegnap megemlített, Magyarország bitoros főpapjának lelkében talált legelőször visszhangra. Erről a Budapesti szegénysorsu tüdőbetegek szanatorium-egyesületének titkársága a következőket jelenti: Vaszary Kolozs bibornok, Magyarország herceggímása, a budapesti szegénysorsu tüdőbetegek szanatorium egyesülete javára öt ezer forintot adományozott.

— Az uj prágai érsek esküje. Bécsből jelentik, hogy a pápa nunciaturán ma délután volt a szokásos szertartások mellett báró Skrbenskýnek, az uj prágai herceggímásnak kánoni beiktatása és eskütétele. A szertartás után a nunciatus ebédet adott a herceggímás tisztelőinek.

— Carducci állapot. Bolognából táviratozzák, hogy Carducci szenátor, a híres költő, akit a napokban szélhűdés ért, már javulófélben van. Tegnapi az agg költő az orvosok tilalma ellenére föl akart kelni az ágyból, hogy kijavítsa kéziratait. Csak ügygyel-bajjal lehetett erről a szándékról lebeszélni. Baccelli miniszter táviratilag kívánt neki javulást.

— Az államtitkár üdvözlése. A beszercebányi izraelita választópolgárok e hó 1-én értekezletet tartottak abból a célból, hogy dr. Schmidt József államtitkárt, a kerület országgyűlési képviselőjét táviratilag üdvözöljék. Az államtitkár ugyanis a napokban Beszercebányán időzött, de a fogadó-bizottság nem adott alkalmat az izraelita választó polgároknak arra, hogy képviselőjüknél tisztelegjenek.

— Az Otthonból. Az Otthon írók és hírlapírók körének választmányá hoinsap, kedden, délután négy órakor ülést tart, amelyen az alapszabályok módosítását és az új házirend tervezetét fogja letárgyalni. — Kitérítés. József Ágost főherceg ur 6 cs. és kir. fensége Reinitz és fia helybeli kalapgyárosokat kamarai szállítóivá kinevezet méltóztatott.

— **Jókaik útja.** A nászut voltaképpen nem igen való a publikum profán szemé elé. Azért ut s azért van messze, hogy mi itthonmaradtok ne lássuk. De Jókai Mór maga jóságát fel bennünk arra, hogy utána pillantsunk azon az uton, amelyen szép fiatal feleségével elindult a legkétebb ég alá. Sűrűn ir haza levelet minden állomásáról s olyan szép dolgokat, amiket rögtön a nyomdába lehetne küldeni mustájú a szépprózáinak. Most Rómában van. Felfedezett ott egy kocsist, aki azonnal megismerte benne is meg a tüzlőt pattant kis menyecskejében is a magyart. Mások állandóan orosz-nak nézik s a beszélgetésükről is azt hiszik, hogy muszkulán. Nagy kirándulásokat csinálnak. Voltak Tivoliban s ha ott maradnak az örök városban, egész nap a Vatikánt járják. Szóval, végig csinálják a nászutak programját, de persze kevés asszonyok juttat ezen az uton ékeoseb szavú cicerone, mint Jókai Mór né ő méltóságának.

— **Eljegyzés.** Janovics Pál barátunk, a *Budapesti Napló* belső dolgozó társa eljegyezte Keményffy Etelka kisasszonyt, néhai Keményffy Gábor Ádám tiszteletkir leányát. Nekünk kettős ünnepünk ez a kézfogó. A vőlegény révén, aki hű barátunk s értékes társunk a munkában, s a menyasszony révén, aki főszekerestőnknek, Vészi Józsefnek sógornője. Éppen kettővel több ok, hogy a magunk ünnepének is tekintsük ezt az első lépést a boldogság felé.

— **Daranyi Ignác a Csallóközben.** *Daranyi* Ignác földmívelésügyi miniszter vasárnap délután utazott el a Csallóközbe, hogy megtekintse az árvíz-sújtotta, elöntött vidéket. A belügyminiszter képviselő letében dr. Sélly Sándor miniszteri tanácsos utazott vele, a földmívelésügyi minisztérium részéről Kvassey Jenő miniszteri tanácsos, Csabay Béla osztálytanácsos, Bulyovszky János műszaki tanácsos és Győry Loránd segédtitkár kísérték a minisztert. Komáromban *Sárközy Aurél* főispán, *Gilyesz Dénes* alispán, *Tátray János* nyug. polgármester, *Ordódy Pál*, a Vág balparti társulat miniszteri biztos, *Faragó Lipót* osztálytanácsos és *Madvéczy Zsigmond* kir. főmérnök várták. A miniszter a komáromi állomásról a *Ecsési* major mellett levő töltéskadashoz hajtatott, ahol *Naszvad, Imely, Martos, Ó-Gyalla, Szt. Péter, Helény, Kurtakész, Iszap, Pat* és *Zsivatró* községek küldöttsége várta, amelyet *Feszy Béla* országgyűlési képviselő vezetett a miniszter elé; a küldöttségen kívül *Konkoly-Thege* Miklós miniszteri tanácsos, országgyűlési képviselő, *Pulay Géza, Csepely Dániel* és *Baranyai Géza* földbirtokosok, *Mezey Gyula*, a Vág-balparti társulat igazgató-főmérnöke szintén megjelentek. E vidéken mintegy 12000 hold került víz alá. Onnét a miniszter a *Szunyog*-csárdához ment, hol a *csicsói* szakadás folytán egész Komáromig hatolt árvíz egy részét most vezeték le a Vágba. A miniszter azután a nagydunai töltésen az 1-6 számú dunai bevágáshoz hajtatott, melynek megszemlélése után kíséretével együtt Komáromba tért vissza. Ma reggel folytatta útját. Az alsó-csalóközi társulat töltésin az aranyosi átvágáshoz hajtatott, amely a nagy Dunába vezet a csicsói szakadástól kiömlött vizet. A miniszter a határban Aranyos község küldöttségét fogadta és kijelentette, hogy az ősi vetési munkálatok szempontjából az árvíz sújtotta vidékeket állami gazdasítéssel fogja tanulmányoztatni. Ellátogatott az árvíz által már erősen sújtott *Füss* községbe is, hol négy ház teljesen összeomlott, több ház pedig erősen megrongálódott. Azután a csicsói országúton több helyütt még most is kerékgyűrű erő vízben az árvíz által legjobban megviselt *Csicsó* községbe ment, ahol az árvízkarosultak nagy részével beszélt, őket felekereste házukban és mindegyikhez volt egy vizgálható szava. Ott a gazdasági épületekkel együtt 85 ház esett átmozgatva a víz pusztításának. A társaság aztán a medvei gőzmalomhoz ment, majd a Dunán át *Győrmege* területére ért, hol *Goda Béla* alispán, *Zeichmeister* Károly, Győr város polgármestere, *Fischer* Sándor és *Szabó István* orsz. képviselők fogadták a minisztert. A miniszter azonnal a szigetközi társulat nagybajcsi szakadásához hajtatott és annak megszemlélése után *Révfü* községbe ment, yalag bejárta *Győr* sziget község veszélyeztetett részeit. Este 6 óra körül Győrbe érkezett, hol a város elkötelezői, a Rábaszabályozó társulat, valamint a szigetközi ármentesítő társulat vezetői és mérnökei is megjelentek. A miniszter holnap Győr város árvedelmi műveit, továbbá a Rába és Rába vidékét utazza be; délután pedig gyorsvonattal visszatért a fővárosba.

— **Kütfutott rendőrszűrésel.** A zanzibári szultán dr. *Vermes* (Gruber) József fővárosi rendőrfogalmazóknak az Al-Kaubab rend gyémántos tiszti jelvényét adományozta. A küntetés még a millenium idejéből származik, amikor a szultánnak egy meghitt embere itt járt a kiállítás tanulmányozására s dr. *Vermes* kalauzolta.

— **Adakozó főúr.** Gróf *Andrássy* Dénes, *Hodinka* Mihály uradalmi kormányzó és főújszár utján a *Petőf*-ház javára 5000 forintot, az *állatvédőtársaság* pedig 500 forintot adományozott.

— **Október 6.** A fővárosban úgy, mint a vidéken kegyeletel szívvel készülődnek a vértsnak ünnepe. A legimpozánsabb természetesen az aradi ünnep lesz, ahová az ország sok részéből külön vonaton utazik a hazafiak lelkes serege. Budapestről október 5-án délután három órakor indul a különvonat és este nyolc órakor érkezik Aradra és onnan másnap a késő délutáni órákban jön vissza. A különvonat háznagyai irodájában jelentkehetnek a képviselők, kik az aradi ünnepen részt akarnak venni. Ujabbban jelentkezték: *Hieronymi* Károly, *Molnár* Antal, *Vési* József, *Hentaller* Lajos, *Rigó* Ferenc, *Lázár* Árpád, *Papp* Elek s mások. A különvonaton helyet foglalhatnak majd a képviselők, főrendek, a főváros küldöttsége, a honvédek, az egyetemi ifjúság küldöttei és a hírlapírók. A különvonat használatához egy rendes menetjegy megváltása lesz szükséges. A főváros hivatalos képviselőiben a bizottsági tagok közül eddig a következők jelentették be a polgármesternél az aradi gyászünnepon helyetvétüket: Polónyi Géza orsz. képviselő, dr. Eulenburg Salamon, dr. Hecht Ernő, dr. Szalay Mihály, Hahóty Sándor felsőleányiskolai igazgató, Kramer Miksa, Bayer Sándor, Véri Károly, dr. Springer Ferenc, Wolfner József, Schwarz Lajos. Jelentkezni lehet még holnap, kedden déli 1 óráig. A budapesti országos központi katolikus kör tagjai október 6-án a belvárosi főplébániatemplomban tartandó gyászmisszen testületileg jelennek meg. A templomban külön ülés van számokra fönttartva. A tagok tízedfél órakor gyülekeznek a kör helyiségében. — A ferenovárosi felső kereskedelmi iskola tanári kara és ifjúsága október 6-án, pénteken délelőtt kilenc órakor az aradi gyásznap fél-százados évfordulója alkalmából gyászünnepepélyt rendez. A megnyitó beszédet *Fülíng* Károly igazgató és az ünnepi szónoklatot dr. *Kacziány* Géza tanár tartja. Az ifjúsági énekkar hazafias dalokat énekel. — Temesvár város tanácsa, mint nekünk táviratozzák, mai rendkívüli ülésén elhatározta, hogy dr. Meskő Béla tanácsossal koszorút küld október 6-án az aradi vértanu-emlékre. — *Hódmező-Vásárhely*-ről is különvonat megy küldöttséggel, a város koszorujával, ahol dalárda és számos más egyet is részt vesz. A dalárda a vesztőhelyen tartandó ünnepélyen is részt vesz s éneklék *Mosonyi Szentelt hantok* című énekét. *Endrey* vezeték a küldöttséget s a város megbízásából résztvesz az október 8-iki ünnepélyen is és koszorút helyez *Bathány* mauzóleumára. A törvényhatóság kimondta, hogy a városi hivatalok és községi iskolákban október 6-án szünet legyen. Az összes templomokban gyászistentületet tartanak, amelyen a törvényhatóság testületileg részt vesz.

— **Elfűstölt milliók.** Minden esztendőben ilyenkor pontosan megjelenik az első gesztenye-árús és a dohányjövődéki igazgatóság kimutatása. Mind a kettőt meg szokták énekelni, jóllehet a gesztenyé is ma is olyan, mint tavaly volt, s a dohányjövődék is csak azt mondja, hogy az idén többet fűstöltek el, mint tavaly. Aztán örül az állam és sirnak a mértékletességi egyetek. Az idek kimutatás is a dohányzók örvendetes szaporodását jelenti. Ez év első hét hónapjában már *fél millió* forinttal többet vett be az állam dohányból, mint tavaly. A részletes kimutatás szerint a *burnét* nagyon emelkedett, a pipadohány süllyedt; szédületes és tapasztalható a *Miláresnél*. A legborzasztóbb zuhanást azonban a *Portorikó* szenvedte. Ez a szivar még tönkre megy. Emelkedett a rövid virzsina, meg a cigaretta. A havannaszivar viszont nagyon hanyatlott. Vegeredmény: az összes dohányyeladásból befolyt jövedelem *28.988.566 ft 36 kr.*, azaz *488.800 ft 65 krral* több mint a múlt év ugyane szakában.

— **Dreyfus és a proletariátus.** Párisból táviratozzák nekünk: *Dreyfus* tegnap *Carpentras*-ban *Vancus* departament szocialista szövetekezete küldöttségét fogadta, amely rokonérzését fejezte ki neki. *Dreyfus* azt felelte a küldöttségnek, hogy a proletariátus mozgalma nélkül nem hagyta volna el *élve* az *Ördögszigetet*.

— **Halálozás.** Özvegy *Szebeny* Pálné, született *Janny* Emilia, pénzügyi titkár özvegye, tegnapelőtt, élete 79-dik évében meghalt Budapestben. Az elhunyt *Szebeny* Vidor törvényszéki bíró, dr. *Szebeny* Antal uradalmi jogigazgató és *Szebeny* Pál pénzügyi titkár édesanyjukat, *Kiss* Ferenc országgyűlési képviselő anyósát gyászolja. A meghaldogultat tegnap temették el a németvölgyi temetőben.

— **Letartóztatott kereskedő.** A nagyváradi törvényszék, amint már jelentették, letartóztatotta *Haraszty* Viktor nagyváradi kereskedőt. Ma arról értesítetik, hogy *Haraszty* Viktor 27.000 forint passzívával jutott esődbe. Mielőtt azonban fizetéseképtelenséget jelentett volna, üzenték eladta *Flegmann* Ármun nagyváradi kereskedőnek. Hitelezői ekkor dr. *Márkus* Adolf budapesti ügyvéd utján feljelentést adtak be *Haraszty* ellen, akit aztán *Nau* Dezső vizsgálóbíró letartóztatott.

— **Aki a cárral parolázik.** Mulatságos história esett meg a minden oroszok cársjával. *Frankfurtból* táviratozzák a jóízű történetet. Amikor *Miklós* cárs az orosz kápolnából visszakoositott, egy fiatal ember villámsebessen a hirtőhágcsóján termett és *kezet nyujtott a cárnak*. Az ifju a fölébe harsogta a cárnak, hogy ő francia. A cárs visszahződött a kocsiában s nem fogadta el a feléje nyujtott kezet. A vállalkozó kedvű franciának nem is volt ideje megsértődnie a visszautasítás miatt, mert jobbról-balról detektivek ugrottak rá, lefűlelték és a rendőrségre vitték. A cárs hirtőgá elvágott. Eleinte azt hitték a városban, hogy a fiatal ember merényletet akart elkövetni a cárs ellen, de a kihallgatáson kitűdött, hogy a francia ifju nem akart semmi rosszat, csak szeretett volna a cárs kezét szorítani. A rendőrségről el is bocsátották.

— **Keresik az itrodalmi papát.** Gyulai Pál fejéről levették a tiarát. Ő nem akart babért adni azoknak, akik megérdemlik a babért s most az ő fejének ékességét veszik el tőle. Ismeretes dolog, hogy Gyulai Pál nem akarta leróni a kegyelet adóját a fővárosi sárhelyenél s nagy haragban kijelentette, hogy ő nem politizál. Minthogy pedig ezáltal nem engedtek a negyvennyolcból, a kis dühös kijelentette, hogy ő így nem játszik elnökösít és lemond. S most a Kisfaludy Társaságban keresik az új papát. Október negyedikeére értekezetletet hívtak egybe a Knezsits-utcai polgári iskola nagyermebe. Az eddigi elnökjelöltek közt *Apponyi* Albertet és *Beóthy* Zsoltot emlegetik.

— **Andrássy-omléktábla Kassán.** Kassán az *Andrássy* Gyula szülőházának helyén épült az *Andrássy-palota* falába emléktáblát helyeztek el, melynek tégnap volt a lelepezése. Délelőtt tizenegy óra körül ezreke menő tömeg gyűlt egybe az *Andrássy-palota* főhomlokzata előtt. Maga az épület dusan volt díszítve zászlókkal és a grófi család cimereivel. Testületek és egyesületek zászlai alatt vonultak ki s tanintézetek testületileg jelentek meg. A vármegye részéről *Péchy* főispán és *Rakovszky* alispán jelentek meg, a várost pedig *Münster* polgármester és *Kozora* főjegyző képviselte. Az itelőtábla, főjegyzőség, törvényszék, pénzügyigazgatóság, postaiigazgatóság és egyéb hivatalok is képviselve voltak. Szép számmal vett részt a katonaság is, élén *Pokorny* hadtestparancsnokkal, *Clair* honvédekerületi parancsnokkal, *Thoss* és *Förstner* altábornagokkal és *Surányi* vezérőrnagokkal. A dalárda éneke után dr. *Gézrich* Emil fő-reáliskolaiigazgató mondott emlékbeszédet, csctoelve a nagy államférfiu életét, erényeit és érdemeit. Beszédé végével lehellott a lepel az emléktábláról, amely a remekművi termékő-kapu fölött van elhelyezve. Fekete márványtábla, szegélye díszesen kidolgozott fehér márvány. Szövege ékes betűkből a következő:

E HÁZBAN SZÜLETETT 1823. MÁRCIUS 3-ÁN

GRÓF ANDRÁSSY GYULA.

ŐRÖK EMLÉKREZETÜL MEGJELŐLTÉ

KASSA VÁROS KÖZÖNSÉGŐ

1896.

Leikes éljenezés hangzott föl, amikor az emléktábla látható lett. Majd *Péchy* Zsigmond főispán lépett az emelvényre és rövid szavakban változott az emléktábla történetét, amelyet a gróf örökösének gondozásába ajánlott. Szavai végeztek *Hodinka* Minály, gróf *Andrássy* Dénes uradalmának főjegyzése, köszönte meg a család nevében az emléktáblát, amivel az ünnepség véget ért.

— **A grófi gyermekek.** A *Barkóczy*-családban gyors egymásutánban két gyermek halt meg hirtelen halállal. Minden kel arra mutatott, hogy a gyermekeket megmérgezték. A fővárosi államrendőrség egyik tagja a gróf kívánságára a *Barkóczy*-k birtokára utazott s ott csakhamar letartóztatta *Heinze* Laura nevelőnt. Ez a nevelőnő valamikor a saját gyermekét is elemésztette s így voltak bizonyos direktívái a rendőrgyanúnak. *Heinze* Laura azóta folytonosan fogságban ül s a vizsgálat egyre folyt ellene. A hosszú vizsgálat ma végre befejeződött s az lett a vége, hogy *Heinze* Laurát a múlt szombaton szabadon bocsátották. De azért vád alatt marad s a végtárgyalást is megtartják ellene.

— **Andrée él?** Egy orosz újság szerint *Pétervárott* a csillagvizsgálóban elfogtak egy postalaglambot, melynek lábára *Andrée* névjegy volt erősítve, a következő felirással:

— *Felfedeztem az éjszaki sarkot, mindnyáján egészségesek vagyunk. Aug. 21.*

Fájdalom, ez a postalaglam alighanem — kacs.

— **Oláhok internátusa.** *Belényesen* ma avatta föl az ujonnan épült internátust *Goldis* János aradi görög-keleti román püspök fényes egyházi ünnepélyvel. Az ünnep misével kezdődött, melyen *Goldis* püspöknek több pap segítkezett. A miso után a sokaság az internátus elé vonult, ahol a felszentelés után *Goldis* püspök szabad ég alatt rendkívül nagy község előtt lelkes beszédet mondott és hiveit, mint a haza hű polgárait haladásra buzdította. Az ünnepélyen a magyarság is részt vett.

— **A pénzpiac helyzete.** Végre is szenzáció kell a népek! Ma az a hír terjedt el a fővárosban, hogy a magyar pénzpiacot komoly válság fenyegeti. Nem tudjuk, hogy ki adta az értesülést azoknak, akik a hír terjesztésére vállalkoztak, de kétségtelen, hogy a Lajtán túlról fúj a szél s ha hamarjában nem lehet belekapaszkodni egyébbe, hát a nagy paloták építettségébe kapaszkodnak.

Kiütött a krach! A házspekuláció rettenetes csődjét hirdették s telefonálták Bécsből. A fizetés-képtelenné válhazsiurak márgyhevértek szanaszét, mint a lehullott legyek s a kis napidíjasok jámborabb része már arra is gondolt, hogy az első emeleti lakásokban ezután ők fogják uraskodni. Ha ez volna minden következménye a dolognak, úgy mégis örömmel üdvözlőlnék a krachot, de hát van egyébb is, ami az ilyenből fakadni szokott. Fontos állami érdekek veszélyeztetéséről van szó, főleg olyan allamban, mely most indul neki annak, hogy iparos országgá legyen s amelynek nagy szüksége van a külföldi tőkére.

Szerencsére úgy áll a dolog, hogy az olesó szenzációk ezutal nem növekedtek meg értékben s hogy az a sok-nagy veszedelem, amelytől anynyian megriadtak, csakugyan nincs sehol.

Kétségkívül ée okvetlenül konstatálható, hogy az ultimo minden komoly insolvenca nélkül folyt le. Hogy — amint azt kiküldött tudósítónk előtt egy előkelő pénzüzési igazgató kijelentette, oly jelentéktelen, a pénzpiac-on alig ismert cégek jelentettek csak fizetés-képtelenséget, akik egyáltalában soha sem voltak számbavehetők.

— Mindössze egy pár spekuláns bukkott meg — mondta a bankigazgató s ez nemcsak hogy krizist nem jelent, de határozottan előny. Konstatálható továbbá, hogy sem a budapesti, sem általánosabban: a magyar közönség nincs semmiféle közzgazdasági engagemetben s a tőzsdé-árfolyamok hanyatlása tisztára akadémikus jellegű. A címletek biztos kezekben vannak. Konstatálható végül az is, hogy minden pénzügyi és iparvállalat elég jó üzleti évre hivatkozhatik. Ami zavar mégis mutatkozik, az pusztán az építő ipar pangásából eredő s határozottan átmeneti jellegű. A budapesti pénzpiac szilárd s semmi ok sincs arra, hogy krajeáros szenzációk megrendíthessék a közönséget.

Kiküldött tudósítónk előtt a Kereskedelmi Bank igazgatója, *Fellner Henrik* a következőképpen nyilatkozott a helyzetről:

— **Annak a krizisnek,** amelyről az emberek kecsegenek, egyáltalában nincsen általános jellege. Az egész, egyes spekulánsoknak a bukása. Megbocsáthatlan könnyelműség és hazafiatlanság, mikor ilyen híreket terjesztenek s tele lármázzák velük a világot, mert az ilyenek csak rossz hatása lehet mindenfelé. Krachról általában nem lehet szó, mert ahhoz még az előfeltételek is hiányoznak. A cégek pontosan beváltották vállalkójukat s a magam részéről igazán nem mondhatok egyebet, mint hogy semmi olyan pozitív insolvenciáról nem tudok, amely hatásaiban komoly aggodalomra adhatna okot.

— **A hecc vasárnapra marad.** A következő vasárnap eredményesnek ígérkeznek odaát Mercierék. Akkorra halasztották tudniillik azt a békaviadalt, amelyet tegnap kellett volna megtartani Engliens-les-Bainsben. Tegnap azonban megkegyelmezett a bikáknak az eső. Ugy zuhogott, hogy a torondok kalucsiban s gummi-köpenyegben szállhattak volna csak ki a síkra. A hecc különben se ígérkezett teljesnek. A prefektus — valami Dreyfusista humánus himpeller — megtiltotta a vitéznek azt, hogy megölje a bikát. Tehát csak afféle száraz hecc lett volna. Ámbátor hogy talán mégse, mert kiszivárgott a híre annak, hogy beszélhet a prefektus, amit akar, azért mégis megölik a bikát. S a sportpublikum roppant nagy érdeklődéssel várta a vért. Nagy volt pedig a felháborodás az állatvédők között s ilyenformán könnyen megeshetett volna az is, hogy a bika helyett pár száz ember hagyja ott a fogát a porondon — az állatvédelem szempontjából. No de talán sebb idő lesz a jövő vasárnapra és sikerül a hecc. És a szegény Guérin ezt nem nézheti végig.

— **Templomszentelés.** Mária Remetén vasárnap reggel szentelte fel *Steiner* Fülöp székesfehérvári püspök a kegyhely szép új templomát. Mire előtt a templomban dr. *Wolafka* Nándor apátplébános nagyhatású magyar beszédet tartott. Azután kezdődött az első szent mise a püspök pontifikálása mellett. A szédület dr. *Wolafka* Nándor címzetes püspök, *Bopisich* Mihály címzetes püspök, dr. *Várdy* Árpád apát, dr. *Végh* Károly kanonok, dr. *Nemes* Gyula apátplébános, *Szabotics* Károly, gróf *Zichy* pápai káplán és számos megyés pap végezte. Majd *Wolafka* Nándor címzetes püspök német nyelven mondott szent beszédet, mire a megjelent egyeteli tagok lakomára evültek a hidekúti nébihánoshoz.

— **A halálra ítétek.** A bosszút ílhégő zsarnokság gyásznapjainak nagyérdékű dokumentumát becsátotta rendelkezésünkre dr. *Almásy Balogh* Tihamár, a népszerű író. A szabadságharcú idők kiváló szereplőinek személyleírása az, akiket az osztrák rémuralom in contumaciam halálra ítélt. A nemzet leg'obbjai: számszerint hatvanan vannak a listában, de mily elenyésző szám a hazafiak ama sokasága mellett, a kikre a függetlenségí harc leveretése után lesújtott a kényuralom üldözö keze. A névsorban szerepel *Hajnik* Pál, az 1848/9-iki országgyűlés nagynevű tagja is, akinek hagyatékából maradt vejjere *Almásy Balogh* Tihamérra ez a „Signalement.” Az itt körözött hazafiak közül még csak *Ivánka* Zsigmond, *Madarász* László és *Madarász* József vannak életben, a többiek már csak örök emlékezésben élnek a magyarországnak. *Kossuth* Lajos feleségével együtt ítéltetett halálra. Jellemző a „Signalement” rokonszenves ismertetése *Kossuth* Lajos külső vonásairól, bizonyítva, hogy *Kossuth* Lajos lebilincselő lényét, fizikai szépségét még ellenségei sem tagadhatták meg. *Ime Kossuth* Lajos személyleírása:

Kossuth Lajos: Volt ügyvéd, újságsíró, pénzügyminiszter, a magyar honvédelmi bizotmány-nak elnöke és utóljára a magyar köztársaság kormányzó elnöke. 45 éves, született Jászberényben (1) Magyarországon, katolikus, nős, közep-termetűnél magasabb, testes, ovalis arccal, halvány arszinnel, homloka nyílt, magas, haja gesztenye-színű, szeme kék, szemöldöke sötétbarna, arca laposan nyomott, szája kicsiny, szép metszésű, fogai épek, álla derek, fekete bajuszt és állszakált hord, beszél németül, magyarul, latinul, tó-tul és kissé franciánl és olaszul. Különös ismer-
tető jelei: természetes arszine, fűrtös haja, amely halántékán a kopaszágig ritka, melle széles, keze puha, fehér, ujjai hosszúak. Tartása nyugodt kedélyállapotban: ünnepélyes, tisztelet-keltő, mozdulatai keresztetk, járása egyenes, hangja kellemes, behízsgáló és még ha lassan beszél is, könnyen halható. Egy rajongó benyomását kelti, különösen szép metszésű szemében van a rajongás kifejezése, feléle irányuló tekintete még növeli ezt a kifejezést. Jellemének erőlye nem látszik meg külső megjelenésén. A német nyelv helyesírását nem ismeri.

Olt van a listában *Felöfi* Sándor is, aki a személyleírás szerint magyarul, németül és oláhul beszél és rendszeren csupasz nyakkal jár. E körözö levelek mellett érdekel birt a *Hajnik* Pál hagyatékában talált *Wiener Zeitung* 1851. szeptember 25-iki száma. Ez közli a felségáruzással terhelt nagynevű férfiak ügyében a hadbírószag ítéletét, amely elrendeli azok ellen a vizsgálatot és jelentkezésre szólítja fel őket. A vádlottak büne a szabadságharcban való szereplésük, de a nemrég elhunyt *Perceál* Mór tábor-nokot azzal is gyanúsította, hogy „rablóbandájával gyujtott és fosztogatott, a katonai határörvidéken tízennegy nagy községet kifosztott, elhamvasztott, ártatlan, fegyvertelen lakosokat kor- és nem-különbség nélkül lemészároltatott, megsonkított, vagy a vízbe kergetett és oda befelullasztott, a nőket meggyalázta, a templomokat kifosztotta és bemocskolta, a foglyokat ostorral kergette, a holttesteket nyársra huzatta, és egész vidéket elpusztította, kiszámíthatatlan kárt, borzasztó nyomot okozott.” *Ime* ilyen gaz hazugságokhoz folyamodott az osztrák zsarnokság, csakhogy menthetővé tegye vérengzésait a figyelő Európa előtt.

— **Te vezérkari tiszt!** Történt, hogy két *altorfi* ember összekapott valamit a minap. Válogatás nélkül röpitették egymáshoz a leggyal-
zóbb szavakat, míg végre az egyik minden káromkodásból kifogyva azt ordította oda a másiknak, hogy:

— **Te francia vezérkari tiszt!**
Ezt már nem tűrhette a másik. Kaptá magát, elrohant a békebíróhoz és följelentette a gyalázkodót. A békebíró békíteni kezdte őket, de az ünérzetes ur kijelentette, hogy ő sokat tűr, de azt már nem tűri, hogy francia vezérkari tisztnek nevezék. A békebíró erre áttette a dolgot a törvényszékhez. Az majd eldönti, hogy sértés volt-e.

— **Elhunyt egyetemi tanárok.** *Messi* Antalt, a Tudomány-Egyetem minap elhunyt olasz tanárát tegnap délután temették nagy részvét mellett a német-
völgyi temetőben. A temetésen megjelentek: P. *Theurew* Emil, a Tudomány-Egyetem rektora, *Fröhlich* Izidor dékán, *Heinrich* Gusztáv, *Lánoczy* Gyula egyetemi tanárok, *Liptai* Kornél táblai bíró, a Kereske-
delmi Akadémia küldöttsége s az elhunyt vejének *Pálfi* Andornak, a kassa-oderbergi vasut tisztviselő-jének hivatalnoktársai. A sírnál P. *Theurew* Emil rektor megható bucsúbeszédet tartott, amelyben ki-
emelte, hogy *Messi*ben nemcsak kollégáját, hanem egykori mesterét is elvesztette. — *Patterson* Arthur, a Tudomány-Egyetem angol nyelv és irodalom nyil-
ványos rendkívüli tanárát ma délelött kilenó órákor temették a központi klinika Mária-utcai halottsházán-
ról. Az elhunyt fölött *Szász* Károly református püspök mondott megható beszédet, utána pedig *Fröhlich*

Izidor dékán bucsuzott el tőle az egyetem és a tanári kar nevében. A temetésen jelen voltak ponori *Theurew* Emil rektor, *Szinnyei* József, *Hegedüs* István, *Simonyi* Zsigmond, *Mayer* Aurél, *Marczali* Henrik, báró *Eötvös* Lóránt, *Békffy* Remig, *Lánoczy* Gyula és *Féjépaty* László egyetemi tanárok.

— **A revolver nem áll ki a botnak.** A tegnapi botránynak, amiben egy bot meg egy revolver, egy városi pártvezér és egy polgármester szerepelt a szabadkai városházban tartott közgyűlésen — folytatása is van. Ezen persze nem is lehet csodálkozni, mivelhogy még a szerényebb eszközökkel rendezett afférek is lovagi-
asan szoktak végzödni erre mifelénk. Vagy leg-
alább megpróbálkoznak azzal, hogy úgy vég-
zödjenek. Mint példának okáért ez az eset is.

A polgármester Mamuzsich (a botos) provokáltatta a másik Mamuzsichot (a revolverest). Az azonban kijelentette, hogy olyan embernek, amilyen a polgármester, semmiféle elégtélt nem ad. Erre a szekundánsok ezt a jegyzőkönyvet ad-
ták át a felüknek:

Jegyzőkönyv.

Felvételet Szabadkán, 1899. szeptember 30-án, az ugyanazon napon megtartott városi közgyűlé-
sen Mamuzsich Lázár polgármester és Mamuzsich Ágoston bizottsági tag között felmerült becsületsértési ügyben.

Alulírottak, mint Mamuzsich Lázár megbí-
zóttai délután fél 6 órákor megjelentünk Mamuzsich Ágoston lakásán s tőle Mamuzsich Lázár-
ral szemben elkövetett becsületsértésért elégté-
lt kértünk, mire Mamuzsich Ágoston kijelen-
tette, hogy semminekü elégtéltet nem ad.

Ezen válasz következtében Mamuzsich Lázár
polgármester részéről a jelen ügyet a lovagias
szabályok szerint befejezettek tekintjük.

Vojnick Máté, s. k.

Vermes Béla, s. k.

mint Mamuzsich Lázár megbízottai.

A közgyűlés megsértett tekintélyével szem-
ben lovagiásan jártak el Mamuzsichék. Mielőtt
még az ügyész indítványt tehetett volna arra
nézve, hogy micsoda büntetés járjon ki a súlyos
széksértésért, fölállott a polgármester s bocsanat-
ot kért a botért. Azután meg a másik Mamuz-
sich a revolverért követte meg a megsértett
nagytekintetű tiszteletet — amely aztán meg is
elégedett ezzel.

— **Kisasszony és szobalány.** Egy debreceni uj-
ságbán olvassuk a következőt, legfrissebb süttet
debreceni pletykát. Egy ur család egyetlen leányá-
nak asztalán az édesanyja tegnap egy levelezőlapot
talált, ezzel a fölirással:

No keressenek, mert
mentem, ahová a szí-
vem vontott.

Elképzelhető, hogy az anya mennyire kétségbe
volt esve. A lány viselkedése sohse adott alkalmat
semmiféle gyanura. Érthetetlen volt ez a szomorú
üzenet. A ház népe — nem tehetett egyebet — elin-
dult a városba, keresni a kisasszonyt. A legtöbbször
azt mondta, hogy elbujdosott. A pesszimisták öngyilkos-
ságra gondoltak. S amikor a rokonok távoztával a
szokó anya maga is lánya keresésére akart indulni,
kinyílt az ajtó s belépett rajta — a kisasszony. Az
elvezettnek hitt kisasszony.

— **Hogyan, hát nem bujdosztál el?** — kérdezte
örömtől sugárzó arccal az anyja.

— **Én? Hát ki mondta, hogy elbujdosztam?**

— **Magad iriadt!**

— **Hol?**

— **Itt ni!** — és megmutatta a kártyát.

A kisasszony elnevette magát.

— **Én irtam, igaz, de nem nektek.** A szobalá-
nyunk kért, hogy irjam meg a szüleinek az ő nevé-
ben, mert ő nem tud írni!

Végül pedig kisült, hogy a szobalány is csak
ijesztigetui akarta a szüleit.

— **Lefelé.** A Dreyfus-ügy lezajlása után
sorra bukhatnak azok az emberek, akik Francia-
ország becsületét a világ előtt bemocskolták, míg
azok, akik becsülettel állták meg a helyüket,
emelkednek. *Hartmann* örnagyt és *Freystätter*
kapitányt előléptették. *Lebon* volt gyarmati
miniszter pedig, aki Dreyfus az Ördögzigeten
megkínóztatta, tegnapelőtt lemondott egyetemi
tanári állásáról s kilépett az *Annales des sciences*
politiques szerkesztőségéből.

Most lesz ideje megírni az *Önhözér* a mel-
lynyezében című kis kátét. Ehhez jól ért. És
miután Du Paty de Clam már meggyógyult,
majd ő ír hozzá először.

— **Öngyilkos mernők.** Bécsből táviratozzák,
hogy *Kaiser* Fülöp volt építész és mernők öngyilkos
lett. Hátrahagyott levelben ziláit anyagi viszonyai-
val okolta meg önzilkosságát.

Házasság. Dr. Bruck Ernő e hó 8-án tartja esküvőjét Uj-Gradiskán *Schmidek Olga* kassaszölynyvel. Dr. László Adolf körörorvos Bujról e hó 8-án tartja esküvőjét Nyiregyházaán Rottmann Lujza kassaszölynyvel.

Szabó Pál színész, a Kunhegyi-féle társulat tenoristája tegnap esküdött örök hűséget *Szelenyi Ilonka* kassaszölynynek, Sárospatakon.

Anhuzer Ede Székesszéjérvárról, eljegyezte *Blau Jankát, Ilau Lajos*, a magyar petroleumipar-társaság tisztviselőinek leányát.

Deutsch Vilmos eljegyezte *Schönfeld Teréz* kassaszölynyt Budapestben.

Dr. Porteleky László honvédelmi minisztériumi fogalmazó, ma délelőtt 11 órakor esküdött örök hűséget a Kálvin-téri ref. templomban *Jurenák Ilonának, Jurenák Sándor földbírtokos leányának.*

Kende Alfréd, a Kohn Herman cég beltárgya Pécssett, eljegyezte *Deutsch Ilonka* kassaszölynyt, *Deutsch Ádám* pécsi nagykereskedő leányát.

Weisz Gyula Botfárol e hó 10-én tartja esküvőjét *Friedmann Gyula* kassai kereskedő kedves leányával Azával.

Az osztályorszájáték huzása. Az osztályorszájáték mai huzásának eredménye a következő: *Ötzer koronát* nyert az 50291 9983, *kétszer koronát* a 89602 64563 84077 77900 79225 88308 80340 95142 675 52291 86783 40776 6196, *ezer koronát* 53007 41658 87149 81602 99860 47257 88485 5315 40084 60494 54884 85682 34218 71057 6225 80954 89781 68841 6378 67739 68564 70093 66183 2290 7267 68967 41579 és *öt száz koronát* a 13246 28718 73144 27262 51300 29 46015 12356 71630 56765 72162 38847 73532 80075 12505 94520 83542 72401 97761 23903 99693 23704 63851 81214 1074 81684 37316 12180 95709 86546 67647 8677 13312 6919 69817 48309 76863 71492 45764 56031 99907 86969 46540 42597 56920 87888 92830 65893 87871 7360 14898 sz. sorsjegy.

(x) **Ha őszül a haja,** legyen Zoltán-féle *Hair-regenerátor* 1 forintért a Hold- és Nagykörna-utca sarkán levő Zoltán B. gyógyszerárban. E szertől a haj eredeti színetét visszanyeri. Utánzásoktól óvakodjunk!

(x) **A Szabadalmi Értékesítő Vállalatnak** mai számunkban közzétett hat különböző hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

Séta az általános szavazatzogért.

— A *Budapesti Napló* tudósítójától. —

Budapest, október 2.

A szocialisták ma megismételték mult heti séfájukat az Andrássy-uton, Előre jelezték már, hogy tüntetni fognak s ezzel a rendőrségnek is módót és alkalmat nyújtottak arra, hogy megtegye velük szemben a kellő intézkedéseket és hogy még a csirájában elfojtszon mindenféle tüntetést. Ugy is történt, a mai séta nem volt egyéb, mint egy egyszerű kis demonstráció, mely még komoly jellegűnek sem mondható, mert a tulajdonképpeni tüntetést nem is a szocialisták, hanem az utca-gyerekek csinálták. A rendőrség résen volt készülvé nagyszabású tüntetere is, sok dolga azonban nem akadt, mert a tüntetés rögtön véget ért, amint egy csomó embert és gyereket letartóztattak.

A tegnapi gyűlésükön elhatározták már a szocialisták, hogy ma újra tüntető sétát rendeznek az Andrássy-uton. Ugy híresztelték, hogy vagy huszezen vonulnak ki, hogy követeljék az általános választó-jogot. Ez a nagyszabású készülődés azonban flaszót vallott, mert alig két-három ezer ember vonult ki az Andrássy-utra.

Körülbelül hét óra tájban kezdődött a séta. Az Andrássy-ut elejéről kezdtek meg a felvonulást. Eleinte mindössze vagy háromszáz ember sétált egy tömegben s olyan csendesen viselkedtek, hogy eljárásuk semmi kifogás alá nem esett. Elmentek az Oktogon-térig, onnan visszafordultak ismét s úgy folyt a séta körülbelül egy óra hosszág.

A tömeg időközben felszaporodott, kisebb-nagyobb csoportokban érkeztek a mellékutakból a szocialista munkások s nyolc óra tájban már egy pár ezer emberből állott a menet.

Mindenki azt hitte, hogy a mai séta minden incidens nélkül fog végbemenni. Szinte egy bangot sem lehetett hallani, ugyannyira, hogy még a fordulást sem szóval, hanem kalaplejtéssel jelezték. Tagadhatatlan tény, hogy kaonás rend volt a szocialisták táborában s úgy ment minden, mint a karikacsapás. Az Andrássy-utnak a jobb oldalát tartották megszállva s ott sétáltak sűrű tömegben fel és alá.

A rendőrség ezalatt résen volt. A mozsár-utcai

kapitányság előtt táboreztak a lovasrendőrök, bent az udvarban pedig a gyalogos rendőrök voltak elhelyezve, harcra készen. Már hat óra tájban készen volt a rendőrség s megkapta az utasítást, hogy miként viselkedjék a tüntetőkkal szemben.

Körülbelül félkilencig nem történt semmi említésre méltó momentum. A séta egyre tartott az Andrássy-ut elejétől az Oktogonig. Rendőr alig mutatkozott az Andrássy-uton, csupán *Czajlik* rendőrtanócos kocsikától végig *Beniczky* rendőrfelügyelővel egy párszor, hogy szemügyre vegyék a menetet s ha a tüntetés elfajulna; megtegyék az intézkedéseket.

Amikor a tömeg már nagyra nőtt s az utca-gyerekek nyugtalanodni kezdtek, a rendőrök egyszerre megjelentek, mintha csak a föld alól termettek volna elő. Az Andrássy-ut két oldalán mozgó kordont alkottak a gyalogosok s úgy kísérték a menetet, szabadon tartva a kocsiutát. Egyszerre csak megszólódn kezdett a tömeg s a Nagymező-utca felől megjelentek a lovasrendőrök is. Az volt a feladatuk, hogy a közönséget a gyalogjáróra szorítsák.

Igy tartott még egy darabig a séta s a legkisebb rendezavarás sem fordult elő, amig a tömeg egyszer a Klivényi-féle vendéglő elé nem ért. Itt azonban nagy láрма keletkezett, amire a lovasrendőrök atakra vezényelto Czajlik kapitány. Előszőr háromszoros radót fuvatott. A riadóra a tömeg felénkebb része futásnak eredt, a bátrabbak azonban helyükön maradtak. A lovasroham megtörtént. A Klivényi-féle vendéglő utcai asztalait egy pillanat alatt felforgatta a hanyathomlok menekülő közönsér. A tányérok, poharak csörömpölve hullottak a földre s a menekülők kiabálása, a rendőrolovak patáinak csattogása tette hangossá az utcát.

A renélet ki volt adva, hogy aki zajong, vagy csak a legecseklyebb ellentállást is tanusítja, le kell tartóztatni. Ekkor már a gyalog- és a polgári-rendőrök vették át a teret a lovasrendőröktől s ök fogdoszták össze a lármásabb tüntetőket.

A lovasrendőrség a rohamot még kétszer megismételte. Másodsor a Nagymező-utca sarkán, harmadszor pedig a Japán kávéház előtt. Mindhárom lovasroham erős volt, ugyannyira, hogy a tömeg egyszeribe szétrebbent a lovasrendőrök előtt.

Az addig tiszta ut'est egyszerre tele lett menekülőkkal. Asszonyok, leányok sikoltoztak, az utca-gyerekek sipoltak s olyan láрма keletkezett, hogy hangos volt bele az utca. Egypár abeug hangzott el a rendőrség ellen s egypárszor éltették az általános szavazati jogot s azután újra csendes lett minden, hogy pár perc mulva ismét kitérjön a láрма.

Czajlik kapitány mindenütt ott volt, ahol egy kis láрма adta elő magát s mindenütt személyesen rendelkezett. Azt meg kell adni, hogy egyuttal ugyesen viselte magát a rendőrség s nem tanusította annyiszor felhányt „tapintatást”.

Az Andrássy-uti rendes sétáló közönséget alig zavarta meg a tüntetés. A publikum nyugodtan sétált különben az Andrássy-ut jobb gyalogjáróján s csak akkor ijedt meg egy kicsit, amikor egy-egy rohamot intézett a lovasrendőrség a másik oldalon sétáló szocialisták ellen.

Az egyes rohamok alatt *ővenőt embert tartóztatott le a rendőrség* s ezeket a VI-ik kerületi kapitányságra kísérték, ahol tizet kellő igazolás után rögtön szabadlára helyezték, a többieket pedig ott tartották s valószínűleg csak holnap reggel hallgatják ki őket.

A tüntetés egy fél tiz óra tájban ért véget. A lovasrohamok hatása alatt egyre kevesbedett a tüntetők száma, mert a felénkebbek elmenekültek a mellékutakon át, fél tiz után visszanyerte rendes képét az Andrássy-ut s a rendőrség is visszavonult, mert nem kellett többé tüntetéstől tartani.

A szocialisták ugy készültek, hogy ma megint kivonultják a biciklistákat is, ez azonban elmaradt s az egész tüntetés összecsugorodott, mert a párt-nak a komolyabb része ezuttal tartózkodott a demonstrációtól.

Érdekes momentum alig adta magát elő az egész tüntetés alatt; csupán a letartóztatottak bekísérése kellett egy kis derültséget. Akadt ugyanis egy pár vidám szocialista, akik nagyon jó kedvvel sétáltak a rendőrök előtt, sőt egyik-másik dalolva haladt a kapitányság felé.

A Klivényi-féle vendéglő előtt történt lovasrohamnál a 27-es számú lovasrendőrrel egy kis bal-eset esett meg. Amint ugyanis fel akart lovával ugratni a gyalogjáróra, hogy közibe vágtasson a közönségnek, a ló a járda szélében megbolított és lovasával együtt a földre zuhant. Ez a kis baleset okozta ezt a rettenetes pánikot ott a vendéglő előtt. A közönség egy része be akart menekülni a Klivényi-féle vendéglőbe s a menekülés olyan rohamosan történt, hogy a vendéglő előtt lévő korlátot s az asztalokat feldöntötték és ami az asztalokon volt, minden összetört.

Egy kis érdekes statisztikát mondunk még el a mai tüntetés történetéből. Ez mutatja, hogy a rendőrség milyen nagy apparattussal készült a szocialisták ma esti sétájának megakadályozására. Összesen 624 rendőr volt készenlétbe helyezve a mai napon. Ezeknek csak felét küldték akcióba a tüntetők ellen, a többi pedig a rendőrkaszáryában várta a kivonulási parancsot, ami nem érkezett meg, mert a séta a szocialista munkások szájasabb részének tartózkodása miatt nem vált veszedelmessé. Az Andrássy-uton 140 gyalogos, 36 lovasrendőr és 40 detektiv volt elhelyezve, ugy hogy a séta kezdetén több volt a rendőr, mint a tüntető.

A letartóztatottakat mind a VI-ik kerületi kapitányságra vitték. Összesen — mint éjjel értesülünk — *ővenegy embert tartóztatott le*, akik közül 9-et szabadon bocsátottak. A többi 42-t fejenkint 50 forint *pénzbírságra*, vagy megfelelő fogságra ítélte a rendőrség s az elítéltek egy része már meg is kezdte büntetését.

Gebék a háboruban.

Egy mai londoni táviratunk szenzációs hírt közöl a világgal. A londoni omnibusz-társaságot — mondja — utasították, hogy a Fokgyarmatnak *ezer lovat* bocsásson rendelkezésére.

Ezek után, azt hiszem, senkit se fog meglepni, ha ideiktatom a londoni lórdmayor legközelebbi rendelkezését, amelyet ilyenformán képzelek el.

POLGÁROK!

LONDON LAKOSAI!

Mindnyáján tudjátok, hogy háboru küszöbén állunk. Igaz ugyan, hogy nagy okunk nincs rá, de hát ha már így van, hát így van. Ha pedig már így van, hát vegyétek tudomásul a minisztertanács legújabb rendeleteit.

1. Az omnibusz-társaság köteleztetik, hogy összes gebéit bocsássa a Fokgyarmat rendelkezésére.

2. Az összes színházak köteleztetnek, hogy kardjaikat, tőreiket és pisztolyaikat a Fokgyarmatra küldjék.

3. Az összes operaénekesek hangszálagaikat ajánlott lovéiben küldjék el a hadügyminiszterhez, aki azokat a trombitások közt fogja kiosztani.

4. Minden konyhakertész szedje össze egész évi kaportermését s küldje el a hadügyminiszternek, aki a már készenlétben tartott pus szótág segítségével az egészet *pus-kaporrá* fogja változtatni.

5. A vadászemberek céllövési képességüket vadászjegyűkhez mellékelve küldjék el a hadügyminiszternek, aki azt a katonák közt fogja kiosztani.

Remélem, hogy méltányolni fogjátok ezeket a parancsokat, s tudni fogjátok, hogy mivel tartozik hazájának az angol polgár. Csak ugy győzhettünk, ha válllvetve látunk neki a háboru eszközeinek megszerzéséhez.

A lórdmayor.

A plakátragasztót megvesztegette: — o. —

FŐVÁROS.

(*) **Kormány és főváros.** Abban a régóta folyó vitában, amely a főváros és a kormány között a felől folyt, hogy a közüti vasutak építési tőkéje és törlesztési terve miként állapítsák meg, ma újabb lépés történt. A főváros vasuti bizottsága ma, *Matuska* Alajos alpolgármester elnöklése mellett ülést tartott, amelyen a következő javaslatban állapodtak meg:

A törvényhatósági bizottság tudomásul veszi a kereskedelemügyi miniszternek 1899. évi leiratát, és

RENDELJENEK CSAK

a „TIROLI“ - nál
JUSTITZ LEOPOLD

speciálستا loden-öltönyökben
Bécs, IX., Währingerstrasse 48,
Mintákat és képes árjegyzéket ingyen
és bérmentve.

LODEN
LODEN
LODEN
LODEN
LODEN
LODEN
LODEN
LODEN
LODEN

LODEN	Iskola-öltöny	3.50	Sacco vattával bélelte	6.—
LODEN	Fiu-mencsikoff	7.—	Szőrme-sacco	10.—
LODEN	Férfi-köpeny	12.—	Vadász-sacco	9.—
LODEN	Kocsis-köpeny	10.—	Vadász-bunda	18.—
LODEN	Havelok	8.—	Kocsis-bunda	20.—
LODEN	Rövid kabát	8.—	Utazó-bunda	35.—
LODEN	Vadász-öltöny	16.—	Szőrme-mencsikoff	40.—
LODEN	Turista-öltöny	14.—	Gazdászati bunda	16.—

a budapesti közuti vaspálya-fársaság részére kiadott, a törvényhatóságnak az 1898. január 26-ikán 5231. szám alatt megküldött engedélykirati III. függelékét; egyúttal elhatározza, hogy föltérjesztést intéz a kereskedelmi miniszterhez, amelyben fölkéri, hogy az 1887. évi november 2-ikán kelt rendelet kiegészítésül méltóztatnék elrendelni, hogy jövőben az engedélyt kérők kötelesek az engedélyzési tárgyalás elrendelése iránt, a kereskedelmi miniszterhez beadandó kérelemmel egyidejűleg a részletes költségvetési előirányzatot a törvényhatóságnak is előterjeszteni. Továbbá fölkéri a minisztert, nyújtson módot a főváros törvényhatóságának arra nézve, hogy az engedélyzési tárgyalás megtörténte után, de még az engedélykirati kiadása előtt, a főváros nyilatkozhatassék.

Fölvívja ezzel kapcsolatban a tanácsot, hogy jövőben gondoskodjék a költségvetési előirányzatoknak az engedélyzési tárgyalásokat megelőző műszaki megvizsgálásáról és legyen az engedélyzési tárgyalásokról a közgyűlésnek kellő időben jelentést, hogy a közgyűlés az engedélyzési tárgyaláson létrejött megállapodások és javaslatok tekintetében állást foglalhasson s amennyiben a létrejött megállapodásokra és javaslatokra nézve a város érdeke szempontjából észrevételek merülnek föl, azokat végleges eldöntése végett, megokoltan a kereskedelmi miniszternek előterjeszthesse.

SZÍNHÁZ, ZENE.

**** Kislafdy Színház.** Érdekes vendég szereplés volt legutóbb a Kislafdy Színházban, amely, miután a Szulamit a Duna tulsó felére költözött át, visszatér korábbi repertoárjához. Szigligetinek az idők folyásával dacoló régi jó népsziműve, a *Cigány* került színrre, *Rózi*s határos szerepében *Ányós Irén*nel, a Vigszínház volt tagjával, kinek megjelenése és játéka nemcsak meglepte, hanem helyenkint el is ragadta a szépszámu közönséget. Alpár Irén nemcsak rokonszenves jelenség, hanem igazi drámai tehetség, tökéletes dikciójával, tele hévvel és indulattal, de amelynek kitöréseiben is megvan a művészi mérséklet. A többi szerepek is jól voltak betöltve s az egész előadás dicseri Küvessy Albert igazgató buzgósgát.

**** Makó igazgató bucsuja.** A *Fővárosi Nyári Színház* befejezte ezidei első évadját *Makó Lajos* igazgatója alatt, aki társulatával együtt jól megállta helyét a budapesti nyári színházak sorában. A *Grant kapitány gyermekei* volt az utolsó előadás, amelynek befejeztével *Makó* igazgató beszédében bucsuzott budai közönségétől. Beszéde így hangzott:

Jó szokás az ebben a színházban, hogy így a szezon végén a nagyrészt községi ügyeslőván leszármazott igazgatójával, osztván neki dícsért, vagy dicserőt a szerint, amint arra megköszönésével részesülök. Én örömmel vártam ezt az alkalmat. Nemcsak azért, mert feltétlenül megbízom helyes ítéletükben, de mert meg akarom köszönni ügyeslőválték nem egy olyan tnykedését, mely jótékony befolyással volt az ideai működésünkre. Első sorban előterjeszté bízalmukat, melyvel kezdő törekvéseimet oly nagylelkűleg megtisztelték. Hálás köszönetet mondom továbbá azért is, hogy nekem itt pártfogókkal nemcsak erkölcsi és művészi sikereket, de egyben fényes és boldog existenciát biztosítottak. Mindezek ékesszóval bizonyították, hogy Budán mennyire megérték a viszonyok az állandó színház létrehozására. Kérem tartsanak meg továbbra is nagyrabecsült jóindulatukban, én igyekszem fogok, hogy a jövőben is méltóvá tegyem magam rá. Az ég áldása legyen önökkel!

A bucsubeszédet a közönség megtapsolta s a budai aréna kapni bezáródtak a jövő tavaszra, amikor *Makó* társulata visszatér. A díszletek és a ruházat javarésze már utban van *Temesvári* felé, a társulat pedig szerdán utazik a magyar színészet új állandó otthonába, *Temesvárra*.

**** Sarah Bernhardt a Magyar Színházban.** Sarah Bernhardt, aki most van utolsó európai körutján, október tizenhatodikán kezdi meg vendég szereplését a *Magyar Színházban*, ahol egymást követő négy estén lép fel *A kaméliás hölgyben*, *Hamletben* (kétszer) és *Toscanában*. A francia tragika ezuttal párisi színházának elsőrangú társulatával végzi körútját. Érdekessége a nagy Sarah vendég szereplésének a — toilletto-jei. Megszámlálhatatlan ládával utazik, amelyek a Kaméliás hölgy, a Tosca toilletto-jeit és Hamlet — trikóját tartalmazzák. Ezeket a toilletto-jeit ki is fogja állítani Budapesten, mert nem modern ruhákban, hanem negyvenes évekből kész-tűmökben játszik. A Sarah-előadásokra október negyediktől, szerdától lehet jegyet váltani a színház pénztáránál és a városi jegyelárusító helyeken. Az előadások helyairól a következők:

Földszinti páholy 50 forint, erkélypáholy 40 forint, emeleti páholy 25 forint, földszinti szőnye 10 forint, I. r. támlás 8 forint, II. r. támlás 6 forint, lérszék 5 forint, I. erkély, I. sor 6 forint, II. —VI. sor 4 forint, többi sor 3 forint, II. erkély, közép I. sor 3 forint, többi sor 2 forint, karzati zártszék 1 forint, II. erkély, oldal I. sor 2 forint 50 krajcár, többi sor 50 krajcár. Elővétel díj a jegyekért nem jár.

**** Vendégszereplő tenoristák.** *Ferolli Gyula* 12 Operában igazgatósgától határozatlan időre szabadságot kapott. Távolléte idejére az igazgatósg *Szob* neves külföldi tenoristát hitt meg vendégszereplésére.

**** A Magyar Színház hírei.** A *Magyar Színház* című színházi napilap írja:

Deli Emma, a *Vigszínház* jeles művésznője, aki a múlt évad végén kilépett a színház kötelékéből, minden valószínűség szerint visszatér a *Vigszínházhoz*. A tárgyalások a művésznő és a *Vigszínház* közt most folynak. — A *Vigszínház* felvenni készül műsorába *Baumarchais*nak klasszikus vigjátékát: *Figaro lakodalmát*. — *Vlád Gizella* asszony, a *Magyar Színház* volt primadonnája végleg visszavonul a színpadtól és férjhez megy. Esküvőjét még ebben a hónapban megtartja egy décsi ügyvédvel. — A *Nemzeti Színház* igazgatósga a kassai új színház három megnyitó előadásáért 2250 forintot kapott. Ezt az összeget a megnyitó előadások költségei nagyobb-részt megemésztették.

**** Cáfolat.** Egy esti lap azt ujságolja, hogy a *Nemzeti Színház* és a *Magyar Királyi Opera* intendánsi állását megszüntetik és gróf *Keglevich István* közoktatásügyi államtitkár lesz s mint ilyen fogja a színházi ügyeket vezetni. E hírek félhivatalos jelentés szerint, semmiféle tényleges alapja nincs.

**** A körözött Wagner.** *Wagner Rikhard*, amint most kitudódik róla, nemcsak a zenében volt forradalmár, hanem a — forradalomban is az volt. *Wagner*nak egy angol életrajzírója, *Huston Stewart Chamberlain*, süttötte ki róla, hogy a negyvenéves forradalmi időkben a következő nyomozó levelet adták ki ellene:

Wagner Rikhard királyi karmester, akinek személeirása alant olvasható, részt vett a városunkban előfordult forradalmi mozgalomban és e miatt vizsgálat indított ellene. Az illetőnek azonban nyoma veszett, miért is az összes rendőrhatságok figyelmét felhívjuk rá és kérjük, hogy ahol érik, rögtön tartóztassák le és rögtön értesítsenek bennünket a letartóztatásról.
Drezda, 1849. május 16.

A városi rendőrség
von *Oppel*

Wagner 37—38 éves, középtermetű, barna hajú és szeméveget visel.

Ha *Wagner*tt akkor megcsipik, ma aligha lennének *bayreuthi* előadások.

**** A kovácsok sztrájkja.** *Beer Miksa* Józsefnek *A kovácsok sztrájkja* című egyfelvonásos operáját holnap, kedden délelőtt tartják meg a főpróbát a szerző jelenlétében, aki ma érkezett meg a fővárosunkba. A főpróbára az igazgatósg csak a sajtó képviselőit hivta meg. Az újdonság első előadása e hónap 4-ikén, szerdán lesz; vele adják *Goldmark* operáját, a *Hadifoglyot*.

**** Duse Eleonora második berlini vendégjátéka.** *Duse Eleonora* mostani berlini vendég szereplése olyan örüsi sikerrel járt, hogy az olasz tragika decemberben visszatér oda egy második vendégjátékra. *Duse* akkor egészen új műsorról lép a berlini közönség elébe s többek közt *Romeo és Julián* és *Aunzionak Giocandájában* fog játszani.

**** Urania.** Az *Urania színház-egyesület* igazgatósga tegnap este tartott gyűlést, melyen *Molvár* Viktor miniszteri tanácsos elnököl, megállapította a téli évad munkaprogramját. Megállapodtak abban, hogy a színház e hó közepén nyílik meg. Ez alkalommal két látványos előadás kerül színrre: egy rövid demonstrációs előadás a *levegő cseppfolyósításáról* s egy fényes kiállításos darab: *Küzelem az északi pólusért*. A színház technikai berendezése is befejezéséhez közeledik. A jelenlevőket elragadta maga a színház helyisége, mely olyan fényes s intím, mintia tisztán erre a célra építették volna.

**** Mader Raoul a Hírmondóban.** A *She*, *Mader* Raoul bájos balletje, amelyet ma este adnak ez idényben először az Operaházban, hallható lesz a *Hírmondó* kagylóin keresztül is. A ballet után, amelynek zenéje kiválóan érve-nyesíti a Hírmondóba, *eigányzene* lesz hallható II óráig az Emke kávéházból.

MŰVÉSZET.

□ Tíz arany egy karrikaturáért. A magyar rajzolóművészek figyelmébe ajánlunk egy pályázatot, amelyet a *Magyar Színház*, *Márkus József* új napilapja hirdet. A szerkesztő tíz arany pályadíjat tűz ki egy-egy karrikaturára, amelyet a versenymunkák közt a legjobbnak ítél oda a zsűri. A karrikaturák tárgya: egy színész, egy színésznő, egy színházi kritikus és egy színházi habitué. Mind ezeknél az alakoknál a főkövetelmény az, hogy szélesem formában mutat-sák be a speciális budapesti életnek e jellemző alak-jait. A beküldési határidő október 31-ike, a munká-tat a *Magyar Színház* szerkesztőségébe (Teréz-kört 38. sz.) kell küldeni.

EGYESÜLETEK.

(*Masseur*- és *frotteur*-szakegyület.) Az első budapesti *masseur*- és *frotteur*-szakegyületben a szakok-tatás szép sikerrel halad előre. Az egyület, amely a kezdet nehézségeit szerencsésen kiállotta, nem remélt nártfogásnak örvend. Tízai egy évre lemond-

tak a betegpénzről, az együleti orvos, a titkár és a szaktanfolyam tanítói pedig díjaikról, hogy az egyület konszolidálását lehetővé tegyék. Ebben az évben a szakegyület kiadása 1008 korona volt, a bevétel pedig 1088 korona, ami biztos jele a föllendülésnek.

TÖRVÉNYSZEK.

§§ A leMBERGI BANDA. A leMBERGI takarékpénztárnak az a sajátsága volt egyéb takarékpénztárak felett, hogy sok szegény ember volt a betevője. Nem a nagy vagyon őrizték benne, hanem a sok kicsit. Azaz hogy dehogyan őrizték. Kidobálták az ablakon. A gatszagnak valóságossal perverz tombolása az, hogy az igazgató meg az intézet néhány hivatalnokai eltékoztak a sok milliót, amit a gondjukra bízott a nép. Egyszer aztán, kissé későn, ennek az esztendőnek a kezdetén mégis kezdtek rájönni a kis tőkésék, akik egy-kétszáz forintokkával összedázták a milliókat, hogy nem valami okosan helyezték el a pénzüket s mintha csak összebészétek volna valamennyien, egész Galiciából összecsendült a sok kétségbeesett ember s egy tömegben rohanták meg a pénzüket a bankot. Mindenki a betétjét akarta s olyan hangos lett az aggodalom, hogy a helytartó *Jagermann* udvari tanácsost küldte ki a bank könyveinek átvizsgálására. A vizsgálat olyan szomorú adatokat derített ki, hogy a tisztikar jó része börtönbe került s legelőször sétált át a fényos takarékpénztári palotából a szürke tömlőbe az igazgató ur, immáron néhai *Zima Ferenc*. Ezt a főfőtölvajt tudniillik a legfelsőbb kegyelem megmentette abból, hogy helyt kelljen állania a bünelről. Meghalt a börtönben. Maradt azért nagy gazember elég. Ott van a könyvezető *Vendrikovszky Jenő*, aki esztendőnk hozzu sora óta talán egy igaz tételt se jevezett föl a bank könyveibe, *Szecepanovszky Szaniszló*, *Karpinszky Ferenc* s hogy képviselő legyen a hölgyvilág is, ott ül a vádlottak padján *Fuhrmann Mária Stefánia* kisasszony is. A vádirat bőven beszámol a bűnelokről, a mikkel sikerült a virágzó intézetet teljesen fönkretenni. Nicek annak az intézetnek két krajeárja. Az esküdtek ma ültek össze, hogy elparentálják a takarékpénztárt s a sok passzívárt néhány esztendői börtönt vegyenek meg legalább a vádlottakon.

§§ Védelem. *Fodor Irma* debreceni vasuti pénztárosnő a nyáron elszőkűtt a büntetés elől — a haláiba. Beteg volt az édesanyja s egy kis medicínára, talán egy kis tápláló husrá volt szüksége. A leány pedig nem nézhető, hogy mint sorvad el napról-napra az édes anyja s azért — lopott. Elvett a vasuti kasszából egy pár forintot. A *Népszava* című szocialista újság cikkiróljának megesett a szíve ezen a lányon s azt írta róla, hogy szegény proletár volt, akinek számára hozzattak a bünt üldözött törvények. Proletár volt, tehát kiméletlenül kellett lakolnia. A főügyesség osztály elleni gyűlöletre való igazgatás vétsége miatt inkriminálta a cikket, amelyért a felelősséget *Kendz József* szocialista agitátor vállalta el. A budapesti esküdtszék ma délután tárgyalta ezt az ügyet *Zsitvay* Leo elnökle alatt. A vádhatóságot dr. *Eller* kir. alügyész képviselte, a vádlottat dr. *Gál Jenő* ügyvéd védte. Dr. *Gál Jenő* szép védőbeszéde után az esküdtszék ítélothozatalra vonult vissza s rövid tanácskozás után felmentő verdiktet hozott.

§§ Bukás. *Wolf* Adolfnak sok volt az adóssága, de azért vitte a ruhás boltot. Igaz, hogy csak tizenegy hónapig bírta a dolgot, de legalább fényes eredménnyel végezte, mert mikor csődbe jutott, éppen 24.000 forinttal tartozott. A mai végtárnyaláson aztán az ujára koppintottak ezért az ügyeskedésért s hamis bukás vétsége miatt négyhetti fönháza itélték.

SPORT.

•. Őszi löverszenyek. Egy-két napra hanyatlóban van a meeting a Leger után, így holnap csak 6000 koronás díj a nap főeseménye. De ebből van legalább kettő: a nyilt handikap és a kétévesek nagy handikapja. A nyilt handikapban, amelyért idősebb lovak futhatnak, legalább 10—12 áll a start-hoz, a jobbakk közül *Jablancia*, *Loidelle*, *Diadal*, a kisterhűek közül *Vak Bottyán*, *Mondaine*, *Frosa*, *Illusion* és *Arkadia*. A Harkányi-istállónak nagy a kilátása a győzelemre, mert *Jablancia* mellett *Vivó* is képviselheti. Jól van képviselve a Pechy-istálló is *Frosával* és *Mondainel*el, míg a meglepetés-típ a kisterhű *Vak Bottyán*. A kétévesek nagy handikapja kevésbé lesz érdekes. A nagy terhű *Poloniusz*on kívül, amelynek emiens kilátása van, *Garaboncsis* és *Quota* kaptak a legelőnyösebb terhet. A győztes alkalmasint e három közül kerül ki. Speciálitása lesz a holnapi versenypátnak a *Peheyl-díj*, mivelhogy itt horribilis távolságra, 3200 méterre kétévesek is futhatnak az idősebb lovakkal. *Garcia* és *Bolygó* két-éves létére igen kitartók, s így nincs kizárva,

hogyan helyt szólnak a verik meg az idősebbeket. A holnapi nap tippje ezek:

- I. *Inländer*—*Garcia*.
- II. *Beauharnais*—*Diomed*.
- III. *Harkányi ist.*—*Vak Botlyán*—*Féchy ist.*
- IV. *Polónius*—*Garabonciás*—*Quota*.
- V. *Alagrecque*—*Anikó*.
- VI. *Ormuz*—*Antigone*.

„A német St. Leger. Németország egyik legérdekesebb versenye, a 30.000 márkás St. Leger dől ma el Hannoverben. A versenyt, mint a *Sport-Értesítő* távirata jelenti, Namouna nyerte meg, melynek győzelme ezúttal legkevesebb várak. Második a Talpra Magyartól származó Xamete lett, mely nemrég verte Namounát, harmadik Fridolin. A győztest Sopp lovagolta.

„Az 1900. évi párisi olimpiai játékok. Ebben az ügyben ma dr. Berzevich Albert elnöklöte alatt tartottak előterjesztést, amelyben több elsőrangú egyesület és szövetség kiküldöttjei vettek részt. Magyarország részvételét ezeken a nemzetközi versenyekben egyhangulag kívánatosnak, sőt szükségessé mondta ki. A nagyobb szabású szervezés, a részletekkel előkészítése és a hivatott tényezők erkölcsi és anyagi támogatásának biztosítása végett a Magyar Athletikai Szövetség és a Magyarországi Tornaegyesületek Szövetsége útján egy országos bizottság egybehangulag határozta el, amelyben mind a fővárosi, mind a vidéki testgyakorló egyesületek képviselve lennének és mely a mozgalom élére állana. A bizottság összehívására az elnököt kérte fel az értekezlet.

„A löversenyek és a Telefon Hírmondó. A *Telefon Hírmondó*, amely leg hamarabb ad részletes referátót a versenyek eredményéről, holnap is, mint rendszeren, már délután fél 4 óráról kezdve olvasat fel tudósítást a budapesti őszi löversenyekről.

Nyiltér.

Császár fürdő

BUDAPESTEN.

(Az e rovat alatt közlöttnek sem tartalmát, sem alakját nem felelős a szerkesztőség.)

TÁVIRATOK

Bécs, október 2. Egy helyi tudósító közlése szerint a bécsi iskola-tanács újra elvetette a cseh Komensky iskola-egyesületnek azt a kérelmét, hogy az egyesületnek a Favoritenkerületben lévő cseh iskoláját nyilvánossági joggal ruházzák fel.

Szofia, október 2. A tegnapi pótválasztásokon 34 kormányparti és két ellenzéki jelöltet választottak be a szobranjába. Három választás eredménye még ismeretlen.

Stockholm, október 2. Az országgyűlés második kamarájába való választások befejeződtek. A baloldali 18, a jobboldali 5 mandátumot nyert.

Vestervik (Svédország), október 2. Tegnapi este Vestrum falu mellett egy nagy léghajó szállott le, melyben két ember ült. A léghajótszombaton reggel Párisból bucsátottak fel.

Troppan, október 2. Ma délelőtt Gollerschautban a bilizsi járásban nagy tűz támadt, amelynek 60 épület esett áldozatul. Egy gyermek elégett. Egy asszony belehalt az égési sebeibe, egy másik asszony könyvebb természetű sérülést szenvedett. A tűzkárosultak a legnagyobb nyomorban vannak, mert mindenük odavesztett.

Az ausztriai helyzet.

Prága, október 2. A városi képviselőtestület mai ülésének elején dr. Podlány polgármester felolvastatott egy nyilatkozatot, amelyben óvat emelnek az ellen, hogy a cseh-szláv nemzetet a nyelvrendeletekben foglalt jogaitól megfossszák és kijelentik, hogy a városi képviselőtestület erőlyosen ellenáll minden törekvésnek, amely a cseh nyelv jogainak a cseh korona országaiiban való csorbitására irányul. A nyilatkozatot egyhangulag elfogadták.

Transvaal a háboru előtt.

London, október 2. A *Standard and Diggers News* egy johannesburgi táviratot közöl, amely szerint a boerok mozgósítása gyorsan történt és a határ felé való nagyméretű előnyomulások hamar ment végbe. A hatóságoknál 16—60 éves emberek soroztatják be magukat. A csapatban vannak: a végrehajtó tanácsnak tagjai fiaikkal, egy miniszter, az elnöknek számos rokona, a volksraadnak tagjai, bírúk, ügyvédék és más előkelőbb állású emberek. A francia önkéntesek csapata 150 főre rug. A csapat elindulásakor nagy volt a lelkesedés.

London, október 2. A *Reuter-ügynökség* jelenti: A Zübingla gőzös, amely tüzérséget visz a Fokföldre, még nem indult el. Mint előbb ie-

lentették, hanem még a Messey folyón vesztegel. Az elindulás újabb elhalasztásának oka ismeretlen.

A belgrádi ítélet.

Pétervár, október 2. Az orosz távirati ügynökség belgrádi külön tudósítójának Zimonyon át küldött táviratát közli, amely a következőket mondja: *Mansurov* belgrádi orosz ügyvivő elhagyta Belgradot, hogy megkezdje szabadságát és megbizta *Nelidov* követségi másodtitkárt a folyó ügyek elintézésével. *Mansurov* elutazása előtt komolyan felhívta a szerb kormány figyelmét arra a kínos benyomásra, amelyet a felség-sértési pörben bizonyítékok nélkül hozott ítélet rendkívüli szigorúsága mindenütt, de különösen Oroszországban keltett. Ugyanazon tudósító értesítése szerint az orosz ügyvivő értesítése után *Franciaország* és *Olaszország* képviselői kormányaik parancsára hasonló lépéseket tettek a szerb kormánynál.

Nis, október 1. A belgrádi kerületben elrendelt ostromállapotot királyi ukázzal megszüntették. Ezzel kapcsolatosan a rügönitélő bíróság is beszünteti működését.

Az orléanisták összeesküvése.

Lyon, október 2. *Laessan* tengerészei miniszter tegnap egy lakomán, amelyet választói adtak tiszteletére, azt mondta, hogy a republikánusok előre látták a köztársaságot fenyegető veszedelmet és egyesültek Franciaország megmentésére, úgy, hogy Franciaország győzedelmesen és megerősödvé került ki a válságból. A köztársaság ellenségei a monarchistákkal, nacionalistákkal és másokkal szövöttek és *főszólitották Galliffet hadügyminisztert is, hogy csatlakozzék hozzájuk, de csatlakoztak reményükben, mert Galliffet a köztársasághoz épp oly hű maradt, mint mi valaminek.*

Páris, október 2. *Michelst*, az ötödik dragoonyos ezred vezénylő századosát az ellene indított vizsgálat következtében másodszeradsóként a harmadik spahi-ezredhez helyezték át Bavnába.

A takarékos Bulgária.

Szofia, október 2. A bolgár kormány terve vette a párisi, ceterinjei és athéni bolgár diplomáciai képviselvek beszámolóját. A bolgár kormányt emez elhatározásra állítólag pénzügyi szempontok indították, amennyiben a budgetet tetemesen megterhelő három követség amugy is nélkülözhető, mert Bulgáriának az alattvalóinak az illető államokkal való érintkezése elenyész csekély. A bolgár kormány legközelebb terjeszti a szobranje elő a három diplomáciai képviselet megszüntetését indítványozó javaslatát.

Bulgária Francia- és Görögországban, valamint Montenegroban Ausztria-Magyarország követei által szándékozik magát képviselteni. A bolgár kormányt, hir szerint a *Ferdinánd* fejedelem legutóbbi bécsi látogatásával bekövetkezett politikai fordulattal indította a három diplomáciai állomás megszüntetésére.

Francia rendjel német katonáknak.

Páris, október 2. A francia kormány ama látogatás üdletéből, amelyet *Vilmos* császár az *Illis* hajón tett, *Bidran* ellentengernagyot a becsületrend nagykeresztésévé, *Baudissin* grófot a *Hohenzollern* parancsnokát, a becsületrend középkeresztésévé és a *Gneisenau* iskolahajó parancsnokát a becsületrend tisztjévé nevezte ki.

Andrée.

Stockholm, október 2. A *Svenska Telegrambyrad* jelentése szerint *Andrée* expedíciójának nemrég talált bojátát tegnap itt kinyitották. Több szakértő és miniszter jelenlétében konstatálták, hogy ez a bója az ugvnevezett sarki bója, amelyet *Andréának* az északi sark érintésekor kellett kidobnia. A boját mikro-szkópikus vizsgálatnak vetik alá.

A pestis.

Páris, október 2. Dr. *Calmette*, aki Opörtből jött, ugy nyilatkozott, hogy *Pasteur* venészerének sikerei bizalmat keltettek a nyugtalanok lakosság körében. Dr. *Calmette* három nap alatt 423 embert oltott be. Tizenöt beteg, akiket pestis-szerummal kezeltek, mind meggyógyult.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, október 2. Hir szerint utimókör kerek tíz millió értékű adóköteles bankjegy volt forgalomban.

Bécs, október 2. A *Rudolf-körház* sorsjegyek mai húzásán a 10,000 forintos nyereményt a 3351. sorsszám 30. szám, a 2000 forintos második nyereményt a 457. sorozat 49. szám, az 1200 forintos harmadik nyereményt a 2975. sorozat 1. számú sorsjegy nyerte meg.

Bécszettel, október 2. A nemzeti bank a leszámítolási kamatlatát 1—2%-al fölemelte.

Berlin, október 2. (*Gabonapiac*.) A hangulat bágyadt volt, a forgalom csöndös. A buza és rozs szállítási ára ¼—½ márkával olcsóbb. A zab megtartotta árát. Az 186 horus.

London, október 2. (*Gabonapiac*.) Az irányzat általában szilárd. Buza 3 p-vel, liszt 1 sh.-gel drágább. Városi liszt 23—28 sh., repceolaj 23 sh., 4¼ p., tengeri 18 sh., 16 p. Behoztak 50,000 mm. búzát, 160,000 mm. árpát és 140,000 mm. zabot. Az idő esős.

Frankfurt, október 2. Árfolyamok szeptemberre. (*A Budapesti Napló tudósítójának távirata*.) *Esti forgalom.* Osztrák hitelrészvény 226.40. Osztrák-magyar államvasut. —. Déli vasut. —. Osztrák aranyárjadék —. Olasz járadék 92.15. Laura-kohó 252.50. Harpeni 193.10. Discont 189.10. Alpesi —. Bécsi bankgyegesület —. Szilárd.

Berlin, okt. 2. (*A Budapesti Napló tudósítójának távirata*.) *Esti forgalom.* Negyszázalékos magyar aranyárjadék —. Magyar koronajáradék —. Osztrák hitelrészvény 226.60. Osztrák-magyar államvasut 142.50. Déli vasut 31.75. Északnyugati vasut —. Elbavölgyi vasut —. Orosz bankjegy készpénz 216.75. Buschtehredri —. Orosz bankjegy —. (*Ultimo.*) Lombard —.

Leu York, október 2. *Liszt* helyben —. *Euza* októberre 76 7/8, decemberre 79.—, májusra 82.—. *Tengeri májusra* 37 3/4.

Chicago, október 2. *Buza* decemberre 74 3/4. *Tengeri májusra* 31 1/2.

Napirend.

Napjár. Kedd, október 3. — Római katolikus: Kandid vt. — Protestáns: Kandid. — Görög-orosz: (szeptember 21.) Jónás pr. — Zsidó: Tisri 28. — A nap fél reggel 5 óra 47 perckor. — Nyugszik délután 5 óra 18 perckor. — A hold fél reggel 4 óra 23 perckor. — Nyugszik délután 4 óra 10 perckor.

A miniszterek nem foanának.
Ősi luxus-lövésár a Tattersaliban.

Az őszi löversenyek VI. napja. Kezdeté délután egy-negyed 3 órakor.

A műgytemi football-klub közgyűlése d. u. 6 órakor a műgyetemen.

Az orsz. iparegyesület összes ülése d. u. 5 órakor Uj-utca 4. sz. n.

Az orsz. színészegetesület tanácsának rendes havi ülése d. u. 3 órakor a színészházban.

Nemzeti muzeum: Termeszettajzi tóra. nyitva van d. e. 9—1 óráig. Többi tórai 1 korona beléptő mellett megtekinthető.

Wagner-kidállítás a Nemzeti Szalon termeiben (Ferencit-tóra 9. sz.) nyitva reggel 9 órától este 9 óráig. Beléptő-díj 20 krajcar.

Iparművészeti muzeum és az iparművészeti társulat állandó bazárja nyitva délelőtt 9—12-ig

Teleoloziai Iparmuzium nyitva délelőtt 9—12-ig és délután 3—5-ig.

Szabadalmi levéltár (Erzsébet-kört 19.) nyitva délelőtt 9—1-ig.

A m. kir. statisztikai hivatal nyilvános könyvtára a térképgyűjteménye, nyitva d. e. 10—1 óráig.

Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9—12-ig, és délután 3—8-ig.

Iparművészeti múzeumi könyvtár nyitva délelőtt 9—12-ig és délután fél 7 órától fél 9 óráig.

Muzeumi könyvtár nyitva délelőtt 9—1-ig.

Akadémiai könyvtár nyitva délután 3—5-ig.

Magyar Kereskedelmi Muzeum. Állandó kiállítás, kereskedelem-történeti muzeum és keleti mintatár az Iparcsarnokban délelőtt 9—12-ig és délután 3—6-ig van nyitva. Az igazgatóság hivatalos órái ugyanott délelőtt 9-től délután 2 óráig. Magyar házi-ivar központú bazár. Kerepesi-ut 22.

1. emelet délelőtt 9-től déli 1 óráig és délután 3-tól este 7 óráig. Tudakozó iroda és nyilvános szakkönyvtár. Kerepesi-ut 20. szám alatt, délelőtt 9 órától 12-ig és délután 3—6-ig. Vasár- és ünneppokon délelőtt 9 órától 12-ig.

Szórakozó helyek.

Alattkerti nyitva egész nap.

Somossy Mulató. Nagymező-utca. Ma egész uj szonziációs műsor.

Folles Caprice. VI., Révay-utca 18. Naponta fényes műsor.

Colosseum. Kerepesi-ut 83. Naponta nemzeti és nemzetközi tánc, mulatságok alakítások stb.

Circus Henry. Naponta változatos műsor.

Europa kávéház. Ferenc-József-ter, Farkas Pista és fia zenekara.

Budapest kávéház. Andrássy-ut, Rácz Laci hires zenekara.

Miaktis M. bor és sörcsarnoka az Urania színház mellett Kerepesi-ut 19. naponta zenestűt. Saját természú borok.

Walter kávéház. Sárbovárdi Farkas Sándor hangversenye.

Páris szálloda. Váci-kört. Éttermek. Elegáns kávéház. Látnyváosság: Bachus-pince.

Ehm János éttermeiben (ezelött Szikszay) Nemzeti Színház-épület, Banda Marci hangversenye.

Müncheni valódi Pschorr malatásör mindenütt kapható.

Putzer-pince Deák-ter naponta a pince ét-termeiben Schrammel és kitűnő cigányzene.

Wekerle kávéház. Kerepesi-ut. Veres Sándor daltársulatának hangversenye.

Orient kávéház. Kerepesi-ut. Csóka József zenekarának hangversenye.

Gregorits Ferenc éttermei Duna- és Lipót-utca sarkán. Fővárosi látványosság. Hetenként kétszer katonazene.

Margit-lid-kávéház. Lipót-kört 2. sz. Balogh Lajos és Dobronyi Géza zenekara hangversenye.

Kerekpáriskola: Lognagjobb és elegáns berendezéssel Révay-utca 18. szám alatt. (Dénes és Társa tulajdonosok.)

Union-Szálloda diszes nagy étterem, villanyvilágítás, specialitás-kerékpartérem.

Magyar Színház-kávéház. Wesselényi-utca 51. naponta *Lankó Pista* hires magyar daltársulata.

Gambrius. Nagy sörcsarnok Erzsébet-kört 27. Naponta katonazene-hangversenye. Szabad bemenet.

Margit-park kávéház Budán a Margit lid mellett Pécsi Paga Károly zenekarának hangversenye.

Othón kávéház Kerepesi-ut Farkas Pali zenekara.

Kitöltő kávéház Lipót-utca katona zene.

Ruszt-Sopron-és Pozsony vidéki kitűnő borokat helyben házhoz szállít a *Borpince* Eötvös-utca 29.

KÜLÖNFÉLÉK.

Romantika.

Bár őlhetnék harci vértet!
Vivnék dúló csatát érted.
És hogyha majd a haroton
Folya vérem, —
Mind az édes lovagkorban,
Egy mesolyod volna bérem.

Óh, bár éltém volna akkor! . . .
. . . Köntöst cserélt a lovagkor.
Hallgat a harc harsonája,
Lándzsa helyett fulánk járja.
A könny olcsó, a vér drága,
Küzdesnek gond a virága,
S ki a halál előtt reszket —
Báttran hordja a keresztet.

Nagy Endre.

— Hajótábor. Az észak-amerikai hatalmas tórendszere két hajó balesete miatt megakadt a hajózás több napra. Ez az öt nagy tó: az Ontario, Erie, Huron, Michigan és Superior, — nagyobb fontosságú az északi államok kereskedelmére és forgalmára, mint bármely vasút. Ezeket a tavakon szállítja a teherhajók nagy serege az észak-nyugati államok gabonáját Buffalo, ahonnan részben víziúton, részben vasúton folytatja útját a tengerentúli forgalmat közvetítő kikötőkhez. Még fontosabb szerepet játszanak a tavak az ércet szállítása terén, amelyeket főképpen az Erie-tó mentén fekvő kikötőkben raknak le a sok vas- és acélgárnak. Ezekben a kikötőkben igen sok magyar dolgozik és így őket közvetlenül is érdekli ennek a hajózásnak a sorsa. A legészakibb tavat, a Superior, egy csatorna köti össze a Huronnal. Szeptember 5-én a Houghton nevű nagy hajó gyekezett a csatornán át délnek, egy Fritz nevű nagy acél-bárkát vontatta. Mindkét hajó dusan meg volt rakva ércel. Mikor a hajó a csatorna legszűkebb részére ért, ahol legerősebb a vízáramlat, a gőzhajó kerékének láncái elszakadtak. A hajó hirtelen egyet fordult, mire a Fritz egész erejével belelötkezt, nagy lyukat vágva a gőzhajó oldalán. A Houghton nyomban elsüllyedt, a bárka is megfenekelt, még pedig olyan állásban, hogy a csatornát teljesen elzárta. A baleset folytán egyszerre megakadt a közlekedés. A Superiorról egy hajó sem folytathatta az útját, és a hajótulajdonosok csaknem egy millió dollár kárt szenvedtek. Nagy munkaerő fogott nyomban hozzá a hajózás akadályának elhárításához. Ebből a célből először a hajóterhet kellett kihozni a hajóból, ami szeptember tizedikét sikerült is. Ekkor kitudt, hogy a hajó vagy tizenkét lábnyira hatolt be vízfenéket tevő mélyedésbe, s ezért szükségessé vált e

közvet főlrobbantása. Az első kísérleteknél a hajó még mélyebben hatolt a közetbe, bár rengeteg dinamitot használtak. Végre, ismételt robbantások után kijutott a hajó az öt fogva tartó közetből és most már könnyű volt a csatornából eltávolítani a bárkával együtt. A robbantások eredményét a Superioron vagy száz hajó várta. Alig hogy szabad lett a hajózás, utnak indult a leghatalmasabb hajómenet, amelyet a nagy tavak valaha láttak. A processzió negyven mérföld hosszú volt. A csatorna végeig betartotta minden hajó a maga helyét, de mire ismét széles vízbe értek, megkezdődött a verseny.

— Koronás hölgyek — és a főzőkanál. Ismeretes, hogy a német császárné milyen jó gazdasszony. Minden nap gondja van a konyhára, s mindig ellenőrzi az ételaport. Valahányszor például Hohenlohe birodalmi kancellár ebédre hivatalos, nem kerül az asztalra kövér és nem emészthető étel, mert a kancellár ezeket az ételeket nem szereti. A császárnéről sok konyha-adomát beszélnek. Amikor a császár kevéssel trónralépte után először hívta asztalához a francia nagykövetet, a szakács azt mondta, hogy most jó alkalom nyílik a francia főző-művészet legnagyobb találmányának bemutatására. Ez egyszerűen figyelem lenne a francia vendég iránt. A császárné erre elkérte a szakácsot a receptet, amely így szól:

Végy szép husos szilvát, vedd ki a magját és helyére tégy egy darabka anizsvot. Tedd bele azután az érzetet egy fülemlebe és ezt egy kövér fürjbe. A fürjöt fogolyba, a fogolyt fácskába, a fácskát kappanba kell tenni s ezt végül egy malacba dugjuk. Ha ezt nyáron megsütjük, a sok különféle elem egymásra hatása következtében úgy izre, mint szagra ritkítja pártját.

A császárné fejcsóválva olvasta el a receptet és a császárnak elmondta a szakács tervét. A császár is elolvasta a receptet és ezekkel a szavakkal adta vissza feleségének:

— Ne hagyd magad elbolondítani. Hisz' ez nem is francia találmány. Hasonló ételük, az öregebb Plinius és Macrobius jelentése szerint, már a rómaiaknak is volt; vaddisznó mindenféle más vaddal és szárnyással megtöltve. Azt hiszem, embergyomra nem venné be ezt az ételt és francia vendégeim gyomrára nagyon vigyázzok.

A német császárné nagyon ért a leveskészítéshez és szereti a krumpit, amely a legkülönbözőbb módon elkészítve kerül az asztalra. A német udvaroknál rendes szokás, hogy a hercegnők főző-tanfolyamot végeznek. A badeni nagyhercegné maga tanította főzni Hilda hercegnőt, aki a luxemburgi trónörökös-nagyherceg felesége. A hollandi királyné anyja szenvedélyes szakácsnő. A sütéshez kitünően ért az olasz trónörökös, míg Margit, a szép olasz királyné, nem törődik a konyhadolgokkal. A montenegrói fejedelem konakjában a konyha valóságos

laboratórium, amelyben a fejedelem anyja leányaival együtt süt-főz.

— A Camorra. Ez egy derék szövetkezet Olaszország déli részében, amelynek jelszava a bosszu és a gyilkolat sem veti meg. A század elején még politikai színezetűt működtött, de az idők során nagyon lealacsonyodott, s most már a nép legalsó rétegeiből szedi tagjait. Nem közönséges csirkefogók-ból áll ez a Camorra, ellenben kilöcnekűdö legényekből, akik szeretik magukat a titokzatosnak leplező burkolni. Ime egy kis kóstoló a Camorra munkaköréből. Fuorigrottában, Nápolyhoz közel lévő kis helységben egy gazdember megszorult pénz dolgában. Nem sokára akadt egy pékmester, valami Pasquale Pagano nevére, aki hajlandó volt a birtokára kétezer lirát adni kölcsön neki. Megállapították a terminust is, amikor a gazdának a kölcsönt vissza kell fizetnie. A terminus azonban megjött, jól el is mult, az adós azonban nem fizetett, hiába unszolta őt hitelezője. Amikor pedig a törvényre ment a pőr, a gazda meg is fenyegette. És csakugyan bosszút is forralt. Értekezett a Camorra néhány tagjával, akit éppen ismert, azok aztán a szövetkezet elé terjesztették az ügyet. Volt éppen akkor kéznél egy fickó, aki pályázott a Camorrahhoz való felvételre. Ugy hitták, hogy Pagano. Az elnök-ség hajlandó volt a felvételre, de természetesen érdemessé kellett tenni magát a tagnak valami remekművel. Eppen kapóra jött a gazda az ő példjával. Az ifju jelöltet rákötötték a pékre. A jelölt ott talatta a péket a boltja előtt, ahol egy karosszékben édesen szunnyadozott. Feléje dőlte a kést a legény arra mondot, de nem talált. Azért másnap próbált újra szerencsét. Egészen szeméretlenül. Bement a boltba, kenyeret kért néhány fillérért, aztán döfött, egyenesen a pék szívének. A pék azonban szerencsére kisiklott és csak könnyen sebesült meg. A jelölt elmenekült, s ámbár nem végezte jól a feladatát, mégis fölvették tagnak. Csak éppen az volt a vesztesége, hogy a kétszáz lira helyett, amelyet a gazda megígért neki, csak száz lirát kapott. Hanem történt még egyéb baj is. A rendőrség rájött a dologra, kinyomozta a bűnösöket, s letartóztatta őket.

— A new-yorki nők a párisi világkiállításon. A new-yorki női klubok közös bizottsága elhatározta, hogy a párisi kiállítássa nagyobb szerű kirándulást rendez. A bizottság határozata csaknem valamennyi klubtag helyeslésével találkozott és csaknem valamennyien kijelentették, hogy csatlakoznak a kiránduláshoz. Külön hajót fognak bérelni New Yorkban és azon teszik meg majd a kirándulást. A hajó New York független hölgyeit Havreben fogja partra tenni és ugyancsak ott várja majd be Párisból való visszatérőiket, hogy visszaszállítsa őket New Yorkba.

REGÉNY.

A verebek.

(9) — REGÉNY. —

Irtá: KABOS EDE.

— Gondolj ki valamit — biztatta Szaploneczay.

— Ajándék nem lehet, mert azt nem fogad el. Nagyon büszke az a lány. Pedig boldog dolog volna, ha valami gyűrűt vinnék neki. Nem drága és sokat mond. Egy gyűrűt. De nem fogadja el.

Egészen elszomorodott.

— Nem fogadja el.

— Talán majd később, vizsgáltatta Szaploneczay. Korán is volna, hiszen még nem tettetted le a tanári vizsgát. Gondolj ki egyebet.

Korniss zavartan gondolkodott.

— Tudnék valami mást. Gyönyörűen férne meg benne minden, ami nekem kedves. Neked is szólna, neki is, azonfelül pedig, mint a Jákób lajtorjája, megmutatná nekem az utat a menyekbe. Csupa angyalfej látszanék a lajtorjafokokon és szemem belátna a jövődőbe, a gyönyörűségbe. Vágyaim országba nyílnék meg eszalogatva előttem. Mikor az irodalmi és művészeti világ találkozik az én szalonomban. És Angéla ott ül az asztalfőn. És beszél. Köröskörül nagyságok, akik nem léhaságokkal kergetik a perccet.

— Nos? — faggatta Szaploneczay.

— Borzasztóan sokba kerülne, mormogta leverten Korniss. Egy száz is rámenne tán.

Szaploneczay határozottan vágott közbe.

— Szóttépe az a szászt, ha föl nem használod. Az egész ezer forintban sem telnék örömm, ha azt a száz forintot sajnálód magadtól.

Korniss felcacagott.

— No, csak kiűt rajtad a gentry.

— Miért?

— Ahogy megint egy kis pénzhez jutsz, könnyelmű vagy. És százásokat akarsz szóttépní. Az őseid is ilyenek lehettek.

Mélységes hála csillogott azért a Korniss apró szemében. Az első érzése az volt, hogy ott az után atóleli Szaploneczayt. Majd a törv részleteit akarta kigöngyölgetni. De valami pajkosság kaptá el és nem engedte nyilatkozni. Maradjon a dolog Szaploneczaynak is meglepetés. Hiszen az ezer forint úgy sincsen még a kezükben és máris boldonság, hogy tépezetik a szirmait annak a virágnak, amelyiket csak most akarnak elhozni az akadémia kertjéből. Korniss ettől a gondolatól hamarosan meg is ijedt. Olvasmányából elébe lebegtek azok a nevezetes plánum-gyártók, akik utközben már kirajzolgtatják a nyereségük minden forintjának a helyét s aztán — nincs nyereség. Félelem fogta el, hogy talán még nem is olyan bizonyos az az ezer forint.

De ezt a félelmet a másik félóra szerencsésen elvitte. Akkor Szaploneczay már lehozta az akadémia titkártól a pályadíjat és a kuvertával együtt begyömösölte a Korniss rongyos kabátjába. Ijedten is kapott utána Korniss, mintha valami fejten hajós egy lyukas esónakba ültette volna Angéla kisasszonyt.

— Nem szabad az Istent kísérténi, szólott egy kicsit remegve. És azontul a kezében szorongatta a kincset. — Ebből a rongyos kabátból az is csoda, ha én nem esem ki. S most ezer forintot bízzak rá? Olyan nincs?

És következett a nagy vásárlás, az örült költekezés. Két rend ruhát kapott a két koldus s az angol cylinder is megjött. Nemkülönben cipőket is vittek már a lónak alatt. Egy esomagnban csudalatos nyakkendők szorongtak s volt köztük egy krémszínű, olyan könnyű, mint a pihe és Korniss meg volt róla győződve, hogy csak egyszer kesse azt meg Angéla kisasszony, minden ember rajta felejtí majd a szemét. Zseb-kendők borították el lázán, selymesen a csuda-

nyakkendőket s legfölül tarka harisnyák pihentek, mintha nekik kellene őrizniök mindazt a sok finomságot, ami a esomagban együtt volt. Egy másik esomag sokkal feszesebben lapult meg a Szaploneczay hónaalatt. Kemény ingek és egyéb fehérnemű portékák nyujtozkodtak benne spanyol göggel és merevséggel.

Nagy kincsek vitették ott magukat a két fiatal Krözussal. És Szaploneczay a bokrétáról sem feledkezett meg. Betértek a virágkereskedésbe. Korniss válogatott s hamarosan meg is pihent egy bokrétánál, amibe sok volt a fehér orgonavirág. Az éppen jó lesz Angéla kisasszonynak.

— Most pedig menjünk haza, sürgette Szaploneczay.

Korniss egy kis zavarral küzdött.

— Mondanék valamit Adám, pedig a pénzügyminiszteri jó híremet kockáztatnom vele. Hátha kocsit vennénk!

— Bolond, ha idáig elelpehettük ezt a sok cökmököt . . .

— A cökmököt igen, de most bokrétát is visünk. Azt se tudnám, hova tegyem ezt a sok nadrágot meg harisnyát, míg a virágot átnyujtanám Angéla kisasszonynak. Aztán meg tehetjük is. Nem gondolod, Adám?

Szaploneczay mosolyogva hagyta jóvá az ötletet. Azon esodálkozott volna inkább, ha Korniss ezt a kis hiúsági roham megkíméli. S ha voltak már, akiket egy pár leányszem ingoványba is tudott esalni, még szerencsésről beszélhet, akit csak egy békösiba esábit. S ahogy Szaploneczay meglátta a Korniss arcát, azt a néma könyöröget a zavaros szemekben, de hogy is vitakozott volna tovább. Elvígve, akik a bérkaszárnnyában laknak, nem szoktak éppen pálcát törni az ember hiúságok fölött s talán nincs is igazá, amikor kocsival szegyenkezik ott megállani, ahol rongyos kabátall mindennap besurrant a kapun. Az ilyen distinkeiók talán nevetségesek is a külvárosban.

(Folytatása következik.)

— Egy hősielkü anya. Az önfeláldozásnak különös esetére jött rá Indiának egyik északnyugati helységében a rendőrség. Két rendőrtiszt, Nabhat és Rup Ram véletlenül meghallotta, hogy egy ember elevenen eltemette a feleségét. Kinyomozták ezt az embert, a rendőrségre vitték, ahol a következőket mondta el: Felesége leprában szenvedett, s az utóbbi időben arról panaszkodott, hogy rosszabbul érzi magát. Végül azt a kívánságát fejezte ki, hogy temessék el elevenen, nehogy a gyermekei átrököljék tőle a bajt. Erre a férje és fia, úgy szomszédának a segítségével sirt ásított, s abban elhelyezték. Ezt a hat sírásót elfogták, s kivallatták. Annyi bizonyos, hogy nem gonosz szándékból követték el a dolgot, s hogy az élve eltemetett asszony az anyai önfeláldozásnak egyik legheroikusabb példáját mutatta.

— Könyvkereskedő iskola. Végo a szabad pályának, iskola nélkül nincs egzisztencia. A párisi könyvkereskedők egyesülete megbizta egyik tagját. Felix Baranger, egy könyvkereskedő iskola tervének kidolgozásával. Baranger tervezete már elkészült, az egyesület egyhangúan el is fogadta. A tervezet szerint az iskolában idegen nyelveket, a könyvkereskedőket érdekli kereskedelmi törvényeket, a nemzetközi könyvvárusítási szokásait és szabályait fogják tanítani. Beavatják majd a tanulókat a könyvek technikai előállításába, a papiros gyártásától kezdve egészen a nyomtatásig. A metszetek, rajzok, egyáltalában minden, ami az illusztrációra vonatkozik, tárgya lesz a tanításnak. A könyvkereskedők egyesülete az iskola szervezésének minden költségét magára vállalta. Az iskolában a párisi egyetem tanárai és a legelső párisi könyvkereskedők adnak majd elő.

Ötletek.

— Mérey Károly. —

Szeresd felebarátodat — és ez érzést ne halaszd holnapra!

A hála a lehangzatosabb szálló-igék közül való. Minden alkalommal a rebegő ajkakra röppen és könnyedén száll szájról-szájra. Ideje sincs fészket rakni a szivben.

Az igazi jötevének rossz a memóriája.

Akinek kevés a mondanivalója, az teleszedi a száját.

A plagátorok az irodalom gourmandjai. A Múza eszöjja is édesebb, ha lopott.

A dilettáns életre-balálára udvarol a Múzsának; — de komoly szándékai nincsenek.

Manap a közönség nem olvas könyveket — maga ír.

Grubbe Mária.

(49) — Dán regény. —

Irtja: JACOBSEN J. P.

— Hm. Hátha utközben valahol elhagy bennünket.

— Hogyan?

— A német kisasszonyok, vagy a hollandi asszonyok... Tudja, hogy azt beszélik róla, hogy hamar lángra lobban a szive s menten elmegy az esze, ha alszóknyát lát.

— Ki mondta neked ezt az ostobaságot?

— Dehát édes istenem, sohasem hallotta még? Soha? A saját sógorát sem ismeri eléggé! Hát ki gondolná, hogy én mondom önének újat a saját sógoráról? Olyan közfelfogás, amit mondok, mint akár az, hogy egy hétben hét nap van.

— De mi az ördög lett ma téged? Olyan bolondságokat beszélsz, mintha spanyol bort ittal volna reggelire.

— Kettőnk közül egyik csakugyan ivott. Mondja csak, hallotta-e ön már ezt a nevet: Lynow Irmgard?

— Nem.

— No, ha nem, akkor kérdezze meg Hög Stüt, hogy ő hallotta-e már. Aztán, ha hallotta, hát tovább kérdezősködjék Krag Iyteről, Rud Krisztiról, Hansdatter Edeleről, Popping Lináról; nincs kizárva, hogy valamennyiről tudna egy-egy érdekes kis történetet mesélni.

Mária megállt s a nyitott kapun át mereven nézett ki az utca köveire.

— Talán, mondta aztán s újra elindult, talán te is tudnál éppár ilyen történetet?

— Tudnék? De tudok ám!

— Lynow Irmgardról?

— Arról is. Arról különösen sokat tudok.

— Hát beszélj!

KÖZGAZDASÁG.

Ipar és kereskedelem.

Őszi luxusbálsár. A Tattersall telepén tegnap megnyitott őszi luxusbálsáraknak ma is igen szép idő kedvezett, ami befolyással volt a vásár látogatottságára is. A sportkedvelők, akiknek tegnap esetleg nem volt alkalmuk a vásáron megjelenieni, ma tömegesen jöttek ki s gyönyörködtek az előhajítás mozgalmal látványosságában. A vételkedv is emelkedett. Délig 32 ló kelt el, amelyeknek átlagára darabonként 560 forintra rug. Holnap lesz a vásár harmadik napja, amely mindig a legélénkebb szokott lenni. Az eladók és vevők ekkor jönnek össze végső alkura. Holnapután már az állami ménesek lovai kerülnek árverés alá.

Sorsolás. A tiszazegedi nyeregyeménkölcson sorsjegyeknek 49-ik húzása ma délelőtt tíz órakerent végebe a lottóigazgatóság hivatalos helyiségében. Ez alkalommal kisorsolásra került a 100.000 forintos főnyeremény is. Mindenekelőtt a következő 31 darab sorszámot húzták ki: 33 193 633 854 827 1342 1767 2069 2096 2177 2336 2470 2492 2559 2591 2612 2650 2783 2821 2886 2972 3017 3025 3316 3395 3387 3699 3720 3916 4115 és 4177. A százezzer forintos főnyeremény 3699 sorszám és 41 nyerőszámra esett. Ezer-ezer forintot nyertek: 2039—35 2492—76 2650—47 3720—43 és 4177—87. A kihuzott sorszámok többi összes számai egyenként 120 forintot nyertek.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferencvárosi petróleum-akadonál lévő székes-fővárosi sertés-konzumvásár árjegyzése 1899. szept. 30-án. Készlet 300 darab Érkézt — darab. Összesen: 300 darab. Eladott 144 darab. Maradt 156 darab. — Napi árak: 120—180 kgr. sulyban 40½—42½ krajcárig, 320—380 kgr. sulyban 40—43 krajcárig, 320—380 kgr. sulyban 40—43 krajcárig. Öreg nehéz páronként 400—500 kilós 36—38 krajcárig, Malacok 36—38 krajcár különként. A vásár hangulata lanyha volt.

Juhvásár. (A budapesti marhavásártéri vásári pénztár részvénytársaság tudósítása.) Felhajtás 4156 darab juh. — kecske. Jegyzett árak: Elsőrendű üri 21—22½, kivételesen 24½ kr kilonként, vagy 18—22 fting páronként, közepminőségű üri 18—20 krajcár, páronként 14—17 forint, annyahok legjobb minőség 18—19 krajcár, páronként — forint, kivételesen — krajcár, rackajuhok I. sz. minőségű — krajcár, páronként — forint, kiverési juhok 16—18 forintig, páronként 7—10½ forint. Szerbiai juhok páronként — forint, Kecskék — forint páronként. A nagyobb felhajtás és gyengébb kereslet következtében az árak kilogrammonként 1—2 krajcárral hanyatlottak. Csak egészen alárendelt és egészen kintő jó minőségű juhokat nem érintette az áresőkkenés.

Bécsi vágómarhavásár. A st.-marxi központi vásároknakban ma megartott vágómarhavásárra felhajtottak 4288 darab magyar, 323 darab galíciai, — darab bukovinai, 887 darab németországi, — összesen tehát 5448 darab szarvasmarhát. Árak erős felhajtás következtében gyengék.

Jegyzések: 100 kilogrammonként 610 sulyban: magyar bizóköz I. minőségű 35—37 forint, kivételesen — forint, II. minőségű 31—34 forint,

III. minőségű 27—30 forint, galíciai bizóköz I. minőségű 35—36½ forint, kivételesen — frt, II. minőségű 32—34 frt, III. minőségű 29—31 frt, német bizóköz I. minőségű 38—40—41 frt, kivételesen — forint, II. minőségű 34—37 forint, III. minőségű 30—33 forint, legelő ökö 22—29 forint, bika és tehén 22—36 forint.

A budapesti gabonatözsde.

Budapest, október 2.

Kész búzában az irányzat szilárd volt. Elkelt 60.000 métermázsza 2½—5 krajcárral magasabb árákon.

Eladottat:

Buza. Tiszavideki: 400 mm. 81 k. 8 frt 75 kr. 300 mm. 80½ k. 8 frt 90 kr. 100 mm. 80½ k. 8 frt 75 kr. 200 mm. 80½ k. 8 frt 80 kr. 250 mm. 80 k. 8 frt 85 kr. 150 mm. 81½ k. 8 frt 85 kr. 100 mm. 80 k. 8 frt 85 kr. 1000 mm. 79½ k. 9 frt — kr. 200 mm. 79½ k. 8 frt 80 kr. 100 mm. 79½ k. 8 frt 67½ kr. 200 mm. 79 k. 8 frt 70 kr. 120 mm. 79 k. 8 frt 50 kr. 180 mm. 79½ k. 8 frt 50 kr. 300 mm. 79 k. 8 frt 60 kr. 100 mm. 79½ k. 8 frt 65 kr. 100 mm. 79 k. 3 frt 62½ kr. 500 mm. 79 k. 8 frt 70 kr. 200 mm. 79 k. 8 frt 77½ kr. 100 mm. 79½ k. 8 frt 60 kr. 100 mm. 79 k. 8 frt 65 kr. 2000 mm. 78 k. 8 frt 72½ kr. 185 mm. 78½ k. 8 frt 50 kr. 1000 mm. 78 k. 8 frt 85 kr. 100 mm. 78½ k. 8 frt 40 kr. 150 mm. 78 k. 8 frt 60 kr. 100 mm. 78½ k. 8 frt 55 kr. 2800 mm. 78 k. 8 frt 70 kr. 100 mm. 78½ k. 8 frt 50 kr. 100 mm. 78 k. 8 frt 70 kr. 100 mm. 77½ k. 8 frt 55 kr. 100 mm. 77½ k. 8 frt 50 kr. 100 mm. 77½ k. 8 frt 50 kr. 3060 mm. 77 k. 8 frt 70 kr. 6100 mm. 77 k. 8 frt 67½ kr. 500 mm. 77 k. 8 frt 70 kr. Szentesi: 1680 mm. 76½ k. 8 frt 75 kr. Makói: 4600 mm. 77½ k. 8 frt 75 kr. Fehérmegyevidéki: 200 mm. 77 k. 8 frt 60 kr. 960 mm. 76½ k. 8 frt 57½ kr. 1580 mm. 74½ k. 8 frt 40 kr. Pestmegyevidéki: 100 mm. 79½ k. 8 frt 60 kr. 100 mm. 79 k. 8 frt 65 kr. 100 mm. 79 k. 8 frt 60 kr. 400 mm. 79 k. 8 frt 55 kr. 100 mm. 79 k. 8 frt 52½ kr. 500 mm. 79 k. 8 frt 60 kr. 300 mm. 79½ k. 8 frt 55 kr. 150 mm. 78½ k. 8 frt 55 kr. 300 mm. 79 k. 8 frt 55 kr. 100 mm. 79 k. 8 frt 55 kr. 300 mm. 78½ k. 8 frt 65 kr. 100 mm. 78½ k. 8 frt 50 kr. 200 mm. 78 k. 8 frt 45 kr. 150 mm. 78 k. 8 frt 35 kr. 100 mm. 78 k. 8 frt 55 kr. 100 mm. 78 k. 8 frt 35 kr. 100 mm. 78½ k. 8 frt 50 kr. 100 mm. 78½ k. 9 frt 52½ kr. 100 mm. 78½ k. 8 frt 11½ kr. 1000 mm. 78½ k. 8 frt 11½ kr. 400 mm. 78½ k. 8 frt 60 kr. 200 mm. 75½ k. 8 frt 27½ kr. 100 mm. 74 k. 8 frt 40 kr. 100 mm. 72½ k. 8 frt 25 kr. Szenttamási: 1900 mm. 73½ k. 8 frt 42½ kr.

Szabadkai: 600 mm. 74 k. 8 frt 45 kr. Óbecsei: 3600 mm. 74 k. 8 frt 45 kr. Kulpi: 2800 mm. 73½ k. 8 frt 42½ kr. Zenta: 4800 mm. 73½ k. 8 frt 42½ kr. Ujvidéki: 1800 mm. 74 k. 8 frt 32½ kr. Bánáti: 4000 mm. 74 k. 8 frt 37½ kr. Pancsovai: 3475 mm. 74 k. 8 frt 20 kr. Dunavidéki: 1950 mm. 73½ k. 8 frt 30 kr. Bihar megyei: 300 mm. 77 k. 8 frt 40 kr. Szilágy megyei: 200 mm. 76 k. 7 frt 25 kr.

— A jó Isten tudja, hogy csakugyan ugyan-e, ahogy az emberek mondják, de ha csakugyan ugyan-e, akkor ez a legrosszabb ember, akik valaha földi asszony szült. Most tessék csak elképzelni, hogy Hög Sti ur azt írta a szegény leánynak, hogy ő nem segíthet rajta. Az egyetlen ellenmérget, amelylyel még segíteni lehetne, az ő szerelme, amelyet azonban legigazabb sajnálatára nem adhat neki, Ellenben azt hallotta, hogy a tej és a fokhagyma is jó az ilyen betegségek ellen, miért azt ajánlja, hogy próbáljon szerencsét ezekkel a szerekekkel. Látja, ilyen választ küldött. Nos? Mi a véleménye a dologról? Van-e ocsmányabb eszelekedet ezen a világon?

— És Irmgard kisasszony?

— Irmgard kisasszony?

— Igen.

— Nem az ó hibája volt, hogy kis adag mérget vett be s nem tudott meghalni, de olyan nyomorult lett, hogy soha életében sem tudott a lábára állani.

A következő napok apró eseményei mind nagyon alkalmasok voltak arra, hogy Mária mindjárt megismerje Hög Sti urat s hogy ennélfogva megváltozzék az íranta tanúsított viselkedése is. Hög Sti csakugyan nem volt olyan álmódó, mint aminőnek szerette volna feltüntetni magát, az abból a mozgékonyágából látszott, amelylyel az utazás előtölülő nehézségeket és akadályokat elhárította; azt is észre lehetett venni, hogy esetenlensége is csak csinált, mert jó modor és ügyes mozgás dolgában mindazon nemesekeket felülmulta, akikkel találkozott utközben. Beszéde mindig új volt és érdekes s nagyon elűtött a többiekétől, mintha különös, sajátos szemmel nézte volna a dolgokat s az embereket s Mária ugy látta, hogy bizonyos szemtelen gúnynyal ismeri be, hogy az emberben az állat a tulnyomó s hogy mily kevés a szinárany az ő elkében.

(Folyt. köv.)

— Egyike azon történeteknek, melyekben valami Hög Sti nevű ur szerepel. Ugy hiszem Hög Stinek hívják, karesu, vöröshaju, halovány...

— Köszönöm. Azt én is tudom.

— Talán a mérgezésről is tud valamit?

— Nem! Nem!

— Talán a levélről?

— Nem! Beszélj!

— Tyüh! Ez ám a cifra dolog!

— Beszélj hát.

— Nos hát Hög ur nagyon jó barátságban volt, sőt kintő barátságban volt Lynow Irmgarddal. Soha lédnak nem volt még olyan hosszú haja, mint Irmgard kisasszonynak. Ha leeresztette, bokáigért. Valóságos kis baba volt, olyan szép piros-fehér, de Hög Sti olyan kegyetlenül, olyan keményen bánt vele, mint valami rossz kutyával szokott az ember s nem olyan kedves teremtés, mint aminő csakugyan volt. A különös csak az volt a dologban, hogy minél jobban kegyetlenkedett vele, annál jobban szerette Hög Stit; ha két-zöldre verte volna is, megcsókolta volna érte az a leány — igazán förtelmes, hogy milyen báb válik az emberből, ha nagyon szerelmes. Fordult az idő s nemskára Hög Sti annyira ráunt a kisasszonyra, hogy rá sem nézett s valami új perzonával kezdett foglalkozni. Irmgard kisasszony pedig sirt, zokogott, szomorkodott s közel állt ahhoz, hogy elpusztul a sok keserűségtől. Hanem nem pusztult el, élt, ha ugyan életnek lehet nevezni az ilyen keserves életmódot. Hanem aztán nem bírta el a dolgot csak ugy és egyszer, míg Hög Sti ellovagolt a házuk előtt, utána rohant, jajveszékelt, siránkozott, amit azonban Hög Sti sehogysem akart észrevenni, hanem megcsarkantyuza a lovát s tovább vágatott. A kisasszony ezt a szegényt sehogysem tudta elviselni. Hazament, halálos mérget ivott s megirta Hög Stinek, hogy ő miatta ment a halálba s hogy most már nem lesz terhére s mindössze annyit kér tőle, hogy mielőtt meghalna, látogassa őt meg.

— Nos?

30 kr, 100 mm, 76 k. 7 frt 10 kr, 400 mm. 77-8 k. 8 frt 20 kr.

Szerbiai: 4100 mm. 77-5 k. 7 frt 65 kr, 4000 mm. 77-5 k. 7 frt 45 kr, 2600 mm. 76-5 k. 7 frt 40 kr.

Mind 3 hónapra.

Rozs: 100 mm. 6 frt 70 kr, 300 mm. 6 frt 67 1/2 kr.

I. érzékszifetés mellett.

A készru hivatalos jegyzése a budapesti árú-és értéktözsze szokásai szerint, készpénzen 100 kilogrammonként. — A minőség hektoliterenként és kilogrammonként.

Table with columns for commodity types (e.g., búza, rozs) and prices in various currencies (kr, frt). Includes sub-sections for 'Búza (6)', 'Rozs', 'Árpa', 'Zab', 'Tengeri', 'Ropca', 'Köles'.

A határidőslet folyamán a következő kétések történtek:

Table showing exchange rates for various currencies and commodities like 'Búza októberre', 'Rozs október', 'Zab októberre', etc.

Déli egy órák a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén:

Table of closing prices for commodities like 'Búza októberre', 'Rozs októberre', 'Zab októberre', etc.

Délután fél 5 órák zárul:

Table of closing prices for commodities like 'Búza októberre', 'Rozs októberre', 'Zab októberre', etc.

A budapesti értéktözsde.

A mai tőzsde gyenge kezdet után magasabb külföldi és bécsi jegyzésekre élénk fogalom mellett megszilárdult és az összes nemzetközi értékek árfolyama emelkedtek. Az üzlet folyama alatt azonban realizációk következtében némileg gyengében zártak az egyes értékek.

A helyi értékek piacán közüti vasutársaságok szilárdak maradtak.

Az elötözsde eleinte gyenge, később javult.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 368.50—369.75. Osztrák hitelrészvény 363.30—364.75. Osztrák-magyar államvasut 334.25—336.—. Rimamurányi vasmü 333.75—336.75. Közüti vasut 345.——349.—. Jelzalogbank részvény 235.—. Leszámítoló bank 250.—.

A déli tőzsde gyengébb.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 368.50—369.50. Osztrák hitelrészvény 364.50—365.30. Osztrák-magyar államvasuti részvény 334.50—335.—. Jelzalogbank részvény 234.—. Magyar leszámítoló bank részvény 249.50—250.—. Rimamurányi vasmü 335.——336.50. Közüti vasut 347.50—348.25.

Az utötözsde irányzata alacsonyabb külföldi jegyzésekre mérsékelt forgalom mellett gyenge maradt.

Zárul: Osztrák hitelrészvény 362.40. Magyar hitelrészvény 362.40. Leszámítolóbank 250.—. Rimamurányi vasmü részvény 334.75. Osztrák-magyar államvasut 334.—. Közüti vaspálya 347.—. Városi villamos vasut 181.— forinton.

Table titled 'Leszámítoló arfolyamok:' listing exchange rates for various banks and currencies like 'Magyar általános hitelbank', 'Osztrák hitelintézet', etc.

A budapesti terménytözsde.

A terményüzletben a szezonszerü hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a termény-

üzleti árjegyzőbizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Jegyzetek: Heremag: lucerna 44.—48.— forint, vörös tiszai, alföldi és felvidéki 46.—49.— forint, Vörös erdélyi —, Vörös bánági —, forint. Középszemü 56.—59.—, Nagyszemü 60.—63.—, Disznószür: budapesti 49.50—50.— forint, vidéki —, frt. Táblaszalonna: légszáritott vidéki —, városi 4 darabos 42.—42.50 forint, 3 darabos 43.—43.50 forint, füstölt 47.50—48.— forint, Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 14.50—15.— forint, 120 darabos —, forint, 100 darabos 17.75—18.25 forint, 85 darabos 22.—22.50 forint azonnali szállításra. Szerbiai szokás szerinti minőség 13.50—13.75 forint, 100 darabos 16.00—16.75 forint, 85 darabos 21.—21.25 forint. Szilvaiz: szlovéniai 17.50—18.— forint, szerbiai 16.—16.25 forint azonnali való szállításra.

A bécsi gabonátözsde.

Bécs, Október 2. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése.)

Jegyzetek: Őszi buza 8.51. Tavasz buza 8.85. Őszi rozs 7.36. Tavasz rozs 7.03—7.06. Tavasz zab 5.64—5.65. Tengeri szeptember-októberre 5.50—5.52. Tengeri május-juniusra 5.30—5.32.

A bécsi értéktözsde.

Az elötözsden mő kedvező hangulat volt, mert híre járt a hollandi királynőnek állítólagos intervoniálásának a béke föntartására vonatkozólag és e hír hatása alatt emelkedtek egyes papírok 8—10 forintra is.

A déli tőzsdén a jobb irányzat tartott, amely azonban berlini gyöngye irányzat következtében gyöngült.

Zárlatkor szilárd volt az irányzat, de minthogy az a hír keringett, hogy a svédek betörték Natalba, a hangulat lanyha irányt vett.

Bécs, október 2. (Magyar értékek zárulata.) 4% aranyjárdék 115.95. Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegy —, Magyar vasuti kölcsön ezüstben 99.20. Magyar keleti vasuti állami kötvény 119.25. Magyar leszámítoló és pénzváltóbank 249.—. Rimamurányi vasműrészvény 335.50. Magyar koronajárdék 94.85. 4%-os Magyar földtörém. kötvény 93.—. Magyar hitelbank részvény 368.25. Magyar nyroményi kölcsön sorsjegy 160.50. Kassa-oderbergi vasuti részvény 132.55 Magyar kereskedelmi bank 135.

Bécs, október 2. (Osztrák értékek zárulata.) 4-2% papírajárdék 99.50. 4%-os osztrák aranyjárdék 117.45. 1890-iki sorsjegy 135.50. Osztrák hitelsorsjegy 196.—. Angol-osztrák bank 149.75. Bécsi bankkegyesület 268.—. Osztrák-magyar bank 901.—. Déli vasut 70.75. Dunagőzhajózási részvény 37.—. Dohányrészvény 133.75. Cászári és királyi arany 5.71.—. Német bankváltók 59.—. 4-2% ezüst járdék 99.70. Osztrák koronajárdék 99.70. 1884-iki sorsjegy 195.50. Osztrák hitelintézeti részvény 363.—. Unionbank 300.—. Osztrák Länderbank 33.—. Osztrák-magyar államvasut 334.50. Elbavói vasut 251.50. Alpesi bányarészvény 277.—. 20 frankos arany 9.57. Londoni váltóár 120.70. Bécsi Tramway 441.—. Az irányzat gyengült.

Bécs, október 2. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése. A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 362.50 Magyar hitelrészvény 364.—. Angol-Osztrák bank 150.— Union bank 269.—. Länderbank 299.—, bankkegyesület 235.50, osztrák-magyar államvasut részvény 334.50, északnyugati vasut részv. 70.75, elbavói vasut 251.50, dunagőzhajós részv 240.50, alpesi bányarészvény 133.50, májusi járdék 336.—, osztrák koronajárdék 276.66, magyar aranyj. 99.80, magyar koronajárdék 94.85 német birodalmi márka készpénz 58.75 ultimóra 59.39, török sorsjegyek —, rimamurányi vasmü —, déli vasut —, dohányrészvény —, Napoleon d'or —, Lombard —.

Külföldi értéktözsdek.

Berlin, október 2. (Tőzsdei tudósítás.) A párisi tőzsde szombati zárlatdár irányzata és a londoni aranybányapiac tartott árfolyamaira a tőzsde alig változott árfolyamokkal és tartózkodó irányzatú nyitott meg. Később a londoni tőzsde alacsonyabb árfolyamaira gyöngült az irányzat és a bank és bányatecékek meglehetősen hanyatlottak, mert a béreket jelentések alapján a natáli határon közvetlenül küszöbön állának tekintik a hareok kitorését. Német vasutak eleinte szilárdak, különösen keleti vasutak, mert orosz gabonaszállításokat várnak. Dortmund-grenauai részvények is javultak. Magánleszámítolási kamat 5%.

Berlin, október 2. (Zárulat.) 4-2% papírajárdék —. 4% osztrák aranyjárdék 99.50. Elbavói vasut —. Magyar koronajárdék 94.40. Osztrák-magyar államvasut 142.60. Kassa-oderbergi vasut —. Bécsi váltóár 169.25. Magyar vasuti beruházási kölcsön 100.80. Alpesi bányarészvény —. Disconto-Commandit 189.60. Általános vilámmossági Edison 250.10. Gelsenkircheneri 193.40. Laurakohó 253.—. 4-2% ezüstjárdék 99.30. 4% magyar aranyjárdék 97.40. Osztrák hitelrészvény 227.25. Déli vasut 31.60. Károlyi Lajos vasut —. Orosz bankjegy 216.75. 4% uj orosz kölcsön 99.50. Török dohányrészvény —. Olasz járdék 92.40. Magyar hitelbank —. Dynamit Trust 154.50. Harpeni 193.10. Az irányzat gyenge.

Hamburg, október 2. (Zárulat.) 4-2% ezüstjárdék 99.15. 1860. sorsjegy 140.—. Déli vasut 31.35. 4% osztrák aranyjárdék 99.30. Osztrák hitelrészvény 228.60. Osztrák-magyar államvasut 142.45. Olasz járdék 92.40. 4% magyar aranyjárdék 97.15. Az irányzat nyugodt.

Frankfurt, október 2. (Zárulat.) 4-2% papírajárdék 99.35. 4% osztrák aranyjárdék 99.75. Magyar koronajárdék 94.40. Osztrák-magyar bank 149.70. Déli vasut 31.90. Elbavói vasut —. Londoni váltóár 204.52. Bécsi bankkegyesület 134.—. Villamos részvény 148.60. 3%-os magyar aranyköcsön 82.—. 4-2% osztrák járdék 99.20. 4% magyar aranyjárdék 97.45. Osztrák hitelrészvény 227.30. Osztrák-magyar államvasut 143.—. Eszakny. vasut —. Bécsi váltóár 169.30. Párisi váltóár 80.85. Unionbank —. Alpasi bányarészvény 279.80. Az irányzat gyenge.

Páris, október. 2. (Zárulat.) 3% francia járdék 100.67. Olasz járdék 92.—. Osztrák-magyar Államvasut 722.—. Francia törleszt. járdék —. 4% magyar aranyjárdék 99.30. Török dohányrészvény 291.—. Osztrák Länderbank 506.—. 3 1/2% francia járdék 102.85. Osztrák földhitelintézet részvény —. Déli vasut —. 4% osztrák aranyjárdék 101.30. Ottomanbank 552.—. Párisi bankrészvény 1055.—. Alpasi bánya részvény —. Az irányzat bágyadt.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Október 2. A sertésüzlet irányzata: lanyha. A) Hizott sertések ára: I. A Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (párónként 400 kilogramm felüli súlyban) —, krajcár. Öreg közép (párónként 300—340 kilogramm terjedő súlyban) —, krajcár. Fialtal nehéz (párónként 320 kilogramm felüli súlyban) 41 1/2—42 1/2 krajcár. Fialtal Közép (párónként 251—320 kilogramm való súlyban) 43—43 1/2 krajcár. Fialtal könnyű (párónként 250 kilogramm terjedő súlyban) 44—44 1/2 krajcár. — II. Magyar szodott: Nehéz (párónként 280 kilogramm felüli súlyban) —, krajcár. Közép (párónként 220—280 kilogramm súlyban) —, krajcár. — Könnyű (párónként 220 kilogramm terjedő súlyban) —, krajcár. — III. Romániai: Nehéz (párónként 320 kilogramm felüli súlyban) —, krajcár. — Közép (párónként 250—320 kilogramm terjedő súlyban) —, krajcár. — Könnyű (párónként 250 kilogramm terjedő súlyban) —, krajcár. — IV. Romániai eredeti (stachl). Nehéz (párónként 240 kilogramm terjedő súlyban) —, krajcár. — Könnyű (párónként 250 kilogramm terjedő súlyban) —, krajcár. V. Szerbiai: Nehéz (párónként 200 kilogramm felüli súlyban) 42—42 1/2 krajcár. — Közép (párónként 240—280 kilogramm terjedő súlyban) 42 1/2—43— krajcár. Könnyű (párónként 240 kilogramm terjedő súlyban) 43—44 krajcár.

Sertés létszám: 1899. szept. 30. napján volt készlet 38.163 darab, 1899. október hó 1. napján felhajtott 1633 darab, 1899. évi október hó 1. napján elszállított 772 darab, 1899. október hó 2. napjára maradt készletben 39.024 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Október 2. —

Kinevezések. A pénzügyminiszter dr. Balásy Antal miniszteri segédtitkár címmel és jelleggel felruházott miniszteri fogalmazót, dr. Molnár Imre pénzügyi segédtitkár és dr. Lukachich Béla miniszteri segédtitkár címmel felruházott miniszteri fogalmazót miniszteri segédtitkárká és dr. Pálffy Rikárd miniszteri fogalmazót címmel és jelleggel felruházott miniszteri segédfogalmazót miniszteri fogalmazóvá kinevezte. A székesfevárosi pénzügyigazgatóság Smatla Ödön díjtalan fogyasztási adóhivatali gyakornokot és Sényi István Dező pénzügyi fővigyázót segélydíjas fogyasztási adóhivatali gyakornokká nevezte ki. A lugosi pénzügyigazgatóság Kafka Márkus díjtalan gyakornokot a lugosi királyi adóhivatalhoz díjas gyakornokká nevezte ki. — A nagyszabes törvények helyettes elnöke Hermann Albert napidíjas szolgát III-ad osztályu hivatalosolgvá nevezte ki.

Pályázatok. Ellenőri állásra a kis-szebeni királyi adóhivatalnál 14 nap alatt; adókievítő hivatalfőnöki állásra Sopron szabad királyi városnál október 17-ig; díjtalan gyakornoki állásra a sepi-szentgyörgyi királyi adóhivatalnál 14 nap alatt; albirói állásra a zentai járásbírósnál 2 hét alatt; adótitzi állásra a besztecei királyi adóhivatalnál 2 hét alatt; bírói állásra az egri törvényszéknél 2 hét alatt; fogházfelügyelő állásra a nagy-kikindai törvényszéki fogháznál október 20-ig; segédteleknyelvezetői állásra a tabi járásbírósnál 2 hét alatt.

Időjelzés.

— A m. kir. országos meteorológiai intézet jelentése. —

Budapest, október 2.

Ugy a keleti, mint a déli maximumok nagyjából megtartották előbbi helyüket, míg a maximum északkeleti irányban haladva az északi-tenger felé került, amiközben előbbi mélységét és határozott körvonalait elvesztette. Esők voltak Franciaországban és (a minimum útja mentén) Angliában, hol ma is esik. Együtt az idő száraz. A szelek a kontinensen ma is legvárászt a déli és keleti negyedből fújnak és ennek következményeképp a hőmérséklet Nyugat Európában is lassan emelkedett; egyébként a hőmérsékleti viszonyok nem változtak.

Hazánkban az idő száraz, tulnyomóan derült és déli légáramlás mellett szokatlanul enyhe.

Küldés: Tulnyomóan derült, száraz és igen enyhe idő várható.

Vizárlás.

Table with columns for location (e.g., Debrecen, Szeged, Győr, Pécs) and weather conditions (e.g., szepet, okt., 20, 4, 2, 2). Includes sub-sections for 'Debrecen', 'Szeged', 'Győr', 'Pécs', 'Körs', 'Márgos', 'Temes', 'Bécs', 'Budapest'.

Színházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.
Kedd, 1899. évi október hó 3-án.
SHE.
Fantasztikus ballet két részben 11 képben. Komédy Jenőfi és Beer József-től. Zenéjét Mader Raoul József-től. Zenejét Mader Raoul szergette. A ballet szövöge Rider Hagard „She“ (Ó) o. résznye nyomán készült. A choreografiát Gundlach L. készítette; a táncokat ugyanő tanította be.
Kezdeté 7 óraker.

NEMZETI SZÍNHÁZ.
Kedd, 1899. évi október hó 3-án.
Bombai ur felesége
Vigjáték 1 felvonásban. Irta Hajó Sándor.
Személyek:
Tornyai Gyenes Helén Csillag T.
Kábai Béni Dezső Szobaleány Meszlényi
Crampton mester.
Vigjáték 5 felvonásban. Irta Hauptmann G. Fordította Karczag V.
Crampton Ujházi Kircheisen Egrossy
Gertrud Vizvári M. Mihus Hetényi
Wiesnerné Paulayné Janetzky Latábr
Strähler Adolf Császár Popper Horváth
Strähler Miksa Dezső Feist Abonyi
Kezdeté 7 óraker.

NÉPSZÍNHÁZ.
Kedd, 1899. évi október hó 3-án.
A túzólt.
Énekes bohózat 3 felv. és öt képben. Irta Cottoms V. és Gavault P. Fordította Dr. Beldi I.
Személyek:
Bodard Kúry K. Fabienne Bárdy Gabi
Justine Eötvös Adèle Blaha Sári
Graboulot Vidor Parchemin Latábr
Impavidoso Németh Misiko Gazsi M.
Kezdeté 7 óraker.

VIGSZÍNHÁZ.
Kedd, 1899. évi október hó 3-án.
Blaha Lujza asszony mint vendég.
Az „Arany Kakas“.
Bohózat 3 felv. Irta Blumenthal O. és Kadelburg G. Magyarosította Pál J. Béla.
Személyek:
Szikra Julis Blaha L. Kárka Nógrády
Függ Antal Hegedüs Dr. Gyárfás Góth
Dachsmayr Szathmáry Müller Tapolczai
Erzsi Varsányi I. Flóris Gyöngyi
Liza Rostagni Treszka Sugár M.
Horváth Gál Kőrös A. Kazaliczky
Kezdeté 7 1/2 óraker.

MAGYAR SZÍNHÁZ.
Kedd, 1899. évi október hó 3-án.
L. Komáromi Mariska asszony fellépével.
Szulamit.
Zsidó daljáték 4 felvonásban. Kössy Albert átdolgozásából írta: Beöthy László és Makai Emil, zenéjét szerzerette: Davidsohn Emanuél.
Személyek:
Mona'h Szilágyi Szulamit Komáromi
Aron Mátrai Abigail Ludófsky
Absolon Beöthy Cingitang Rózsahegy
Kezdeté 7 1/2 óraker.

Somossy Mulató
(Nagymező-utca).
Albrecht Ferenc, bérli.
Pénztárnyitás 7. — kezdeté 8 óraker.
Uj! Fenomenális!! Uj!
„Először Bpestben“ a maga nemében egyedül álló orosz ének- és tánc-csoport

Agnamarinoff.
Miss Milly Capell
az ő felülmúlhatlan sportjelenetében (lovával és kutyáival).
Blank Henrik a legjobb hasbeszélő.
The 5 Reyval's
s egyedül létező villanyos ének tánc öös,
Mr. Roberts
a legjobb equilibrista.

Les Blavot az év villanyos szamarukkal. Amen Ferenc ének és jellemkomikus, ugymint az unjann szerződött műerők.
A mulató villanyos világítása saját gépei által eszközöztetik. a gépek Wüste és Rupprecht gyégyrész által készítettet
Jegyek elővételben kaphatók **Weiss A.** nagy dohánytözsdejében Károly-körut 26.

CIRCUS
HENRY igazgató és tulajdonos Koschke Henrik a városligeti állatkertben.
Ma kedden október 3-án este 1/2 8-or nagy parforce-előadás
a program 25 legjobb számával vagyis előadás egy estén. A jelenkor legnagyobb szenzációja
Zálva trio
fellépte. Henry igazgató kitünő idomításával. A zene-fantaszta The 2 Castanelli, valamint az összes szerződött műerők fellépte. Szerden este 1/2 8-or nagy előadás.

Budapest kávéház Andrassy-ut 27. sz.
Ma és minden este **Rácz Laci**, Rácz Pali 36-ik fia zenekarának Hangversenye.

Orient szálloda és kávéház
Kerepesi-ut 42. szám.
Ma és minden este Csüka Józsi hira zenekara hangversenye.
Foltin Antal tulajdonos.

Veres Sándor népdal énekes (a M. kir. opera volt tagja) 26 tagból álló magyar daltrusuzlatával naponta a **WEKERLE kávéházban** hangversenyez. A zenekíséretet Hegedüs Gyula Szabad bemenet. közkedvelt zenekara szolgáltatja.

Kerekpár-iskola,
a legnagyobb és legelőgansabb Budapesten, minden kényelemmel berendezve, (1000 □ m.)
Dénes és Társa, Révay-utca 18. sz.

Horváth Ferenc és Társa
palack. bormagykereskedeése VI. ker., Teréz-körut 7. (Az Abbázia-kávéházzal szemben.)
Kiváló magyar fajborok, cocnac és francia pezsgók, vörös gyögyborok, különlegességek raktára.

MIAKITS M. bor- és sörcsarnoka a Mátyás királyhoz, az URANIA színház mellett, Kerepesi ut 19., a Népszínház és Nemzeti színház között. Kitünő magyar konyha. — Saját termésű tisztán kezelt borok. — Pontos kiszolgálás. — Mérsékelt árak. Naponta friss hajú és udvari sörök csapolása.
Színház után friss konyha. — Minden nap zeneestély.

Margithid-kávéház Lipót-körut 2. szám.
Ma és minden este nagy zenehangverseny és Dobroni Géza BALOGH LAJOS vezetése alatt.
Silber Ede, kávéé.

Dankó nóták. Dankó nóták.
DANKÓ PISTA híres magyar daltrusulata
Wesselényi-utca 51. szám.
MAGYAR SZÍNHÁZ-kávéház-ban
naponkint a legújabb eredeti közkedvelt **GÖRE NÓTÁK** és **DANKÓ** egyéb remek szerzeményeinek egyedül előadási helye igen kellemes szórakozó hely családok részére is. Este 8—12 óráig 12—1 óráig zene hangverseny
DANKÓ PISTA személyes vezetésével.
Szabad bemenet. Mérsékelt kávéházi árak.
A nagy közönség szives pártfogását kéri.
Hermann M. kávéé.

GAMBRINUS
Nagy sörcsarnok
Erzsébet-körut 27.
Ma és mindennap katonazene-hangverseny.
Szabad bemenet

Nagyvárosi Mulató „**Colosseum**“
Kerepesi-ut 63. szám.
Ma hétfő, október hó 2-án
nyitva 1/9-től reggel ötíg.
Süss Miksa igazgató.

Ruszt-sopron-pozsonyi borvidék
pince-terakata Budapest, VI. Eötvös utca 20.
Nagy választék a legkittünőbb fajta magyar boroknak nagyban és palackokban is. Arjegyzék szolgálatra. Minden rendelés díjtalanul házhoz szállíttatik.
Nappal és éjjel nyitva. A Nemzeti Kaszinóval szemben.

Angol Bar
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 14-16.
NAPPAL ÉS ÉJJEL NYITVA

„**Otthon**“ kávéház
Kerepesi ut 9. sz. Fényosen ujjá alakítva. Naponta este 8 óraker
FARKAS PALI híres zenekara hangversenyez.

„**Klotild**“ kávéház
Lipót és Irányi-utca sarkán elsőrangú fényes helyiségekben október 7-től katonazene. Tisztelettel Jelinek E. tulajdonos.

Ehm Janos oltormei a Nemzeti Színház épületében (azeelőtt Szikszay Ferenc).
Ma és mindennap Banda Marcel és fia kedvelt zenekara hangversenyez.
Színház után friss étlap.

A kóbányai Királysörfőző „**GÓLIÁT**“ MALÁTÁSÖRE
gyógyhatása mellett a legkellemesebb **üdítő ital.** Ajánlások: dr. Korányi ur. Kély budapesti. — és dr. Benedikt bécsi egyetemi tanár uraktól.

Fogorvosok
2 fittól a nélkül, hogy a gyökereket el kellene távolítani, szájpadlással sa nélkül is (hidmunka.) Fogház fajlatom nélkül. (Cocain injectio.) Igen tartós fogtömés. — **Fogkoronák** gyökerekre illesztetnek, melyek a szájpadlást fölölegessé teszik.
Fogorvos **Dr. NEUFELD.**
Május 1-től Kossuth Lajos-utca 14. szám.
Vasár- és ünnepnapokon d. u. 4-ig.

FOLIES CAPRICE
VI., Révay-utca 18. sz.
Ma

„**Menachem álmái**“
énekes játék ballettel Leitner H.-től, zenéje Knoch A.-tól.
Ágoston reméte Schönborg ur
Menachem, damaszkusi zsidó Rott ur
Sára, felesége Weissné
Ezt megelőzi:

„**Családi dráma**“
tragikus kimenetelű bohózat. Irta: H. H. Továbbá ballettársaság fellépte a **Enriquetta Holzer**

L'école de l'abbé,
ballett némajáték.
Prima ballerina Süssenbök Leopoldina k. a. — Solo-táncos Sigmund Freddy ur.

Az 5959. számú
eljárás gyújtószinór előállítására, mely a „gyújtást lánglelenség nélkül továbbítja“
című magyar szabadal. tulajdonosa dr. Bielefeldt Miksa Wittembergen (Sászország), szabadalmát eladni, illetve gyártási engedélyeket kiadni óhajt. Fölvilágosítás szolgál a

Szabadalmakat Értékesítő Vállalat
Budapest, Erzsébet-körut 17. szám.

Legszebb Legjobb Legolcsóbb
PAP an **PAP** an **PAP** an

1. Szabadalmazható vasgőy 3 matraccal	10.-	1. acél sodrony ágybetét	6.-
1. drb. rongy paplan	1.70	1. tengerifüi foyknak	1.-
1. cachmir paplan	2.30	1. levarott szalmaszak	2.20
1. satin cachmir paplan	3.50	1. mártó	6.50
1. atlasz cachmir paplan	4.80	1. Orindó Afrigue matrác	4.50
1. atlasz selyem paplan	7.50	1. lószőr	12.-
1. fodresált sely. paplan	12.-	1. párnázott ruganyos matrác	18.-
1. 30 vászon ágylepedő	1.20	1. nagy szoba szőnyeg 300/300	2.50
1. varrás nélküli	1.20	1. ablak tunis (Göngyö)	1.50
1. drb. 16 vászon chifon paplan	1.20	1. boureli agyterítő	2.20
1. drb. len takaró pokróc	1.80	1. futószőnyeg 2 méterenként	25
1. drb. 16 lónokor	1.50	1. kőtől a fittig.	

GICHNER JÁNOS és TÁRSA
paplan, matrác és kártyatásza gyártók, szőnyeg, függöny, agy- és asztalterítő stb. nagy vái áruháza.
Budapest, VII. ker., Erzsébet-körut 20. szám.
Arjegyzéket kívánatra ingyen és bormentve küldünk.
Nem tetsző árakat kiserelünk, vagy a pénzt visszaadjuk

Kézimunkák
himző anyagok és himzőszövetek rendkívüli nagy választékban szabott gyári árakon kaphatók

Bérczi D. Sándor
női kézimunka nagyiparosnád,
Budapest, Király-utca 4.
Képes árjegyzéket 1725 eredeti kézimunka-vázlat kivételével minden bérmentve küldök. Gyári raktár legjobbnak elismert

„**VIKTORIA**“
kéli himzőgépekbeül. Darabja 4 forint. Viszont-eladók engedményt kapnak.
Hozzávaló himzőkeret és himzőanyagok nagy választékban.

Cselédek
biztosított betegségesestére csak 1 frt 50 kr. évi díjért
elővállja — bármely naptól kezdődőleg — és minden mellékadíj nélkül a „Zion“ jótékonsági egyet, VII. ker., Erzsébet-körut 26. szám. *Ezenkívül a „Zion“ egyület az elönyt is nyújtja, hogy a cselédváltásokat nála bejelenteni nem kell. *E (TELEFON: „ZION“—EGYLET).

A 7096. számú „Eljárás biztonsági robbanószerek előállítására“

című magyar szabadalom tulajdonosa Wagner Miksa kereskedő Berlinben, szabadalmát eladni, illetve gyártási engedélyeket kiadni óhajt. Fölvilágosítással szolgál a

Szabadalmakat Értékesítő Vállalat
Budapest, Erzsébet-körut 17. szám.

4139—1899. szám.

Faeladási hirdetemény.

A vinkoveci kir. főerdőhivatal kerületéhez tartozó, az alábbi kimutatásban felsorolt és a természetben is megjelölt vágásokban található

tölgy-, kőris-, szil-, gyertyán s egyéb törzsek eladása iránt 1899. évi október 16-án délelőtti 10 órakor

a vinkoveci kir. főerdőhivatalnál szóbeli ajánlatok kizárásával nyilvános árévés fog megtartatni. Az árverési és szerződési feltételek megtudhatók a vinkoveci kir. főerdőhivatalnál és az alább megnevezett erdőgondnokságoknál.

Folyószám	Erdőgondnokság neve	Védkerület neve és száma	Vágás területét k. hold	Törzsek száma				Beesült fatömeg		Megjegyzés		
				tölgy	kőris	szil	gyertyán s egyéb	műfa	tűzifa		m ³	forint
1	Jasenovac	Trstika 7	124.60	1134	29	1039	1185	5267	6707	69613		
2	Lipolvjani	Veliki gjol 11	311.58	2988	4633	1087	317	12628	18845	174285		
3	"	Savicki gjol 22	69.37	44	10205	23	228	1082	17381	19850		
4	Raič	B. 19 Javicka greda	10.50	8	265	—	24	115	753	1460	1898. évi	
5	"	Javicka greda 19	68.46	942	117	5	2	5960	437	81283		
6	"	Javicka greda 19	10.50	77	560	—	2	389	1352	5929		
7	Uj-Nova-Gradiska	B. Ljoskovaca	180.33	489	1334	—	—	2094	803	28024	1898. évi	
8	"	B. Medjustrugove 22	23.56	101	1646	—	—	487	1311	6937	1898. évi	
9	"	Medjustrugove 22	23.56	2	1678	—	—	59	1337	1404		
10	Morovicj	Somovac 22	52.73	1969	15	225	—	5712	1102	76900	1896. évi	
11	"	Somovac 22	80.00	2845	139	457	—	10621	3579	155282		
12	Jamina	Zeranivác 32	35.88	915	14	2	—	2694	50	86050	1894. évi	
13	"	Puk 30	80.86	Cer. 42 914	—	24	851	3414	1165	51225	1897. évi	
14	"	Vraticna 33	103.84	3630	—	—	—	7525	—	97098	1897. évi	
15	"	Vraticna 33	116.73	3802	—	—	—	10613	—	146107		
Összesen				1301.50	Cer. 42 19810	20685	2805	2609	68600	54822	951407	

Vinkovecén, 1899. szeptember 22-én.

Kir. főerdőhivatal.

Salamon Odön
Kocsinés Gyalog
(Szatirikus társadalmi rajzok)
 című könyve megjelent
második kiadásban.
Ára: 1 forint.
 Megrendelhető a
Budapesti Napló
 adóhivatalában
Budapest, József-körút 18.

Kiss József
 ÖSSZES költeményei.
 Első teljes kiadás, mely a Jehova és mese a varrógépről című hosszabb költeményeket is tartalmazza. Ára a költő acrképevel díszes vászonkötésben 1 fnt 50 krajcár.
Ez a legszebb, legolcsóbb s legkedveltebb ALKALMI ajándék.
 Vidékre postai bermentes küldéssel 1 fnt 60 kr., ha ez összeg előre keltetik be. Kapható a „BUDAPESTI NAPLÓ” kiadóhivatalában.
 A 444931. számú osztrák és XXVIII. 2575. számú „Eljárás robbanó anyagok előállítására” című magyar szabadalom tulajdonosa a Westfalisch-Anhaltische Sprengstoff-Actien-Gesellschaft Caswigan, szabadalmát eladni, illetve gyártási engedélyeket kiadni óhajt. Fővilágosítással szolgál a Szabadalmakat Értékesítő Vállalat
 Budapest, Erzsébet-körút 17. szám.
Legolcsóbb és legjobb szakácskönyv
 Szegeci új szakácskönyv legújabb (4.) bővített kiadású: Szekula Teréz. Ára 2 forint helyett, csak 1 forint 50 krajcár.
 Megrendelhető a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában.
József-körút 18.

A 6462. számú „Ujtások főző tüzhelyeken és konyhakályhákban”

című magyar szabadalom tulajdonosa Cahevne R. Edwin gyáros Newarkban, Észak-Amerika, szabadalmát eladni, illetve gyártási engedélyeket kiadni óhajt. Fővilágosítással szolgál a Szabadalmakat Értékesítő Vállalat
 Budapest, Erzsébet-körút 17. szám.

Szabadalmakat Értékesítő Vállalat

Budapest, Erzsébet-körút 17. szám.

Orvosi rendelő intézet
 súlyos krónikus betegségek gyógyítására
 Budapest, V., Váci-körút 18.
 Számos súlyos betegség, amelyek eddig legnagyobb gondot okoztak az orvosnak s amelyeknek tudományának tohétetlensége zátonyra jutott, immár
Dr. KOVÁCS I.
 egyet. orvosator Dr. Hámopata
 új hámopatai gyógymódja által eredményteljesebb kezelésben részesülhetnek. Páratlan gyógyhatásának bizonyult a Hámoterapia:
Asthma, szív- és gyomorbetegségeknél, köszvény, sápkór és hólyagbetegségeknél;
 súlyos **füegbajok** (migrán, álmatlanság, szédülés, hysteria és Neurasthenia) **makacs vér- és borbántalmaknál.** (Utóbbi betegségeket chemiai orvosságok mellőzésevel, saját találmányu belégségi gyógymódjával kikügygyít.)
 Egyetlen és legbiztosabb védelem: **Széllühdés, kezdődő vakság és elmezavar ellen.**
 Rendelés naponta 9—1-ig és 3—7-ig. — Levélre válaszol. — Meghívásra beteget látogat (a vidéken is). — Kívánatra külön rendelés.

A nekünk bemutatott számatlan megbízható, hiteles közönséget rögtyán ezen meggyedszad óta fennálló rendelő-intézet a legmelegebben ajánlható.
Rendelő intézet Budapest, Andrássy-ut 24.
 az Opera mellett.
TITKOS BETEGSÉGEKET
 hűgyesfolyásokat és sebeket, az önfertőztetés utóbjait, az elgyengült férfierő, magbűmésék, a bujakór utókövetkezményeit, nőknél fehérfolyást, bórmennyire töltést és valamint utóazon női betegségeket, melyeknek a magatlanság egyik főokozója és bórbetegségeket gyógyít új gyógymód szerint, biztos sikerrel, gyorsan és alaposan.
Dr. Garai Antal
 orvos, sebész, szemész- és szülész-t dor, volt esasz. kir. oszt. főorvos
 RENDEL: naponta d. e. 10 órától egész délután 4 óráig, este 7 órától 8 óráig.
 Díjazott levelekre legnagyobb figyelemmel válaszoltatik és gyógyszeréről is gondoskodva lesz.
 Nőknek külön várterem. **Dr. GARAI ANTAL**nál megrendelhető **NÉPSZERŰ ÚTMUTATÓ** (már 15-ik kiadásban megjelent) nemli betegségek és ezek ésszerű gyógykezeléséhez című könyv, volt ára 2 fnt 60 kr., most csak 90 kr. A könyv jól becsomagolva lesz elküldve, 1 fnt bekiütése mellett bórmentve vagy 90 kr. utánvét mellett.
 A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leírása. — II. A nemli élet ébredése. — III. Az önfertőztetés és az éjjeli macromások. — IV. Hűgyesútkár (tripper) és hűgyesútküldetel. — V. A bujakór (siphilis). — VI. Fehérfolyás. — VII. Elgyengült férfierő. — VIII. Női magatlanság. IX. A ivarszervek megbetegedéseinek főnyezője a prostitúció.

Titkos betegségek ellen
 25 évi, részben katonarorvosi (a bécsi és budapesti katonakórházakban), részben magánorvosi tapasztalatai után legmelegebben ajánlható
Dr. KAJDAGSY,
 v. cs. és k. ezredorvos.
 Electrotherapiai rendelő intézete
 Budapest, Váci-körút 4. sz. 1. em.
 A legelhanyagoltabb hűgyesfolyásokat, bujakór sebeket, syphillist, az önfertőztetés utóbjait
Elgyengült férfierőt
 az orvosi világ által legújabbban olyannyira felkarolt és hatásában páratlan sikerű
Electro-Massage vagy Psychrophor
 által, magömléseket, nőknél fehérfolyást befeccsendezés nélkül, a legmakacsabb bórbetegségeket, valamint ifjúkori bűmök következtében beállott ideg és ennek utókövetkezményeképp létrejött hátegerinebjakot gyógyít a legújabb gyógymód szerint alaposan és biztos, állandó sikerrel.
 Rendel: délelőtt 9 órától 4 óráig; este 7—8 óráig. Nőknek ugy mint férfiaknak külön be és kijárat. Külön várterem.
 Levelekre díjtalanul azonnal válaszoltatik; esetleg gyógyszeréről is gondoskodva lesz.

Nagy butor-eladás.

2 szekrény, 2 ajtó, diófa fényezett ... 34 frt	1 ebédlőszék, 6-német stíl ... 4 frt
2 ágy, diófa, fényezett ... 22 "	1 íróasztal, 3 fiókos ... 16 "
1 éjjeli szekrény, diófa, fényezett ... 8 "	1 hálószoba, matt diófa ... 125 "
1 mosdó, 2 ajtó, diófa, fényezett ... 14 "	1 hálószoba, faragott ... 170 "
2 szekrény, 2 ajtó, diófa, matt ... 38 "	1 garnitúra crêpe- vagy bourette-behuzat ... 60 "
2 ágy, magas, diófa, matt ... 38 "	1 garnitúra selyem-behuzat ... 80 "
2 éjjeli szekrény, diófa, márvánnyal ... 22 "	1 garnitúra plüss-behuzat ... 95 "
1 kredenc, 4 ajt. fiókos, faragott, feh. márv. 46 "	1 szalonasztal ... 10 "
1 diván, magas támla szőnyeggel ... 40 "	1 consol márvánnyal és tükör ... 26 "
1 ebédlő-asztal, diófa, matt ... 14 "	

Nagy választék egyszerű, valamint a legdíszesebb kivitelű butorokban.

Dósa Kálmán fővárosi asztalos és kárpitos butortelepe
Budapest, Erzsébet- és Sas-utca sarok, I. emelet.
Árjegyzék kívántra ingyen és bérmentve.

PALAIS ROYAL

Orlay Sándor perzsa császári, spanyol királyi udvari szállító

Budapest, 8. szám Koronaherceg-utca 8. szám.

Gyémántutántzat, ékszer, párisi legyezők, nászajándékok, bronce, chinai ezüstárak és díszműárak

gyári áron.

Patyi Testvérek Butor-áruháza.

Budapest, Kerepesi-ut 9/a., földszint és I. emelet, Pannónia-szálló mellett.

Nagy választék, kizárólag szállárd hazai gyártmányú asztalos és saját készítményű kárpitozott butorokból, minden versenyt és hirdetett árakat felülmúló olcsó árakon. Teljes lakásberendezések, menyasszonyi kelengyék és szálloda-butorzatok 2 évi jóállás és felelősség mellett szállítanak.

Tévedések elkerülése végett cégünkre és címünkre figyelni kérjük. Díszes butor-album 1 frt beküldése mellett bérmentve küldetik meg.

A 5098. számú „Ucai kövezetűl, kapubejáratokhoz, járdák és más hasonló célokra alkalmas műkö“

című magyar szabadalom tulajdonosa Jungbluth János építész Budapesten szabadalmát eladni, illetve gyártási engedélyeket kiadni óhajt. Fővilágosítással szolgál

Szabadalmakat Értékesítő Vállalat

Budapest, Erzsébet-körút 17. szám.

A 6652. számú „Eljárás robbantó anyagoknak salétromból és gyantából való előállítására“

című magyar szabadalom tulajdonosa Wagner Miksa kereskedő Berlinben, szabadalmát eladni, illetve gyártási engedélyeket kiadni óhajt. Fővilágosítással szolgál a

Szabadalmakat Értékesítő Vállalat

Budapest, Erzsébet-körút 17. szám.

GYEREKRUHÁT

és fehérneműt, valamint egész gyermek-kelengyét, divatos és szolid kivitelben, olcsón készít

FRIEDMANNÉ

HERZ

IRÉN

Budapest, VI. ker., Bajnok-utca 1. szám.

Hatóságilag engedélyezett végeladás nélkül is lehet

szőnyeget, függőnyök, takarókat stb.

olcsón, divatnak megfelelően, jól vásárolni.

Dus választéku raktárunkon kaphatók:

Jute futók ... 20 krtól feljebb	Tapestry futók 1 frt 20 krtól felj.
Manilla 40 "	Brüssel 1 "
Hollandi 65 "	Velvet 1 " 90 "
Kokus 65 "	Pokróc 1 " 20 "

Egyben szőtt szalon-szőnyegek és ágyelők **Smyrna-szőnyegek** (kézimunka) méterenként 8.—frttól feljebb. Asztal és ágyterítők, pokrócok, függönyök, butorszövetek stb. ajánlatnak szives megtekintés és bevásárlásra.

KUNZ JÓZSEF ÉS TÁRSA os. és kir. udv. szállítók, m. kir. szab. nagykereskedők

V. ERZSÉBET-TÉR 11. SZÁM.

Sneidig egyenruhákat

készít

BLUM SÁNDOR

Budapest,

Váci-utca 12. szám.

MAGYAR LÁNYOK MAGYAR LÁNYOK MAGYAR LÁNYOK
MAGYAR LÁNYOK MAGYAR LÁNYOK MAGYAR LÁNYOK
MAGYAR LÁNYOK MAGYAR LÁNYOK MAGYAR LÁNYOK

MAGYAR LÁNYOK.

Képes hetilap fiatal lányok számára.

Szerkeszti: TUTSEK ANNA.

Azoknak való ez a nagy gondal s szeretettel szerkesztett lap, a kiknek a legnehezebb szép és jó olvasmányt adni, t. i. a fiatal magyar lányoknak. A legjelesebb írók, festők, tanítók, tanítónők sorakoznak a szerkesztő segítségére s alig van magyar író, a ki nem írna a *Magyar Lányok*-ba. A szép-irodalmi részen kívül ismeretterjesztő cikkeivel, továbbá a háztartás, kertészet, konyha, kézimunkák, női foglalkozások, divat, stb. körébe vágó rovataival van megbecsülhetetlen szolgálatára lapunk a magyar lányoknak.

Előfizetési ára:

Negyedévre 1.50, félévre 3.—

Mutatványszám kérésre ingyen.

Kiadóhivatal:

Budapesten, Andrassy-ut 10. sz.

Az Uj Idők a legelőkelőbb magyar képes hetilap. Október 1-én két új regényt kezd, az egyiket *Jókai Mór* írja, a másikat *Herczeg Ferenc*. Egy vagy két elbeszélés, társadalmi cikk, kiváló magyar íróktól heti krónika, aktuálisok, művészi képek és műmellékletek minden számban. *Negyedévre* 2 forint. *Mutatványszám* ingyen. *Kiadóhivatal* Andrassy-ut 10. sz.

AZ ÉN UJSÁGOM AZ ÉN UJSÁGOM AZ ÉN UJSÁGOM
AZ ÉN UJSÁGOM AZ ÉN UJSÁGOM AZ ÉN UJSÁGOM
AZ ÉN UJSÁGOM AZ ÉN UJSÁGOM AZ ÉN UJSÁGOM

Az Én Ujságom

képes heti gyermeklap.

Szerkeszti: PÓSA LAJOS.

Semmivel sem okozhatunk nagyobb örömet a gyermeknek, mint *As Én Ujságommal*. Meséivel, elbeszéléseivel, tréfáival, verseivel, képeivel állandó mulatságot, szórakozást szerez az apró embereknek. Csak *1 frt negyedévre* s mindenkinek módában van, hogy ezt az örömet megszerezze gyermekének. A legkiválóbb magyar írók írják ezt a magyar ujságot, januárban minden előfizető gyönyörű mesemondó naptárt kap ingyen. Előfizetheti *As Én Ujságom* kiadóhivatalában Budapesten, VI. ker., Andrassy-ut 10. sz.

IDŐK

MAGYAR LÁNYOK MAGYAR LÁNYOK MAGYAR LÁNYOK
MAGYAR LÁNYOK MAGYAR LÁNYOK MAGYAR LÁNYOK
MAGYAR LÁNYOK MAGYAR LÁNYOK MAGYAR LÁNYOK

AZ ÉN UJSÁGOM AZ ÉN UJSÁGOM AZ ÉN UJSÁGOM
AZ ÉN UJSÁGOM AZ ÉN UJSÁGOM AZ ÉN UJSÁGOM
AZ ÉN UJSÁGOM AZ ÉN UJSÁGOM AZ ÉN UJSÁGOM

